

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
90
Bivolićno

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Županijski sud u Zadru, u vijeću sastavljenom od suca Milana Petričića, kao predsjednika vijeća, predsjednika suda Benka Velčića, te sudaca porotnika ~~_____~~ Maričića, Mladena Ređića i Jose Bašića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Marije Bačić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv opt. ~~_____~~ i dr., zbog krivičnih djela iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH ~~_____~~ po optužnicama Županijskog državnog odvjetnika u Zadru broj KT-83/96. od 13. veljače 1996. godine, KT-92/95. od ~~_____~~ veljače 1996. godine, te KT-84/95. od 15. veljače 1996. godine, nakon održane glavne, javne rasprave u dane 9., 10. i 11. travnja, 17., 18. i 19. travnja, 22. i 23. travnja, 07. 08. i 09. svibnja, 07. lipnja, 11. i 12. lipnja, 25. lipnja, te 10. i 11. srpnja 1996. godine, u prisustvu I-opt. ~~_____~~, II-opt. ~~_____~~, III-opt. ~~_____~~, IV-opt. ~~_____~~, V-opt. ~~_____~~, VI-opt. ~~_____~~, VII-opt. ~~_____~~ i VIII-opt. ~~_____~~ svih osobno, s braniteljima i to odvjetnicima iz Zadra ~~_____~~, mr ~~_____~~, ~~_____~~ i ~~_____~~, kao i odvjetnikom iz ~~_____~~ te u prisustvu zamjenice Županijskog državnog odvjetnika u Zadru Marijom Rukavina, dana 15. srpnja 1996. godine,

~~_____~~
p r e s u d i o j e

I

V-opt. ~~_____~~ - sin ~~_____~~ i majke ~~_____~~ rođj. ~~_____~~,
rođjen ~~_____~~ godine u ~~_____~~
~~_____~~ s prebivalištem u ~~_____~~
43/B, Hrvat, državljanin Republike
Hrvatske, radnik, oženjen, u pritvoru od
17. listopada 1995. godine, pa nadalje, i

49

I-opt. [REDACTED] - zv. [REDACTED] sin [REDACTED] i [REDACTED] rođene [REDACTED], rođen [REDACTED] godine u [REDACTED] - [REDACTED] s prebivalištem u [REDACTED] kod [REDACTED], - [REDACTED] 13, Hrvat, državljanin RH, bravar, oženjen - otac dvoje ml. djece, u pritvoru od 17. listopada 1995. do 15. srpnja 1996. godine,

k r i v i s u

što su, i to:

V-opt. [REDACTED]

1/ sredinom mjeseca kolovoza 1995. godine u mjestu Zrmanja - zaseok "Potkom". gdje je boravio kao pripadnik Hrvatske vojske, nakon saznanja da su njegovi suborci kod ošt. [REDACTED], rođenog 1915. godine, pronašli i oduzeli 2 lovačke puške, iako je puške od oštećenika prethodno tražio opt. [REDACTED] a ovaj mu rekao da ih nema, u pravcu oštećenika iz blizine od nekoliko metara ispalio više hitaca iz pištolja TT ruske proizvodnje cal. 7,62 mm, od čega je oštećenik zadobio više prostrijelnih ozljeda noge i ruku, te najmanje 2 strijelne ozljede prsnog koša, od čega je zbog upotrebe [REDACTED] krvarenja i hemorajoidnog šoka preminuo [REDACTED]

[REDACTED] dakle, drugoga lišio života,

I-opt. [REDACTED]

2/ dana 20. kolovoza 1995. godine, u popodnevnim satima, u mjestu Očestovo - zaseok "Lošići", u cilju da se okoristi, oštećenici [REDACTED] staroj 73 godine prijetio da će je ubiti iz oružja kojeg je kod sebe imao, ukoliko mu ne preda lovačku pušku njezinog sina, ali mu oštećenica tu pušku nije predala,

[REDACTED] dakle, s umišljajem započeo, ali nije dovršio upotrebom sile i prijetnje od drugoga oduzeti pokretnu stvar u namjeri pribavljanja protupravne imovinske koristi,

3/ iste prigode kao kod 2/, pristajući lišiti života oštećenicu Eku Tanjga, u ovu ispalio jedan hitac iz oružja koje je imao kod sebe, u smjeru njezine glave iz udaljenosti od nekoliko metara, koji ju je hitac zahvatio u predjelu desnog obraza iznad jagodične kosti i ozlijedio, ali nije bio smrtonosan,

[REDACTED] dakle, s umišljajem započeo, ali nije dovršio drugoga lišiti života,

čime su optuženici počinili krivična djela i to:

V-opt. [REDACTED] - djelom pod 1/, krivično djelo protiv života i tijela - ubojstvom iz čl. 34. st. 1. KZ RH, a

I-opt. [REDACTED] - djelom pod 2/, krivično djelo protiv imovine - zbojništvom u pokušaju iz čl. 127. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH, te djelom pod 3/, krivično djelo protiv života i tijela - ubojstvom u pokušaju iz čl. 34. st. 1. KZ RH, u vezi čl. 17. OKZ RH,

pa su optuženici [REDACTED] za počinjena krivična djela uzimaju kazne, to:

- za djelo pod 2/ izreke, po čl. 127. st. 1. KZ RH, kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a za kriv. djelo pod 3/ izreke, po čl. 34. st. 1. KZ RH, uz primjenu odredbi čl. 38. t. 1. i čl. 39. st. 1. t. 1. OKZ RH kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, pa se ovi optuženici

o s u d j u

i to:

V-opt. [REDACTED], za kriv. djelo pod 1/ izreke, po čl. 34. st. 1. KZ RH, na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina, u koju mu se kaznu uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 17. listopada 1995. godine, pa nadalje, a

I-opt. [REDACTED] za navedena kaznena djela, daljnjom primjenom odredbi čl. 43. OKZ RH na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, u koju mu se kaznu uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 17. listopada 1995. godine do 15. srpnja 1996. godine.

Na temelju čl. 64. st. 2. OKZ RH od svjedoka u ovome kaznenom predmetu [REDACTED] uzimaju se pištolj Marke TT cal. 7,62 mm, kao sredstva izvršenja kaznenog djela pod 1/ izreke.

Na temelju čl. 99. st. 4. ZKP, troškovi kaznenog postupka, u dijelu iz čl. 87. st. 2. t. 1. do t. 6. ZKP, padaju na teret proračunskih sredstava suda.

II

- I-opt. [REDACTED], s podacima kao ranije, [REDACTED]
- II-opt. [REDACTED], zv. "[REDACTED]", sin [REDACTED] i [REDACTED] rodj. [REDACTED], rodjen [REDACTED] godine [REDACTED] u [REDACTED], s prebivalištem u [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 17. listopada 1995. godine, ali u drugome kaznenom predmetu,
- III-opt. [REDACTED], sin [REDACTED] i [REDACTED] rodj. [REDACTED], rodjen [REDACTED] svibnja [REDACTED] godine u [REDACTED], s prebivalištem u [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, bio u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 17. listopada 1995. godine do 15. srpnja 1996. godine,
- IV-opt. [REDACTED], zv. "[REDACTED]", sin [REDACTED] i [REDACTED] rodj. [REDACTED], rodjen u [REDACTED] godine, s prebivalištem u [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, samostalni ugostitelj, oženjen, otac troje ml. djece, bio u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 17. listopada 1995. do 15. srpnja 1996. godine,
- V-opt. [REDACTED] - s podacima kao ranije,
- VI-opt. [REDACTED], zv. "[REDACTED]", sin [REDACTED] i [REDACTED] rodj. [REDACTED], rodjen [REDACTED] godine u [REDACTED], s prebivalištem u [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, radnik, neoženjen, bio u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 17. listopada 1995. do 15. srpnja 1996. godine,
- VII-opt. [REDACTED], zv. "[REDACTED]", sin [REDACTED] i [REDACTED] rodj. [REDACTED], rodjen [REDACTED] listopada [REDACTED] godine u [REDACTED], s privremenim prebivalištem u [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, brodomonter, neoženjen, bio u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 18. listopada 1995. godine do 15. srpnja 1996. godine, i

52

VIII-opt. [REDACTED] -zv. [REDACTED]", sin [REDACTED] i [REDACTED] rođj. [REDACTED] rođj. [REDACTED] godine u [REDACTED], gdje i prebiva [REDACTED], Hrvat, državljanin RH, u pritvoru Okružnog zatvora u Zadru od 18. listopada 1995. do 15. [REDACTED] 1996. godine,

oslobadjaju se od optužbe

da su, i to:

IV-opt. [REDACTED] I-opt. [REDACTED] V-opt. [REDACTED] i VI-opt. [REDACTED] zajedno:

[REDACTED] dana 27. kolovoza 1995. godine oko 16,30 sati u mjestu Gošić - zaseok "Donji borci", gdje je nakon vojno-redarstvene akcije "Oluka" [REDACTED] sviđa svega 10-tak starijih osoba srpske nacionalnosti, u namjeri da se domognu njihove imovine kao što su namještaj, automobili, televizori i druga tehnička roba, kao i njihove stoke - teladi, svinja, janjadi i drugih predmeta, te nakon što su prethodnoga dana, tražeći lugara [REDACTED] koji im je obećao dati tela, ovom zapalili kući i preko jedne starije žene ostavili poruku: "Vidiš kako gori ova kuća, tako će i on sutra goriti, ako ne donese tele", obučeni u maskirne odore HV-e i naoružani dugim i kratkim oružjem, prilikom legitimiranja zatečenih namještana te obilaska i pretrage njihovih kuća, kad su ovi prosvjedovali zbog takvog postupka, u cilju da ih liše života, u njihovom pravcu ispalili više hitaca i rafala iz pušaka i drugog oružja kalibar 7,62 [REDACTED] prilikom je sedmooro mještana zadobivši višestruke vitalne dijelove tijela, na mjestu preminulo i to:

[REDACTED] stara 80 godina, zbog prostrijela glave iz neposredne blizine i zgnječenja mozga; [REDACTED]

[REDACTED] (lugar) star 56 godina, uslijed strijelne ozljede glave sa prostrijelom svoga lubanje i zgnječenja mozga, [REDACTED]

[REDACTED] stara 77 godina, uslijed strijelne rane vrata i glave sa zgnječenjem mozga, te strijelnih rana trbušne šupljine sa razdorom trbušnih [REDACTED] organa iz daljine,

[REDACTED] stara 70 godina, uslijed strijelne rane trbušne šupljine iz daljine, sa razdorom [REDACTED] organa sa posljedicom traumatskog i hemoragijskog šoka,

[REDACTED] star 75 godina, uslijed strijelne rane vrata i glave sa zgnječenjem mozgovine, te

53

[redacted], stara 51 godinu, uslijed strijelnih rana glave i trbušne šupljine, zadanih iz daljine, što je uzrokovalo višestruke prijelome lubanje i zgnječenje mozga te razdore trbušnih organa, i

- [redacted], sin [redacted], star 70 godina, uslijed strijelne rane vrata i glave sa prijelomom lubanje i zgnječenja mozgovine, te strijelnih rana trbušne šupljine sa razdorima organa, zadanih iz daljine,

- dakle druge lišili života iz koristoljublja,

VII-opt. [redacted] sam:

5/ sredinom kolovoza 1995. godine u Zrmanji - zaseok "Potkom", u popodnevnim satima, gdje je boravio kao pripadnik HV, nakon saznanja da su njegovi suborci kod ošt. [redacted] ipak pronašli i oduzeli 2 lovačke puške, iako je te puške od oštećenika prethodno tražio V-opt. [redacted] ali mu je ovaj rekao da ih nema, kako bi se ovome osvetio, pucao u pravcu oštećenika, nakon što je V-opt. [redacted] u njega ispalio nekoliko hitaca iz svoga pištolja, i to kratkim rafalom iz automatske puške broj [redacted] 7,62 mm, uslijed čega je oštećenik, pored više strijelnih rana noge i ruke zadobio najmanje 2 prostrijelne ozljede s lijeve strane prsnog koša, te zbog krvarenja i hemoragijskog šoka preminuo,

dakle, drugog lišio života iz bezobzirne osvete,

I-opt. [redacted], II-opt. [redacted]
i III-opt. [redacted] zajedno:

6/ dana 20. kolovoza 1995. godine oko 17,30 sati u Očestovu kod Knina, nakon što je u prijednevnim satima II-opt. [redacted] metkom iz automatske puške usmrtio u zaseoku "Čakići" u njegovoj kući [redacted] starog 60 godina, prilikom obilaženja kuća pripadnika srpske nacionalne [redacted], u automobilu kojim je upravljao III-opt. [redacted], iz kojih su odnosili sve vrijedne stvari, u kuću [redacted] Srbina starog 70 godina, invalida koji se je kretao pomoću štaka i koji se nakon "Oluje" vratio živjeti u svoju kuću, do koje je i u koju je prethodnih dana III-opt. [redacted] zajedno s nekim drugim osobama iz Vodica dolazio u dva navrata, najprije ubacili aktiviranu ručnu bombu, te kada se nakon eksplozije bombe ovaj pojavio na prozoru kuće, I-opt. [redacted] u njega ispalio kraći rafal i usmrtio ga, nakon čega su kuću zajedno s njegovim tijelom zapalili,

[redacted]
dakle, drugoga lišili života iz koristoljublja,

I-opt. [redacted], III-opt. [redacted]
VI-opt. [redacted] i VIII-opt. [redacted]

7/ dana 28. rujna 1995. godine oko 17,00 sati u Vari-
vodama kod Kistanja, a po prethodnom dogovoru da iz tog sela
oduzmu i odnesu sve preostale vrijedne stvari, koje su u više
navrata i prethodno odnosili, obučeni u maskirne odore HV-e, te
naoružani dugim oružjem, u mještane pripadnike srpske nacionalne
manjine, koji su se zatekli kod kuće, u njihovim dvorištima ili
na seoskom putu, pucali iz oružja koje su imali kod sebe, čiji
je cal. 7,62 mm, kojom prigodom je devetoro mještana, zadobivši
više ozljeda u vitalne dijelove tijela, na mjestu preminulo i to:

- [redacted] sin [redacted], rođen 1937. godine, uslijed
prostrijela glave sa mnogostrukim prijelomima lubanje i zgnje-
čenjem mozga,

- [redacted] rođen 1940. godine, uslijed
prostrijela glave zadane iz neposredne blizine, koji je uzrokovao
prijelome lubanje i zgnječenje mozga,

- [redacted] pok. [redacted], rođen 1920. godine, uslijed
prostrijela lica i prsišta, sa krvarenjem i hemoragijskim šokom,

- [redacted] sin [redacted] rođen 1939. godine,
uslijed prostrijela glave, sa neposredne blizine, sa
zgnječenjem mozga,

- [redacted] pok. [redacted], rođen 1926. godine, zbog
prostrijela glave i vrata iz neposredne blizine, sa zgnječenjem
mozga,

- [redacted] kći [redacted], rođena 1926. godine, uslijed
prostrijela glave i prsnog koša sa mnogostrukim prijelomima
lubanje i zgnječenjem mozga, zgnječenja vratne moždine i hemora-
gijskog šoka zbog razdora pluća,

- [redacted] rođena [redacted] godine, uslijed
prostrijela grudnog koša i trbušne šupljine sa razdorima pluća
i trbušnih organa, te krvarenja koje je dovelo do traumatskog i
hemoragijskog šoka,

- [redacted] pok. [redacted], rođen 1913. godine,
uslijed prostrijela glave, sa mnogostrukim prijelomima lubanje,
sa zgnječenjem mozga i traumatsko-hemoragijskim šokom, te

- [redacted] pok. [redacted], rođen 1911. godine,
uslijed prostrijela glave sa prijelomima lubanje i zgnječenjem
mozga,

- dakle, da su druge lišili života iz koristoljublja,
a radi se o kaznenim djelima u stjecađu,

čime da su optuženici počinili krivična djela i to:

IV-opt. [redacted], I-opt. [redacted], V-opt. [redacted] i VI-opt. [redacted], zajedno:

4/ - krivična djela ubojstva iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH, u stjecaju,

VII-opt. [redacted] sam:

5/ - krivična djela ubojstva iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH,

I-opt. [redacted], II-opt. [redacted] i III-opt. [redacted]

6/ - krivično djelo ubojstva iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH, te

I-opt. [redacted], II-opt. [redacted], VI-opt. [redacted] i VIII-opt. [redacted] zajedno:

7/ - krivična djela ubojstva iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH, u vezi čl. 43. st. 1. OKZ RH (dakle, djela u stjecaju).

Na temelju čl. 91. 1. [redacted] [redacted] kaznenog postupka u odnosu na oslabadajući dio ove presude, padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Obrazloženje

Optužnicom KT-83/96. od 13. veljače 1996. godine Županijski državni odvjetnik [redacted] a, opt. [redacted], opt. [redacted] i opt. [redacted] a da su u kolovozu 1995. godine u mjestu Gošić - "Donji borci", nakon redarstvene akcije "Oluja", radi pljačke imovine, iz koristoljublja, a provocirani od [redacted] njem oštećenim, da im preda obećano tele, pucajući iz svojih pušaka i drugog oružja, zajedno, očitto sa punom odgovornošću za cjelokupnu kriminalnu djelatnost i rezultat te djelatnosti, usmrtili - ubili ukupno sedmoro mještana, sve osoba starije životne dobi i srpske nacionalnosti, čime da su počinili kaznena djela ubojstva iz

56

koristoljublja, u stjecađu iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

Istom optužnicom terećeni su opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] da su sredinom kolovoza 1995. godine u mjestu Zrmanja - zaseok "Potkom", gdje su boravili kao pripadnici HV, revoltirani odbijanjem oštećenika [REDACTED] da im preda lovačko oruđe koje je posjedovao, ovoga lišili života pucajući oba u njega iz pištolja i puške, motivirani bezobzirnom osvetom, čime da su zajedno poćinili kaznena djela ubojstva iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

U ovom dijelu, a tijekom glavne rasprave, zastupnik optužbe dijelom je korigirao činjenični opis, posebice u odnosu na opt. [REDACTED], konkretizirajući njegove radnje izvršenja djela na štetu ošt. [REDACTED] i razdvajajući na taj način njegovo kriminalno djelovanje u radnji izvršenja od kriminalnog djelovanja opt. [REDACTED].

Optužnicom KT-92/95. od 13. veljaće 1996. godine Županijski državni odvjetnik teretio je opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], da su u kolovožu 1995. godine u Oćestovu kod Knina, obilazeći napuštene kuće stanovnika srpske nacionalnosti, motivirani koristoljubljem, ubili [REDACTED] starog 70 godina, invalida, tako što su najprije u njegovu kuću ubacili rućnu bombu, a potom ga je opt. [REDACTED] usmrtio pucajući iz automatske puške, konaćno da su radi prikrićivanja toga djela iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH oštećenikovu kuću zapalili.

Istom tom optužnicom tereti se opt. [REDACTED] da je istoga dana, ali u zaseoku "Lošići", da se okoristi, prijetio oštećenici [REDACTED] da će je ubiti, ako mu ne preda lovaćku pušku, što je ova i učinila, a potom da je u nju ispalio jedan metak iz automatskog oruđja, pristajući da je liši života, jer je pućao u smjeru glave, ali je ovoj nanio samo lakšu ozljeđu po desnom obrazu, čime da je poćinio krivićna djela protiv imovine - razbojnićtvom iz čl. 127. st. 1. KZ RH, te ubojstvom u pokušaju iz čl. 34. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH.

Konaćno, optužnicom KT-84/95. od 15. veljaće 1996. godine državni odvjetnik teretio je opt. [REDACTED], opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], da su 28. rujna 1995. godine u mjestu varivode kod Kistanja došli zajedno po prethodnom dogovoru radi odućivanja i kradje vrijednih stvari, te pritom pućali u mještane osobe srpske nacionalnosti koji su se zatekli kod svojih kuća, te tako vatrenim oruđjem sve kalibra 7.62 mm, usmrtili devetoro mještana, čime da su svi zajedno i dogovorno, svi u stjecađu, poćinili 9 kaznenih djela ubojstava iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

Citirane optužnice zaprimljene su u ovom Županijskom sudu pod brojevima K-8/96., K-9/96. i K.10/96., a kako je izmedju pojedinih suoptuženika postojao medjusobni bitan koneksitet, kako su u ovim predmetima provodjena kompleksna višestruka vještaćenja,

posebice balističko koje je obuhvatilo komparaciju tragova iz svih optužbenih slučajeva, a u ovim slučajevima pojavljuju se ne samo isti optuženici, barem neki od njih, već i veliki broj svjedoka, koji svjedoče o više kaznenih slučajeva, te su za dva predmetima istovremeno zakazana glavna rasprava, te uz suglasnost stranača, na prvome raspravnom ročištu dana 09. travnja 1996. godine odlučeno o spajanju ovih predmeta u jedinstveni predmet K-9/96., radi jedinstvenog vođenja raspravnog postupka i donošenja jedinstvene odluke, što je i učinjeno.

Nakon održane glavne rasprave, u terminima kao u zaglavlju ove presude, zastupnica javne optužbe ostala je u cijelosti kod ranije interpretiranih podignutih optužnica uz prijedlog da se svi optuženici po tim optužnicama optuže krivima i osude po zakonu, posebice uz uvažavanje reakcija domaće i strane javnosti, kod odmjere kazne i ocjene odgovornosti optuženih, jer da su inkriminirani slučajevi sasvim ugledu Republike Hrvatske.

U ovom predmetu, da bi se moglo analizirati raspoložive dokaze, u kontekstu obrana svih optuženika, posebice u situaciji gdje su i kada su obrane pojedini optuženici mijenjali, nužno valja odrediti i sam koncept analize raspoložive dokazne gradje.

U obrazloženju ove presude stoga najprije će se dati interpretacija sadržaja obrana svakoga od optuženih, na glavnoj raspravi, a potom će se za svaki pojedinačni kriminalni slučaj dati i obrati takove obrane optuženih na raspravi, u kontekstu eventualnih drugačijih verzija obrane optuženika u istražnom postupku, sa analizom objašnjenja koje su optuženici dali na raspravi u slučaju korekcija obrane, međusobnog terećenja iz istrage, ako su ga na raspravi porekli, sve u kontekstu svih provedenih dokaza na glavnoj raspravi.

Na glavnoj raspravi od 09. travnja 1996. godine
I-opt. [redacted] brani se:

[redacted] govoreći o svome učešću i angažiranju u Domovinskom ratu, navodi da je iz [redacted] dosao sa obitelji i službeno u obranu Republike Hrvatske, došao je na područje Šibenika, odakle mu je supruga i već 03. listopada 1991. godine uključio se je u postrojbe Hrvatske vojske, odmah kao pripadnik specijalnog vođa, dragovoljno, a kasnije je postao i zapovjednik specijalnog vođa. Na početku rata upoznao je suborce opt. [redacted] i opt. [redacted] učestvovao je u brojnim akcijama u šibenskom zaleđu, pretrpio više gubitaka najbližih prijatelja i suboraca, neke od akcija sam je vodio i inicirao i bile su izuzetno uspješne. Godine 1992. i 1993. kao običan vojnik, a kasnije i kao dozapo- vjednik satnije bio je na ratištu u Biloj Vlaci, potom kraći period na odmoru, a potom je prebačen u XV Domobransku pukovnicu.

58

Tijekom 1993. godine lakše je ranjen u glavu, kraće vrijeme bio je izvan postrojbe, nije uspio varirati pravo na invalidnost, čin vodnika ima od 1992. godine. Na zamolbu zapovjednika [REDACTED] vratio se u istu postrojbu u kojoj je bio sve do par mjeseci prije "Oluje", psihički je teško izdržavao boravak na ratistu bez borbi, pa je neko vrijeme radio privatno u svome zvanju.

U akciji "Oluja" učestvovao je tako što je čuvši za pripremu akcije dragovoljno se javio u Skradin, zadužio je automatsku pušku i opremu, a u [REDACTED] akciji sudjelovao je u napadima na Ljubičiće i Tepšiče, u kojim akcijama mu je zapovjednik bio opt. [REDACTED]. Tijekom "Oluje" bio je na pravcu [REDACTED] prema Kistanjama, u akciji čišćenja toga mjesta, tamo su naišli na desetak civila, koliko zna ti civili nisu stradali, nitko ih nije dirao, premda su u kućama imali dosta naoružanja i ratne tehnike. Nakon Kistanja i Rudela 12. ili 13. kolovoza otpušteni su kućama na kratki odmor, a potom je išao u akcije čišćenja na područje Zrmanje, s [REDACTED] preko 150 vojnika. Na Zrmanji su ostali od 12. do 15. ili 16. kolovoza, nakon čega je pušten kući.

Na predočenje inkriminacije, koja se odnosi na ubojstvo počinjeno 20. kolovoza 1995. godine u Očestovu kraj Knina, kada je ubijen ošt. [REDACTED], navodi da je točno da je toga dana bio u Očestovu, i to stoga što je izjutra dobio zapovjed od [REDACTED] radi kretanja prema Srbu, radi toga se je sreo sa opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] Vodicama, svi su imali punu ratnu opremu, te su krenuli "Renoom 4" crne boje vlasništvo opt. [REDACTED] prema Srbu. Sjeća se da je padala kiša, kretanje prema Srbu otežano jer nigdje nije bilo putokaza, a njima područje nije bilo poznato, pa je putem predložio da svrate u "Čakiće", jer je tamo desetak dana ranije upoznao [REDACTED] koji su se prema njima prijateljski ponašali, a oni im za uzvrat dovezli plin. Ispravlja se, navodeći da nije upoznao [REDACTED] nego [REDACTED].

Govoreći o boravku u zaselku "Čakići" spominje udaljava-
vanje opt. [REDACTED] iz kuće [REDACTED] u trajanju od 10-tak minuta
[REDACTED] ome vremenu očito je došlo do stradanja smrtnog [REDACTED]
[REDACTED], za što je pravomoćno osuđen u drugome kaznenom predmetu
opt. [REDACTED]), nakon pčega su krenuli za Srb, točnije
tražili put za Srb, potpuno gubili orijentaciju u prostoru,
gasio im se i automobil zbog kiše, pa su odlučili krenuti nazad.
U trenutku [REDACTED] je došlo do defekta na cesti, u blizini je bila
jedna kuća za koju sada zna da je u Očestovu, kada nije znao,
kao niti da tamo živi [REDACTED]. Na ideju opt. [REDACTED]
gurali su automobil, ali ga nisu mogli pokrenuti, nije se mogao
složiti sa opt. [REDACTED] razli [REDACTED] automobilu,
pa su on i opt. [REDACTED] dok je opt. [REDACTED] gledao
auto, da se zaštite od kiše, krenul [REDACTED] prema prvoj kući.
Koliko se sjeća opt. [REDACTED] je krenul ispred nje [REDACTED] puške, a
on je nosio svoju pušku, u tome [REDACTED] kada ranije nije bio,
nije bilo vidjeti civila u blizini.

59

Opt. [redacted] otvorio je ulazna vrata te prve kuće, bila su otključana, zbog kiše je uletio u kuću i zatekao se negdje u unutrašnjosti hodnika, a on [redacted] na ulaznim vratima kuće, kada je odjeknula eksplozija, pokrio ga je dim, a u tom trenutku opt. [redacted] je 3 do 4 metra ispred njega, negdje upravo na mjestu [redacted] je mogao zaključiti da je došlo do eksplozije. Prije eksplozije nikoga nije vidio, bilo je to neočekivano, nije očekivao opasnost, posebice jer su tim putem prolazili više puta, nije bilo vidjeti civila. Od eksplozije je zaglušen, jedan geler zahvatio ga je u predjelu desne potkoljenice, od čega je bio samo ogreben, i malo krvav, dok je [redacted] bio sav krvav u licu, hodao je, pa kako nije tamo vidio drugih osoba u prvi mah je zaključio da je opt. [redacted] ispala bomba, pa kada ga je to pitao [redacted] mu je u šoku odgovorio da ne zna, niti on sam nije znao da li je eksplodirala ručna bomba ili možda nagazna mina - "pašteta". Vraćajući se prema ulazu u dvorište od kuće, prema automobilu koji je bio zaustavljen bar 20-tak metara dalje i pridržavajući [redacted] još nije znao za bilo kakvu opasnost u kući u smislu sakrivenih osoba. Kada je [redacted] doveo do [redacted], a vidjelo se da je povrijeđen po licu, ruci i nogama, vratio se je prema onoj kući, jer ga je zanimalo kako je došlo do eksplozije, sa ulaznih vrata vidio je na tlu karakteristični krater od ručne bombe, pa je tek tada posumnjao da je možda netko iz unutrašnjosti kuće bacio ručnu bombu. [redacted]

Videći otvorena vrata zadnje lijeve prostora [redacted] unutrašnjosti hodnika, bacio je [redacted] tu prostora [redacted] i istrčao vičući "Pazi bomba", povik se je odnosio na ovu dvojicu kod automobila, ne zna točno da li je ta bomba eksplozivna [redacted] je i dalje bio pod dojmom i stresom one ranije eksplozije, a izlazeći iz kuće vidio je lijevo od vrata kako se otvaraju grilje prozora i istovremeno [redacted] jednu osobu, muškarca u plavoj robi, na što je reagirao pucajući iz puške rafalno prema tom prozoru, vidio je da je ta osoba pala u unutrašnjost kuće. [redacted]

Prišavši [redacted] rekao je da je pucao na čovjeka koji je bacio bombu na [redacted], a njegova je reakcija bila da idu, jer da možda još ima opasnosti [redacted] mobil su [redacted] dobrih 500 [redacted] dok nije upalio, kretali su prema Šibeniku, jer je [redacted] trebalo pružiti pomoć, a kako su putem sreli vozilo hitne [redacted], molili su da [redacted] previju, ovi su ga pogledali [redacted] nema opasnosti od iskrvarenja, makar [redacted] nije bio potpuno priseban. Prolazeći kroz Kistanje zaustavili su se kod policajaca, od njih zatražili pomoć i djelatnici policije odvezli su [redacted] u kninsku bolnicu, a [redacted] on ostali su sa policajcima i pričali [redacted] se je dogodilo, a [redacted] se oko pola sata.

[redacted] on [redacted] enuli za "Čakiće", jer je [redacted] ispuš, htjeli [redacted] iti se. u "Čakićima" su našli [redacted] i njegovu kćerku, koji su im rekli da je [redacted] ubijen, a "mala" si [redacted], nisu im htjeli reći tko je to učinio, [redacted] je predlagao da će ih odvesti u Sabirni centar u Šibenik, da im se što ne dogodi, u početku su to odbijali, a nakon što su s njima bili 3, 4 sata, kada je već pala noć, pristali su, pa su ih odvezli kolima prema Šibeniku,

putem su stajali i svraćali na piće, a kako je bilo već kasno tražiti Sabirni centar, prenoćili su kod [REDAKTIRANO], te je ujutro [REDAKTIRANO] obavijestio policiju da se kod njega nalaze dva civila koje bi trebalo smjestiti u Sabirni centar, što je i učinio.

Navodi da je opisao cjelokupno kretanje inkriminiranog dana, što znači da nije počinio djelo umišljajnog ubojstva na štetu [REDAKTIRANO] a niti kakovo djelo na štetu [REDAKTIRANO] istoga dana u zaseoku "Lošići", jer toga dana on tamo nije bio, nezna ni gdje se nalazi taj zaseok.

Njegov zapovjednik [REDAKTIRANO] da može potvrditi da je toga dana od njega osobno dobio zapovjed da krene za Srb na teren. Toga dana niko od njih nije bio ni pijan ni drogiran.

[REDAKTIRANO] posebna pitanja oblikovao je, da [REDAKTIRANO] u Očestovu niti jednog trenutka nije prilazio onoj kući, nije ni ulazio u dvorište, istina je da su u tome mjestu vidjeli kako u blizini gori jedna štala, unatoč kiše, ali oni nisu upalili ni tu štalu, ni kuću oštećenika. Nakon ranjavanja [REDAKTIRANO] nisu više ustrajali na traženju puta za Srb.

[REDAKTIRANO] Siguran je da inkriminiranog dana ni od koga nije tražio ili uzimao lovačku pušku, do lovačkog oružja istina došao je u vrijeme nakon [REDAKTIRANO] okupiranih područja, ali ne u tome mjestu. Siguran je, da je onaj čovjek na prozoru u Očestovu stradao od njegovog rafala, one prigode kada je bomba eksplodirala ispred [REDAKTIRANO] a on ranjen samo u desnu nogu, ta ozljeda je bila lakša i još uvijek je vidljiva (trag ozljede optuženik je pokazao na raspravi na desnoj potkoljenici).

Prije lišenja slobode po istražnom sucu u kratkom vremenu u dva navrata je lišavan slobode od strane policije, prvi put zadržavan od jutra do noći, a drugi put 30-tak sati, djelatnici policije prijetili su mu govoreći da će izgubiti [REDAKTIRANO] državljanstvo, aludirajući na mjesto njegova rođenja u [REDAKTIRANO] te okolnost da mu je supruga po ocu pravoslavne vjere. Posebice ga je pogadjalo što su mu spominjali obitelj.

Niti govora nema o tome da bi između [REDAKTIRANO] i njega kritičnog dana bilo kakvog dogovora o kretanju radi pljačkanja srpskih kuća, poriče da bi znao tko se u predmetnoj kući nalazi, a da su i htjeli paliti kakve kuće nakon ranjavanja [REDAKTIRANO] to nije dolazilo u obzir, obzirom na stanje u kojem je [REDAKTIRANO] sjeća se da je optuženik kod ulaska u kuću u [REDAKTIRANO] imao dvije bombe za pasom, sjeća se da je i nakon povrijedjivanja imao te iste [REDAKTIRANO] bombe.

Na predočenje inkriminacije koja se odnosi na kaznena djela ubojstva počinjenih 27. kolovoza 1995. godine u Gošiću - zaseok "Donji borci", opt. [REDAKTIRANO] je decidan da u izvršenju tih kaznenih djela nije učestvovao.

61

Za se Gošić zaseok "Gorni borci", prije kaznenog postupka nije nikad čuo, nezna gdje se nalazi i siguran je da tamo nikad nije bio, posebice ne u vrijeme inkriminiranog slučaja.

Dapače, siguran je da toga 27. kolovoza nije niti mogao biti u Gošiću u popodnevniim satima, pamti dobro datume, posebice može rekonstruirati gdje je bio po 29. kolovozu. Naime, 29. kolovoza išao je sa bratom i opt. [redacted] na iznad Kistanja tražeći za sebe frižider i alat, toga dana zaustavila ih je policija, izdala im potvrdu o onome što su utvrdili da se nalazi u njihovu "Tamiću", a dobro zna da je dva dana prije, dakle upravo inkriminiranog dana bio kod svoje kuće te krpao gumu na istom "Tamiću".

Njegovo kretanje inkriminiranog dana mogu potvrditi braćo [redacted], susjeda [redacted] i njezin nećak [redacted], kao i njegova supruga.

One prigode koju spominje - 29. kolovoza, a po kojoj mu je [redacted] vratiti film" unazad za inkriminirani dan, zaustavljen je od civilne policije u Čistoj maloj, pa je pozvana vojna policija, u trenutku zaustavljanja opt. [redacted] nije bilo s njima, jer je on prije išao svojim "Renoom 4". Predmete koje su imali u "Tamiću" pokupili su po čIvoševcima i Rudelama, a radi se o vozilu koga su opt. [redacted] i on pronašli nakon "Oluje", koliko se sjeća na području Očestova.

Inkriminiranog dana siguran je da je bio cijeli dan kući, zajedno s bratom krpao je gumu negdje od 10 ujutro do 14 sati popodne, popodne i uvečer nije izlazio iz kuće.

Sve optužene poznaje dobro, jedino manje poznaje opt. [redacted] i opt. [redacted], makar ih je sretao tijekom rata. Ni sa kim sa optuženim nije bio u kakovom sukobu, jedino je sa opt. [redacted] 1991. godine imao manjih problema, znali su se tada porječakati. Nitko od optuženih nije mu privatno posebno prijatelj, bili su dobri suborci. Premda je siguran da u događaju u Gošiću nije učestvovao, znano mu je iz Kaznenog postupka da se u kontekstu tih ubojstava spominje traženje "nekakvog lagara", što ga asocira na jedan drugi događaj koji se odnosi na Zrmanju, pa ne isključuje da su suoptuženici te do [redacted] je pomiješali u svojim obranama i tako i njega inkriminirali.

Kada spominje "Zrmanju", misli na [redacted] 17. kolovoza kada su se našli [redacted], [redacted], [redacted] i [redacted] Vodicama na pumpi, [redacted] i on u bijelom "Stojadinu", a ost [redacted] rančastom "Stojadinu", pa je [redacted] predložio da idu u Zrmanju jer da je tamo vidio jedan automobil koji bi želio pokrenuti i dovesti. Iza 12 sati krenuli su iz Vodica prema Zrmanji, Zrmanja je velik prostor, nisu mu poznati zaseoci, a u jednome od njih zaustavili su se i jednoga [redacted] tjeka u dobi od 50-tak godina upitali tko je. Ovaj im je objasnio da je pravoslavac, da tamo

62

živi, pozvao ih je na pice, sjeća se da je rekao da se zove [REDACTED] ili [REDACTED], ponudili su mu pomoć oko hrane i cigarete, a u razgovoru ga pitali ima li koje janje za njih, ovaj odgovorio da nema, ali im ponudio da će im dati jedno tele, jer da ga u tim uvjetima ionako ne može prehraniti. Dogovorili su se doći sutra, a ovaj je rekao da će sve pripremiti [REDACTED]

Sa mjesta koje opisuje krenuli su po onaj automobil, putem sreli još jedino jednu stariju ženu, automobil se nije mogao pokrenuti pa [REDACTED] tšlepali u "Čakiće", a par dana kasnije, ali to već ne zna, iz "Čakića" odvukli dalje.

S obzirom na dogovor s onim [REDACTED] sutrađan je sa [REDACTED] išao po tele, išli su njegovim [REDACTED] čovjeka nisu našli, već njegovu poruku napisanu rukom na papiru, čekali su ga, [REDACTED] se i ljutio na toga čovjeka što ih je prevario, [REDACTED] iz puške na prozoru njegove kuće, u trenutku kada nikoga nije bilo u kući, pretpostavlja da je ona žena [REDACTED] spominje vidjela ili čula to pucanje. Nakon toga krenuli su prema automobilu, ponovno naišli na ženu, kojoj je [REDACTED] rekao "Reci starom da ako sutra ne donese tele, da ću ga ubiti", ova žena očito je razumjela o čemu se radi.

Jasno mu je, jer je upoznat sa verzijama obrana suoptuženih, da ga dio tih verzija vezuje za "Gošić" u vrijeme zločina, pa te verzije [REDACTED] objasniti jedino time što je neko od optuženih "ašocirao" ove događaje u Zrmanji sa "Gošićem", gdje on nije bio. Dakle, to je jedino traženje "teleta" za koje zna, ali tada nisu tražili "lugara", kao to neki u istrazi spominju.

Nakon predočenja inkriminacije koja se odnosi na kazneno djelo ubojstava počinjenih 28. rujna [REDACTED] u Varivodama, kod Kistanja, navodi da u tim kaznenim djelima nije učestvovao.

Već tijekom istrage da je detaljno naveo zbog čega nije mogao biti toga dana u Varivodama, a može to i detaljno ponoviti.

Naime, od 05. rujna do 16. rujna 1995. godine [REDACTED] je na položaju oko Drvara, tamo je ostavio i oružje, kada je bio kratko kući, te prigode [REDACTED] bio i [REDACTED]. Došavši kući saznao je za vezu supruge sa drugim muškarcem, oko toga su se posvadjali, ona je pobjegla iz kuće i ostavila ga samog sa djecom. Stoga je od 17. rujna do 03. ili 04. listopada isključivo bio vezan za kuću i za obveze prema djeci, supruge mu nije bilo, a niko drugi inače im nije pomagao oko čuvanja djece. Te okolnosti mogu potvrditi brojni svjedoci.

Opt. [REDACTED] prema dogovoru, nakon kratkog odmora došao je po njega 17. rujna radi povratka prema Drvaru, a kako zbog djece nije mogao ići, zamolio ga je da obavijesti zapovjednika [REDACTED] da ga pusti na slobodne dane, očito je to [REDACTED] i učinio, jer mu je 21. ili 22. rujna, nakon pada Drvara donio oružje i opremu. Tih inkriminiranih dana nije ni vidjao,

63

ni sretao [REDACTED], pa niti mogao s
[REDACTED] ići u kradje po oslobođenim područjima. Obzirom na starost
djece, djeca su stara 4 i 7 godina, kroz vrijeme [REDACTED] opisuje
doslovno nije mogao iz kuće izlaziti osim po hranu. Samo jedne
prigode bio je odsutan od kuće radi odlaska u Šibenik kod soci-
jalne radnice, moleći pomoć oko djece, tada je kratko djecu
pričuvala susjeda [REDACTED]

Na glavnoj raspravi od 10. travnja 1996. godine
II-opt. [REDACTED], brani se:

U od [REDACTED] inkriminaciju koja se odnosi na uboistvo
ošt. [REDACTED] 20. kolovoza 1995. godine u [REDACTED],
decidiran je da ovo djelo nije počinio.

Inkriminiranog dana [REDACTED] i on, [REDACTED]
[REDACTED] kolima išli su prema Skradinu, padala je velika kiša, a
automobil je naišavši na lokvu vode stao i ugasio se, bilo je to
negdje 200 [REDACTED] metara prije kuće, u kojoj će kasnije stradati.
Tada nije znao da je to mjesto "Očestovo", jer tabli na putu nije
bilo. Pokušali su automobil upaliti gurajući, nije išlo, [REDACTED]
[REDACTED] je pokušavao osposobiti automobil, a za to vrijeme [REDACTED]
i on htjeli su se skloniti od kiše, pa su krenuli prema prvoj
kući. Toga dana inače trebali su ići prema Srbu, gdje je njihova
postojba držala položaje, a prema zapovjedi [REDACTED]. Sa
sobom je nosio pušku, streljivo, bombe i ranac sa odjećom, jer
se nije znalo koliko će ostati.

Siguran je da nikada ranije nije zalazio u kuću u koju
su se otišli skloniti od kiše, prema kući su krenuli [REDACTED] i on,
a [REDACTED] je ostao kod automobila na cesti. Vrata nisu bila
zaključana, nikoga nije bilo vidjeti od civila, bilo je
zaključiti da je kuća napuštena, sjeća se da je išao prvi u kuću
i da su vikali pitajući ima li koga u kući, nitko se nije
odazivao, pa nije očekivao opasnost.

Kada je napravio korak ili dva od ulaznih vrata, a
[REDACTED] bio iza njega, u unutrašnjosti kuće nešto je zašušalo i
vidio je ručnu bombu nasred hodnika, viknuo je "bomba" te skočio
i bacio se prema [REDACTED] i prema [REDACTED], bomba je eksplodirala i
osjetio je da je ozljeden, od te eksplozije nezna točno što se
je kasnije događalo, tko ga je doveo do auta, a potom i do
Knina, zna da je bio krvav po glavi, geleri bombe zahvatili su
mu lijevu nogu i koljeno, bedru, zatiljak i ruke. Pomoć mu je
pružena u Kninu, liječnici su ga zaustavljali, ali nije htio
ostati u bolnici. Došavši u Vodice javio se je liječniku,
preporučeno mu je da leži i miruje kući, dobio je i štace.

Inače, u Hrvatskoj vojsci angažiran je od 16. rujna
1991. do 16. listopada 1995. godine, kada je demobiliziran, a
bilo je i kraćih prekida, kada je bio kući [REDACTED] bice nakon
ranjavanja 1993. ili 1994. godine, tada je u borbama kod [REDACTED]

zadobio povrede trbuha i noge. Čin vođnika dobio je 1994. godine.

Decidiran je da nakon akcije "Oluja" ni sa kim nije išao u krađe na oslobođena područja. Siguran je da će njegov zapovjednik [redacted] potvrditi da ih je inkriminiranog dana uputio prema Srbu, prema Srbu vozi [redacted], on osobno to područje ne pozna, a niti [redacted] se nije znao snaći, izgubili su se putem, pa su krenuli nazad. Prema Srbu krenuli su oko 10 sati ujutro, točno je da su putem svratili u "Čakiće", točno je da je toga dana uzeo drogu, ali se unatoč toga normalno osjećao, zbog povrede koju je toga dana zadobio ne sjeća se događaja od ranjavanja do povratka kući u Vodice, tako ne zna tko ga je [redacted] kninsku bolnicu. Od ovih ozljeda hodao je uz pomoć štaka, te ima i dalje probleme vezane uz bolove obe noge. Nije [redacted] da li je opt. [redacted] kada ranije bio u istome mjestu ili kući, gdje je on [redacted].

Sa svojom postrojbom bio je i na području Zrmanje kraće vrijeme, ali nije vidio da bi neko jednome starijem čovjeku uzimao puške ili da bi neko ubio koga civila ili palio.

Na istoj glavnoj raspravi
III-opt. [redacted] brani se:

U odnosu na ubojstvo [redacted] 20. kolovoza 1995. godine u Očestovu, decidiran je da [redacted] nije počinio.

O svojem učešću u Domovinskom ratu navodi da se je u HV uključio među prvima, i prije organiziranja ZNG, kao jedan od prvih članova HDZ, u prvim organiziranim oblicima priprema i otpora, organiziranjem straža, pravljenjem eksplozivnih naprava, a od 23. srpnja 1991. godine dragovoljno je u 113. Brigadi HV, gdje je i učestvovao u okršajima na Kolarini i Lišanima. Borio se je i u 42. Brigadi, sudjelujući u akciji oslobađanja Miljevaca, a nakon osnivanja Izvidjačko-diverzantskog voda u Vodicama priključio se i tome vodu, tamo [redacted] angažiran 10-tak [redacted] demobiliziran je i oko godinu dana privatno je vodio [redacted], sve do 1995. godine.

Od uhićenja smatra da mu je ovaj postupak namjerno namješten, premda se tome čudi, jer da je u Šibeniku poznato kakav je borac i [redacted], [redacted] je sve ogorčilo, moguće je da se je zamjerio nekima iz službe sigurnosti, jer je javno govorio protivratnih profitera.

Pred početak "Oluje", čuvši da se sprema akcija, dobrovoljno se je javio u Skradin, tamo nije primljen, [redacted] je odlazio u Ured za obranu Šibenik, gdje je mobiliziran, a u Skradinu je zadužio oružje, te rasporedjen u [redacted] Izvidjačko-diverzantski vod kojim je zapovjedao [redacted].

Opt. [REDACTED] zna dugo godina, s njim je bio u istim postrojbama, sukoba nisu imali, opt. [REDACTED] bolje je upoznao tek u ratu, opt. [REDACTED] rijetko je vidjao, nikada nisu bili u društvu i družili se, sjeća se da ga je vidio za vrijeme oslobođenja Kistanja. Opt. [REDACTED] prvi put [REDACTED] vidio je nakon pritvaranja, dok opt. [REDACTED] poznaje od ranije, s njim se nije družio, zna da je iz postrojbe bio otkeran radi pijanstva.

Tijekom "Oluje" u Kistanjama su se zadržali oko 3 dana, a potom išli za Ivoševce i Rudele, taj kraj mu nije poznat, dobili su 7 dana slobodnih, oružje je nosio s obom kući.

Dana 20. kolovoza 1995. godine opt. [REDACTED] zvao ga je telefonom kući rekavši da je zapovjednik naložio kretanje na teret, iz Vodica su krenuli njegovim vozilom [REDACTED] i on, trebao je ići i [REDACTED], ali nije, valjda je išao sa drugima. Iz Vodica su krenuli iza 10 sati njegovom "Renoom 4", u smjeru Srba, u tom smjeru ranije samo je jednom išao i bila mu je pogrešna procjena da poznaje put. U blizini "Čakića" opt. [REDACTED] je predložio da tamo svrate popiti kavu, tada je prvi put bio u "Čakićima", tamo je upoznao domaćina [REDACTED] i njegovu kćerku, tamo su dolazili i drugi vojnici za vrijeme od sat vremena koliko su se zadržali. Za to vrijeme, a što je tek kasnije saznao u tom mjestu netko je ubio [REDACTED] su oni bili u [REDACTED] kući.

Od "Čakića" su krenuli prema glavnom putu, sjeća se da su sreli i opt. [REDACTED] i druge vojnike, i oni su išli na teren, ali se nije točno znalo "ni tko pije, ni tko plaća", krećući prema Kistanjama njegov stari automobil zbog kiše je "zezao" i gasio se, pa kada su prošli Očestovo i uz to ocjenili da su pogrešili cestu, odlučili su se vratiti nazad. Zbog kiše u jednoj lokvi automobil se ugasio, dosta su ga gurali i tako došli do Očestova, gdje je bilo prigodno stati zbog ugibaldišta, on je znao da je to Očestovo.

Za vrijeme dok je on otvarao haubu i pokušavao otkloniti kvar, opt. [REDACTED] i [REDACTED] krenuli su prema kućama u Očestovu, točno prema kući za koju pretpostavlja da je ošt. [REDACTED] jer je ranijih dana par puta bio u Očestovu, [REDACTED] na terenu, sreo je jednog starog, bez noge i na štakama koji je rekao da se zove [REDACTED] i koji se je žalio da ga maltretiraju.

Pretpostavlja da su [REDACTED] i [REDACTED] iz dosade krenuli od auta prema toj kući, i možda je prošlo i 10-tak minuta kada je čuo uzvik "pazi bomba", a zatim i detonaciju bombe, potrčao je od auta prema kući i vidio da prema njemu idu [REDACTED] i [REDACTED] [REDACTED] je bio ranjen. Inače nije pratio kretanje ove dvojice prije eksplozije, tamo ima više kuća, sa sigurnošću on nije znao koja je [REDACTED] kuća.

[REDACTED] sjeća u automobilu su bile njegova puška i [REDACTED] puška, a [REDACTED] je prema kućama krenuo sa svojom AP.

Nije istina da bi oni krenuli prema Očestovu dogovorno radi kradja, nezna da bi [REDACTED] i [REDACTED] znali da je on ranije bio u Očestovu i [REDACTED] invalida po imenu [REDACTED].

Odmah nakon eksplozije krenuo je prema kući, u susret su mu dolazili [REDACTED] i [REDACTED], [REDACTED] je vodio [REDACTED], koji je bio cijeli krvav po licu i glavi, kod auta su mu pružili prvu pomoć, [REDACTED] je kada je on preuzeo [REDACTED] zastao, nije obraćao pažnju na njega, ali je nakon kratkog vremena čuo eksploziju bombe, a potom i jedan ili dva rafala. Kada se je [REDACTED] vratio prema kolima [REDACTED] komentirao je "Majku mu jebem, bacio je četnik bombu, ima li još tko gori". Odmah su krenuli dalje jer je [REDACTED] tražio pružiti pomoć. Te prigode iz onoga što je vidio nije mu bilo jasno da je stradao [REDACTED] koga je ranije upoznao, mogao je ocjeniti da je to bila kuća za koju je taj ranije govorio da je njegova.

Automobil je teško upalio, gurali su ga, a putem prema Kistanjama i [REDACTED] je komentirao psujući da je "četnik bacio bombu na njih". Putem su naišli na jedna kola gdje je medicinska sestra previla [REDACTED] a u Kistanjama su se javili u Policijsku postaju, tamo je [REDACTED] upravo policajcima rekao da je ubio onoga čovjeka i zašto, nezna kako to ovi nisu zabilježili, a policajci su službenim kolima [REDACTED] prevezli u kninsku bolnicu.

Na glavnoj raspravi od 11. travnja 1996. godi [REDACTED] [REDACTED] dalje navodi.

U Kistanjama gdje su [REDACTED] predali policiji, koja ga je odvela u kninsku bolnicu, ostali su oko sat vremena, tamo mu je [REDACTED] pokazivao da je i on ranjen u eksploziji bombe, koju je bacio četnik, pokazivao mu je potkoljenu i ranu koja je malo krvarila. Iz Kistanja su [REDACTED] i on krenuli doma, jedino su putem svratili u "Čakiće", na [REDACTED] prijedlog, tada je znao da je ranije u "Čakićima" [REDACTED] jedan čovjek, makar nije znao tko je to učinio. U "Čakićima" su sreli [REDACTED] i [REDACTED], kukali su i plakali, bili prestrašeni, razumio je da je [REDACTED] netko silovao, a tek sutradan je saznao od [REDACTED] da je prethodno opt. [REDACTED] ubio [REDACTED].

Sažalio se nad [REDACTED] i [REDACTED] pa im je predložio da će ih odvesti u Šibenik u Sabirni centar, [REDACTED] "Čakićima" [REDACTED] zadržali 3 do 4 sata, te duboko [REDACTED] krenuli prema Šibeniku, kada su ih uvjerali da im je to najpametnije. Došavši u Šibenik nije ih odvezao u Sabirni centar, jer je bilo kasno, a nije znao gdje se Centar nalazi, da bi ih ohrabrio s njima je svratio u Zaton na piće, a potom su išli kod njega u stan, te ujutro je osobno nazvao vojnu policiju i Sabirni centar telefonom, pa mu je rečeno da ih odvede u Baldekin u košarkašku dvoranu, što su i učinili.

Za mjesto "Lošić" nikada u životu nije čuo, točnije čuo je tek u ovome kaznenom postupku, u tome mjestu nikada nije bio, pa nije mogao biti ni inkriminiranog dana. Opisao je cijelo svoje

67

kretanje toga dana, a opt. [REDACTED] se od njega nije udaljavao, nije istina da bi toga dana išli zajedno u pljačke, istina je da su tu noć u Šibenik kasno doveli [REDACTED] i [REDACTED] i oni mogu potvrditi da li su u vozilu vidjeli bilo kakav ukradeni predmet.

Posebno je objasnio, da je siguran da je jednako događaj u Očestovu opisao i istražnom sucu, da je najprije, dok je popravljao automobil čuo jednu eksploziju, nakon koje je [REDACTED] doveo ranjenog [REDACTED], a [REDACTED] se vratio prema kući, nakon čega se je čula još jedna eksplozija i više rafala. Zbog ranjenog [REDACTED] on [REDACTED] nije niti prilazio, a kada se je [REDACTED] vratio rekao je da je bacio bombu i pucao u jednog četnika, kako je razumio, onoga koji je prethodno bacio bombu na njih. Na ovome mjestu optuženik se ispravlja, navodeći da je čuo samo jednu detonaciju, odnosno da nije čuo detonaciju nakon što je preuzeo ranjenog [REDACTED] i kada se je [REDACTED] vratio prema kući, tada je čuo samo rafale, ali da je [REDACTED] komentirao na povratku da je bacio bombu koja je zatajila.

Toga dana u Očestovu nije vidio da bi što gorjelo, zbog popravka auta nije ni obraćao posebnu pažnju [REDACTED] posebice ne nakon ranjavanja [REDACTED]

Istina je, da je nekoliko puta nakon "Oluje" sa opt. [REDACTED] išao na novo oslobodjena područja, ali tada isključivo radi toga da potraži od napuštenih automobila dijelove za "Reno" ili BMW. Nikada nije vozio niti bio u vožnji sa "tamničarima", [REDACTED] vozilo vozio je [REDACTED]. Nakon što je [REDACTED] i [REDACTED] predao u Sabirni centar osjećao se je obavezan prema njima, pa je par puta od 20. do 30. kolovoza sa [REDACTED] bio u "Čakićima" poviriti što im je sa kućom, kuću su zaključali i stavili natpis "[REDACTED] je nitko ne bi dirao.

U odnosu na kaznena djela ubojstava počinjena 28. rujna 1995. god. [REDACTED] opt. [REDACTED] navodi, da ta djela nije [REDACTED]

Inkriminirane prigode nije bio u Varivodama kraj Kistanja, niti danas točno nezna gdje se nalaze Varivodama, vrijeme za koje se tereti da je te zločine počinio sa [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED] sa njima uopće nije bio. Tih dana znao se je čuti jedino sa opt. [REDACTED], ali niti s njim od 30. kolovoza nije nigdje odlazio prema oslobodjenim područjima.

Nakon pritvaranja, naravno pokušao je za sebe rekonstruirati gdje je bio upravo dana za koji ga se tereti da je sudjelovao u zločinu u Varivodama, pokušao je i pismeno rekonstruirati svoje kretanje u okviru više dana oko toga događaja.

Tako se je prisjetio da je upravo toga 28. rujna pilao drva ispred kuće, to mogu potvrditi susjedi, dan prije cijeli dan je popravljao svoj "Reno", nakon što je sa otpada donio neke dijelove. U petak 29. ili 30. rujna u Diskoteci je gostovao pjevač Novković, što znači da bi se događaj u Varivodama zbio

dan ranije, a taj dan sjeća se da je bio u društvu sa [REDAKTIRANO] i [REDAKTIRANO] ugostiteljima iz Diskoteke, a od ručka do mraka bio je u društvu sa susjedom [REDAKTIRANO] i drugima. Tih dana oba automobila koja ima i "Reno 4" i BMW bili su u kvaru. Sjeća se tako da je inkriminiranog dana razgovarao sa [REDAKTIRANO] koji su ga pitali gdje mogu doći do [REDAKTIRANO] od artiljerijskog oruđa, pa su sutradan, očitno 29. rujna sa njihovim kamionom išli dalje od Kistanja, gdje su našli nešto čahura, a tada je išao u civilu i bez naoružanja, toga 29. rujna žurili su nazad jer su ovo dvoje morali raditi u Diskoteci.

Opt. [REDAKTIRANO] u životu [REDAKTIRANO] svega 5, 6 puta, nikada se s njime nije družio, nikada mu nije izgledao normalno. Prvi put ga je vidio u postrojbi nakon početka akcije [REDAKTIRANO]. Tijekom "Oluje" sretao je opt. [REDAKTIRANO], ali se s njim nije družio, ti su bili u istoj postrojbi.

Na istoj glavnoj raspravi
IV-opt. [REDAKTIRANO] brani se:

U odnosu na inkriminaciju koja ga tereti za kriv. djela ubojstava počinjenih 27. kolovoza u Gošiću "Borci", da je razumio što ga se tereti, ali da ta kaznena djela nije počinio.

Bez obzira na učešće u ratu, ni u ratu ni u miru nije imao prigodu slučajno, ni namjerno ubiti kakvog civila. Nikada u životu nije bio u mjestu Gošić, zna otprilike gdje se mjesto nalazi, jer je tu poznavao vojnim kartama, od mjesta koje je znao posjetiti na novo oslobođenom području, jedino je bio u "Čakićima".

Još 1990. godine prišao se u rezervni sastav policije, a od srpnja 1991. godine je u HV - 113. [REDAKTIRANO] brigadi, gdje je bio do kolovoza 1992. godine, najprije u diverzantskoj grupi gdje mu je bio zapovjednik opt. [REDAKTIRANO] a potom je prešao u vojnu policiju do kraja 1992. godine. Godine 1993. je prešao u diverzantski vod, formiran od ljudi iz Vodica, u sklopu V. Domobranske pukovnije, a u ljeto 1994. godine vod je rasformiran, pa je bio običan vojnik do [REDAKTIRANO] "Oluja".

Opt. [REDAKTIRANO] upoznao je na početku rata, bili su dobri suborci, privatno se nisu posebno družili, opt. [REDAKTIRANO] upoznao je u tome vodu, privatno se nisu družili, a opt. [REDAKTIRANO] poznao je od prije rata iz vidjenja, kroz rat nisu bili u istim postrojbama, s njim nije prijateljevao.

Početak akcije [REDAKTIRANO] zatekao ga je u postrojbi koja je djelovala na ratištu prema Rupama i Ljubičićima, te prema Kistanjama i Rudelama, a sudjelovao je i u akcijama čišćenja [REDAKTIRANO] i osiguranju mosta na Zrmanji. Od 10. do 17. kolovoza sudjelovao je u akciji oslobadjanja Drvara, potom je bio 10-tak dana kući na odmoru, a zatim je vraćen na ratište u Bosnu.

69

Naravno, da je nakon lišavanja [redacted] bio [redacted] d[redacted] inkriminiranog 27. kolovoza 1995. godine, a mogao je to odrediti po prethodnom 26. kolovožu, jer je toga dana bio u Kninu na dočeku Vlaka slobode, zajedno sa [redacted], tamo su ga vidjeli [redacted] i [redacted] b[redacted] d[redacted]. Dan nakon Knina i Vlaka slobode, dakle upravo inkriminiranog dana, bio je u Čistoj velikoj, očevom selu, sa ocem [redacted] tetkom i išli su njegovom "Zastavom 101". Bila je nedjelja, vršila se procjena šteta u mjestu, njegov otac nije imao kuću u mjestu pa nije uništena, imali su samo pripremljenog materijala za izgradnju kuće pred rat. [redacted] je gos[redacted] tjeka tih dana u njegovoj kući, koji to može potvrditi. Sjeća se da ih je u Čistoj dočekao [redacted] ručali su do 15 ili 16 sati kod rodjaka [redacted].

Za vrijeme akcije "Oluja" bio je zadužen sa automatskom puškom CZ 7,62 mm, istu pušku dužio je još iz vremena kada je prešao iz protudiverzantskog voda 15. DP u bojnu, a inače je kući imao jednu "Vinčesterku" [redacted] u Kistanjama tijekom "Oluke", jednu AP CZ, koja također potječe iz "Oluje", jedan automatski pištolj "Skorpion", koji je našao u Kistanjama. Automatsku pušku koju je našao u "Oluji" znao je nositi na terenu u Drvaru, umjesto pušte koju je dužio u postrojbi.

Istina je, da je jedne prigode bio sa opt. [redacted] a bilo je to nakon "Oluje", blizu Ervenika, gdje su tražili auto za njega, to je bio jedini put kada je s [redacted] išao, a bilo je to poslije držanja položaja na Zrmanji. Prije Zrmanje, sjeća se da je znao sa opt. [redacted] i [redacted] ići u "Čakiće", gdje su upoznali jednog čovjeka i njegovu kćerku.

Istina je, da su jedne prigode, za vrijeme dok su bili na terenu u Zrmanji, a [redacted] i on, njegovim autom, te [redacted] i [redacted] sa zelenim "Stojadinom" išli u jedno selo, gdje su sreli jednu stariju ženu i muškarca, ovaj muškarac predstavio se kao lugar, bi [redacted] je sumnjiv pa su tražili oružje po njegovoj kući, rekao im je da mu je sin u četnicima i da je s njima pobjegao, a kada su ga pitali da li ima koje janje za njih, odgovorio je da nema, ali im je obećao ubiti i dati tele. Sjeća se da ih je ponudio rakijom, a opt. [redacted] mu je ostavio cigarete "Colombo".

Komentirali su i dogovarali da [redacted] sutra doći po to tele, [redacted] [redacted] došli su i sutradan, ali nisu našli staroga, već p [redacted] papiru na stolu, pisalo je da ih je čekao, ali da je morao ići skupljati ovce, ali kako nije došao, preko one stare žene u susjedstvu, više u šali, poručio mu je da će sutra doći i zapaliti mu kuću. Toga dana išli su dalje na područje Zrmanje i došleпали jedan auto za [redacted], taj auto su ostavili u Čakićima.

Slijedećega dana na ono mjesto došli su samo [redacted] i on, na stolu kod onoga staroga čekala ih je nova i slična pismena poruka, dalo se je zaključiti da se stari s njima "zeza", sjeća

se da je u tu kuću došla i ona susjeda, došla su i dva vojnika UNPROFOR-a, sjedi [redacted] čal [redacted] jima, a [redacted] taj "stari" nije [redacted]. Toga dana sa sobom je imao "Skorpion", a opt. [redacted] automatsku pušku i istina je da su toga dana pucali po kući "staroga" iz [redacted] puške, oboje su pucali. Dakle, opisuje tri dana koja se odnose na Zrmanju, a koji mogu imati veze sa traženjem jednoga civila radi uzimanja teleta, koliko se sjeća onaj prvi dan bili su angažirani na terenu, a slijedećih dana [redacted] su [redacted] dni. To [redacted] dino područje - područje Zrmanje, gdje su njih četvoro odlazili zajedno.

Nadalje, navodi da je istina da su za vrijeme dok su bili angažirani na terenu u Zrmanji - u čišćenju terena, jednom opt. [redacted] i opt. [redacted] našli dvije lovačke puške, te jednu koju je [redacted] poklonio njemu, a to se odnosi na inkriminirani slučaj sa "starim Čankom", taj stari se je nečkao pa im je tek onda dao te puške. Zna da su neposredno prije njih kod njega bili i drugi hrvatski vojnici, tražeći oružje, jer su vidjeli patrone kod njega, ali im nije dao oružje. Sada zna da je "stari Čanak" ubijen, a tko ga je ubio - nezna.

Na glavnoj raspravi od 17. travnja 1996. godine V-opt. [redacted] u svoju obranu navodi:

Nakon predočenja inkriminacije u odnosu na kaznena djela ubojstava počinjenih 27. kolovoza 1995. godine u mjestu Gošić, decidiran je da u izvršenju toga djela nije učestvovao, niti ga počinio, da nikada u životu nije bio u mjestu Gošić ili spomenutom zaseoku, niti zna gdje je to.

U Hrvatskoj vojsci tijekom Domovinskog rata bio je ukupno četiri godine, od 1991. pa nadalje, iz rata ima čin desetnika, a ne želi opisivati gdje je i u čemu sve kroz rat sudjelovao, niti gdje je bio za vrijeme početka "Oluje", jer o tome da postoje dokumenti.

Inkriminiranog dana 27. kolovoza 1995. godine zna da je bio kod svoje kuće, zna da je tih dana bio u Kninu Vlak slobode, te događaje pratio je na televiziji.

Ne želi odgovarati na pitanja koja se odnose na to kako je i koliko poznao suoptuženike i da li se je s njima družio posebice za vrijeme i nakon akcije "Oluja".

Na predočenje inkriminacije koja se odnosi na kazneno djelo ubojstva u mjestu Zrmanja, sredinom kolovoza 1995. godine, na štetu [redacted], navodi da je istina da je jedne prigode, jednu stariju osobu, a moguće je [redacted] radi o [redacted] ranio, ali sigurno ne i ubio.

41

Toga dana sa svojom postrojbom bio je na terenu na području Zrmanje, u zaseoku "Potkom", i za vrijeme odmora sa njim su bili opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i [REDACTED]. Desetak metara od kuće gdje su sreli jednog starca, naišli su na opt. [REDACTED] i nekolicinu vojnika i vidjeli ih kako nose dvije lovačke puške za koje su razumjeli da su ih oduzeli od ranijeg čovjeka, čije ime nije znao. Znao je da su prije inkriminiranog dana upravo toga čovjeka neki drugi dečki tražili da im preda oružje, bio im je sumnjiv, ali je on rekao da nema oružja. Nakon susreta sa ovima koji su nosili puške, opt. [REDACTED] opt. [REDACTED] i on krenuli su prema kući staroga, zatekli su ga ispred kuće, pa ga je on ispitivao želeći saznati ima li još sakrivenog oružja i skriva li kakvog odbjeglog četnika.

Nije ga pitao ni tko je, ni kome zove, [REDACTED] je dobro zapamtio da je nosio jaknu sa oznakama "SAO Krajina - [REDACTED]ija", na postavljena pitanja, više puta ponavljana, taj čovjek mu nije htio odgovarati, iz njegovog ponašanja bilo je vidljivo da ih se ne boji, držao se je drsko, bilo je vidljivo da je nekoga skrivao. Revoltiran njegovom takvom upornošću u šutnji i videći da ih svih gleda sa mržnjom, ispalio je 2 ili 3 hica prema njegovoj nozi, iz pištolja "TT". Ovo što opisuje događja se ispred jedne kuće, moguće je da je to bila kuća oštećenika, tamo nema dvorišta, već je to prostor puteljka koji ide kroz mjesto, a ta kuća je negdje na brijegu [REDACTED] nije imao drugoga oružja osim pištolja, ostali su imali puške i on je prema starome pucao pred njima.

U starca nije pucao niti da bi ga pogodio ili ozlijedio, već je pucao prema zemlji ispred njega, ali ga je kod zadnjeg opaljenja očito pogodio u nogu, jer se spustio na tlo, na svoj desni bok, a prethodno je bio na nogama. Jasno je bilo da ga je samo lakše ranio, koliko može točno odrediti, pogodio ga je u lijevu nogu iznad "čička". Nakon tih hitaca ispalio je još jedan u pravcu njegovog lijevog ramena odnosno lijeve ruke, vjerojatno ga je pogodio, taj hitac uslijedio je dok je ovaj čovjek ležao na tlu. Hice nije ispaljivao jedan za drugim, već između ponovljenih pitanja, ima li oružja i skriva li koga, na koja ovaj nije odgovarao. Napominje, da nije bilo sporno da je tih dana na tom području bilo dosta zaostalih neprijateljskih vojnika, četnika, ali i naoružanih civila, radi čega su bili na oprezu i radi čega je postrojba poduzimala akcije pregleda i čišćenja terena.

Ranjavanje oštećenika da nije učinio niti hladno, niti planirano i promišljeno, nakon pucanja bio je u posebnom psihičkom stanju, nije mu bilo svejedno što puca u čovjeka, makar je i danas siguran da se je taj čovjek ponašao tako, jer je nešto skrivao. Siguran je da je taj čovjek bio živ kada su krenuli dalje, jer ozljede koje mu je nanio nisu [REDACTED] one, a čini [REDACTED] je opt. [REDACTED] okrenuo i vratio, makar nezna zašto se je vraćao, te je čuo pucnjeve iz vatrenog oružja, po čemu je zaključio da je opt. [REDACTED] pucao kada se je vratio prema onome čovjeku.

U trenutku kada je čuo pucnjeve za koje ocjenjuje da ih je mogao ispaliti opt. [redacted] bili su 10-tak metara dalje od mjesta gdje je ostao onaj čovjek, ali je grmlje zaklanjalo vidik, opt. [redacted] kasnije im se priključio, ali bez komentara.

Osjeća se krivim utoliko što je dozvolio da ga ponesu emocije u vrijeme kada je pucao u oštećenika, ali smatra da je te prigode obavljao svoj posao, [redacted] valja uvažavati činjenicu kakove su opasnosti prijetile njegovim suborcima [redacted] njemu u to vrijeme [redacted] na tome prostoru. Okolnost da je prethodno saznao da je oštećenik imao puške, a nije ih predao onim momcima koji su ga dan ranije pitali za to, bio je povod za njegovo ispitivanje o puškama, ali ne i razlog zbog čega je u njega pucao.

U trenutku kada je pucao u oštećenika, od njega je bio udaljen svega 2 do 3 metra i siguran je da su u neposrednoj blizini bili opt. [redacted] i [redacted], ne sjeća se da bi neko od njih komentirao što se događa. O događaju nisu obavijestili zapovjednika [redacted]. Ne sjeća se da bi oštećenik imao bradu ili brkove.

Na ostala pitanja, vezana za detalje ovoga inkriminiranog djela, kao i drugih djela za koja se tereti, opt. [redacted] nije želio odgovarati.

Na istoj glavnoj raspravi
VI-opt. [redacted] brani se:

U odnosu na kaznena djela počinjena 27. kolovoza 1995. godine u Gošiću - zaseok "Donji borci", decidiran je da ova kaznena djela nije počinio, niti je tada bio u tom mjestu, niti zna gdje se to mjesto nalazi.

Istina je, da je u istražnom postupku drugačije govorio, ali je njegovo priznanje u istrazi rezultat prisile koja je protiv njega upotrebljena u policiji.

Naravno, nakon pritvaranja, pokušao je za sebe predočiti gdje se je nalazio upravo toga inkriminiranog dana, teško mu se je toga precizno sjetiti, ali zna da je 21. kolovoza 1995. godine počeo raditi privatno kod [redacted], na postavljanju centralnog grijanja. Ali se orijentira po tome datumu, vjeruje da je inkriminiranog 27. kolovoza bio kod svoje kuće.

Inače, u Hrvatsku vojsku uključio se je još 1991. godine, najprije u 113. Brigadi, potom u IV. Gardijskoj brigadi, te na kraju u XV. Domobranskoj, a kao njezin pripadnik sudjelovao je u akciji "Oluja", prethodno mobiliziran dan, dva prije "Oluje". Kod svoje kuće nije imao kakvog oružja, niti od ratnog plijena, samo nešto streljiva i bombi. Kroz akciju "Oluja" bio je jedino sa opt. [redacted], opt. [redacted], opt. [redacted] druge je samo vidjao. Siguran je da za vrijeme "Oluje" i nakon toga

73

njegova postrojba nije bila na [redacted] na prostoru mjesta Gošić.

Istina je, da je jedne prigode još za "Oluje", a neposredno iza oslobađanja Kistanja, sa opt. [redacted] išao za Knin, te su u mjestu Rudele za jednoga mesara prebacili kombijem nešto stoke za Pirovac. U tom selu bila je hrvatska vojska. Sutradan se je dogodio sa [redacted] za još jedan sličan put pa su [redacted] opt. [redacted] i on išli i uzeli nešto janjaca i 2 teleta, što su prebacili do Pirovca, a to im je [redacted] platio. To se je događalo za njegovih slobodnih dana, prije terena na Zrmanji.

Na predložene inkriminacije koja se odnosi na ubojstva počinjena 28. rujna 1995. godine u mjestu Varivode kod Kistanja, opt. [redacted] je decidan da u tome kaznenom učinu nije sudjelovao.

Objašnjava da je u istražnom postupku govorio drugačije i da je priznavao da je bio u Varivodama, gdje su činjena ubojstva, ali je to govorio samo zbog presije policije. Nakon pritvaranja razmišljao je o tome gdje je bio i što je radio tih dana i sa sigurnošću tvrdi da je u to vrijeme radio za [redacted] i njegovu firmu, jer su radili na Kninskoj pošti - kotlovnici. Može se orijentirati u vremenu kada se događaj u Varivodama zbilo, jer je upravo jednog od tih dana, putujući prema Kninu i upoznao i saznao sa događajem u Varivodama. Poslovi sa [redacted] u Kninu trajali su 10-tak dana, bez prekida. Na jedne prigode tih dana primijetili su policijske punktove sa neobično puno policajaca, zaustavili su ih na relaciji od Knina više puta, pregledali ih temeljito i te prigode su policajci komentirali da moraju pregledavati svako vozilo zbog toga što su u Varivodama ubijeni civili. Inače nezna gdje su točno Varivode, nikada u životu u njima nije bio, makar zna gdje se sa ceste skreće prema Varivodama.

Nakon angažiranja na terenu u Zrmanji, demobiliziran je iz Hrvatske vojske, pa je tako počeo raditi kod [redacted] demobiliziran je negdje oko 20. kolovoza i pritom razdužio pušku u Vodicama.

Od suoptuženih za ovo kazneno djelo poznaje [redacted] najbolje, a ostale površno, sve iz Hrvatske vojske, dok je prije rata poznavao jedino opt. [redacted], samo iz vidjenja.

Posebno je objasnio da je još u vrijeme akcija na Zrmanji, u jednom nepoznatom mjestu vidio napušteni "128" crvene boje, koga je pokušao osposobiti za vožnju, za ići na teren, ali se to nije dalo. To auto ostalo je na Zrmanji pa je negdje 16. ili 17. kolovoza sa opt. [redacted] vraćao se radi toga auta, usput su sreli [redacted] i [redacted], koji su se složili s njima ići na Zrmanju radi toga auta, te se sjeća da su tim putem u jednom zaseoku na području Zrmanje [redacted] pričali sa jednim civilom po imenu Marko ili slično, oko nekog teleta. Nisu uspjeli

79

pokrenuti ono vozilo, pa su ga otšlepali do "Čakića", jer su u to vrijeme sa terena znali navratiti kod jedne srpske obitelji Čakića. Samo jedne prigode on je vidio i sreo onoga čovjeka za kojeg misli da se zove Marko i ne zna što je dalje bilo sa teletom koje ostali spominju, da li se je tko od njih vraćao po tele idućih dana. Te prigode iako su sva četvorica bili u uniformama i sa puškama, niko nije pucao.

Posebno je objasnio da poznaje osobu po imenu [redacted] taj je [redacted] susjed u Vodicama, [redacted] je odnosima s njim, ali od njega nikada nije posudjivao pušku. U kući svojoj nije imao oružja izuzev jedne lovačke puške koju je uzeo kao trofer iz [redacted] u Kistanjima.

Istina je da je tijekom 1994. i 1995. godine, u vrijeme dok je takodjer bio u Hrvatskoj vojsci konzumirao heroin, imao psihijatrijski tretman, liječen je, uglavnom [redacted] apstinirao. Od pritvaranja po preporuci liječnika redovno je uzimao sredstva za smirenje, a tijekom rata puno [redacted] bio u situaciji biti u direktnim sukobima s neprijateljem, biti i prisutan pogibiji i ranjavanju suboraca.

Na istoj glavnoj raspravi [redacted] VII-opt. [redacted] brani se: [redacted]

Na predočenje inkriminacije koja [redacted] si na ubojstvo [redacted] sredinom kolovoza 1995. godine u Zrmanji - "Potkomu", decidiran je da djelo nije počinio te komentira da je optužnica rezultat proizvoljnih konstrukcija okolnosti da je bio prisutan inkriminiranim događaju.

Istina je, da je kritične prigode kao pripadnik HV bio na terenu i na području Zrmanje, gdje su bili u akcijama čišćenja terena od zaostalih neprijateljskih vojnika, sjeća se da su bili popodnevni sati sredinom kolovoza. Običaj je bio na tom terenu kao i ostalima da tamo stacionirana postrojba izvidi okolni teren, upozna ga i provjeri, posebice zbog opasnosti od zaostalih neprijateljskih vojnika, pa je tako bilo i toga dana.

Toga dana došli su izjutra na teren, bilo je vrijeme odmora [redacted] se da su spremali jelo, a neko je predložio da se potrazi nešto za popiti, nije siguran ali drži da je opt. [redacted] predložio da kod jednoga staroga idu potražiti nešto za piće, [redacted] čovjeka koji je imao kuću malo izdvojenu od ostalih. Tako su krenuli s tim ciljem opt. [redacted] opt. [redacted] i [redacted] neki su nosili "damižone", a posebno napominje da tada nije poznavao opt. [redacted] niti po imenu, niti od ranije. Nikakovog posebnog dogovora izuzev ovoga što navodi, nije bilo, a posebice nije moglo biti sa opt. [redacted] kojega tada nije poznavao.

75

Negdje na pola puta naišli su na tada njemu nepoznate vojnike, sada zna da su u toj grupi bili opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] i još jedan njemu nepoznat, koji su rekli opt. [REDACTED]: "Vidiš da ipak ima pušaka", a bilo je vidjeti da u rukama nose dvije lovačke puške. Neko je komentirao da idu po vino, a ne tražiti puške. Došavši ispred jedne kuće koja je na osami sreli su ispred kuće jednog starijeg čovjeka, starog oko 70 godina, prišao mu je opt. [REDACTED] prvi i viknuo "Stari, gdje je oružje", a čovjek je odgovorio "Nema, već su neki bili i uzeli oružje".

Opt. [REDACTED] je ovoga staroga uzeo rukama za prsa, odgurnuo ga par metara od kuće, postavio ga tako da stari gleda prema kući, između njih je razmak od oko 2 metra. Ne može se sjetiti gdje su u tome trenutku opt. [REDACTED] i [REDACTED], ali ih nije tamo vidio u trenutku kada je opt. [REDACTED] opalio prvi hitac. Taj prvi hitac, ocjenjuje da je promašio ovoga čovjeka, a drugi ga je pogodio u predjelu između lijevog ramena i srca, a treći hitac opt. [REDACTED] u ovoga čovjeka, bio je u prsa. Nikakav jauk nije se čuo, ovaj čovjek ostao je na nogama, makar je zateturao, a potom su od [REDACTED] ispaljena brzo još dva hica, koja su ga pogodila i čovjek je pao naprijed na prsa.

Nakon što je ovaj čovjek pao, opt. [REDACTED] i on uputili su se šutke natrag, a nakon 20-tak metara primijetio je da su se pridružili [REDACTED] i [REDACTED], a negdje 50-tak metara od pozicije gdje je ostao ležati onaj čovjek opt. [REDACTED] rekao mu je (opt. [REDACTED]) "[REDACTED] ajde vidi što je sa starim".

Ove [REDACTED] riječi shvatio je kao provokaciju, na se je zaista vratio natrag prema onoj kući i čovjeku. Naravno, tijekom ovoga rata dosta je vidio i proživio, posebno je osjetljiv na uvrede i provokacije, a nakon svojeg zadnjeg terena u Bosni prije "Oluje" u Vodicama pred 15-tak ljudi opt. [REDACTED] mu je pred svima predbacio da je dezertir i da je ostavio svoje ljude na položaju, za koju primjedu nije bilo osnova.

Upravo ta asocijacija, bila je povod da reagira na [REDACTED] riječi, ne zato da dokaže da nije kukavica, već je reagirao spontano te se vratio prema mjestu gdje je ostao ležati onaj čovjek, ali došavši 7, 8 metara od kuće, ne vidjevši poziciju gdje leži od grma, ispalio je tri pojedinačna brza hica u prostor lijevo od grma, ne da nije pucao u staroga, nije niti prišao blizu mjesta gdje je ovaj ležao. Potom se vratio do grupe i rekao im "Sve je u redu". Potvrđuje da je opt. [REDACTED] te [REDACTED] sa sobom imao samo pištolj "TT".

Nije znao, a nije niti očekivao da će opt. [REDACTED] u slučaju ovog čovjeka, mogao je samo zaključivati da puca zbog ljutnje, zbog spomenutih pušaka. Siguran je da je opt. [REDACTED] prema starome ispalio 5 ili 6 hitaca, jasno je bilo da je ovaj čovjek bio smrtonosno pogodjen, [REDACTED].

U Domovinskom ratu učestvovao je od samog početka, od ožujka 1991. do 1993. godine u aktivnom sastavu šibenske policije,

potom sve do lišenja slobode bez prekida u Hrvatskoj vojsci.

Premda nije sporno da je od 03. do 11. listopada 1995. godine bio na području Posne, na ratištu, nije mu jasno zašto se za potrebe ovoga kaznenog postupka falsificirao vrijeme njegove demobilizacije označavajući 25. rujna, a ne kako bi trebalo 17. listopada 1995. godine. Povezuje to sa prijetnjama u policiji da više neće biti hrvatski vojnik, i taj ga je postupak posebno povrijedio. U akciju "Oluja" bio je uključen od samog početka te akcije.

Na posebna pitanja objasnio je da je istina da nakon prvoga hica opt. [REDACTED] prema oštećeniku nije reagirao, priznaje da se je bojao reagirati, jer [REDACTED] nije poznavao, pa se u to nije htio miješati. Svi hici koje opisuje upućeni od opt. [REDACTED] prema oštećeniku ispaljeni su u kratkom vremenom intervalu. Decidiran je da nije pucao u oštećenika niti se je vraćao da bi oštećenika "dokrajčio", sigurno nije niti komentirao da se radi toga ide vratiti, a pucao je kako opisuje, jer je mislio da to ostali od njega očekuju, pucao je [REDACTED] prostor. Inkrimirani događaj nije prijavio zapovjedniku, objasnio je da nije pametno prijavljivati takove događaje.

Na glavnoj raspravi od 18. travnja 1996. godine opt. [REDACTED] nadalje je objasnio:

Oštećenika prije inkriminirane prigode nije vidio niti znao kako se zove, pa nije te prigode niti imao razloga tamo ići da bi od njega tražio puške, nije mu bilo poznato da bi netko od vojnika tražio puške ranije, dakle, nikakova motiva nije imao oštećeniku svetiti se ili ljutiti se na njega. Kada se je vratio prema opt. [REDACTED] i drugima, nakon što je pucao, rekao je "Sve je u redu", prvenstveno se je obratio [REDACTED] jer je njegove prethodne riječi osjetio kao provociranje. Smisao riječi mogao je ukazivati na to da je tobože i on pucao u staroga, isti je da je želio da to oni misle, premda oštećeniku nije niti prilazio u trenutku kada je pucao ciljajući sa strane u grm.

Siguran je, da opt. [REDACTED] nije sa oštećenikom vodio nikakve razgovore prije nego je u njega pucao, posebice s njim nije razgovarao između pucnjeva, jer kada mu je prišao, rukama ga je okrenuo, a potom izvadio pištolj iz pasa i pucao. Ništa mu nije ukazivalo na to da će opt. [REDACTED] pucati u oštećenika, [REDACTED] je samo dojam da to ovaj radi jer je ljut.

Na pitanje opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] je pojasnio - da nije znao ni za kakvo oružje zbog kojega bi ovaj imao što razgovarati sa oštećenikom, to je tek kasnije saznao. Dobro se sjeća mjesta događaja i konfiguracije terena, ispred kuće je puteljak, nema dvorišta, [REDACTED] je obrastao grmljem, među najvećima je grm kod koga [REDACTED] oštećenik nakon što je opt. [REDACTED] u njega pucao. Ne može objasniti da li je opt. [REDACTED] prvi put pucao u nogu oštećenika ili u zemlju ispred nogu, jer to nije vidio, ali je siguran da je prvi hitac promašio, dok su ostali

77

pogadjali kako je opisao, moguće i u nogu, ali onda vjerojatno zadnji hici. Siguran je da su oštećenika najmanje dva hica pogodila u prsa, to je dobro vidio sa udaljenosti od svega 3, 4 metra, nezna gdje su tada bili [REDACTED] i [REDACTED], pažnja mu je bila usmjerena na [REDACTED] ponašanje. Siguran je da osim [REDACTED] pitanja upućenih oštećeniku o oružju, drugih pitanja i razgovora nije bilo.

Opt. [REDACTED] komentirao je i obranu opt. [REDACTED] na raspravi, u odnosu na ovo inkriminirano djelo, ponavljajući isto te dodajući da nema nikakve dileme da je te prigode opt. [REDACTED] ubio oštećenika, kao i da ne stoji primjedba opt. [REDACTED] da bi njemu i njegovoj obitelji bilo upućeno kakovim prijetnji tijekom postupka, jer se događja upravo [REDACTED] opt. [REDACTED] i u zatvoru prijetiti i više da će ubiti i osvetiti se njemu, [REDACTED] i [REDACTED] radi čega je zamolio intervenciju Uprave zatvora.

Na istoj glavnoj raspravi
VIII-opt. [REDACTED] brani se:

Na predočenje inkriminacije koja se odnosi na kaznena djela ubojstava počinjenih 28. rujna 1995. godine u Varivodama, decidiran je da učinu ovih kaznenih djela nije učestvovao, te o samom događaju nema nikakvih saznanja.

Naravno, nakon što je pritvoren, uvažavajući datum inkriminiranog djela, pokušao se je prisjetiti gdje se je toga dana mogao nalaziti i siguran je da je upravo inkriminiranog dana bio u svome selu Dubravice.

Dragovoljac je domovinskog rata od 1991. godine, onoga dana kada je lišen slobode bio je hrvatski vojnik, bio je na slobodnim danima nakon zadnjeg terena i ratišta. Tijekom rata najprije je bio pripadnik ZNG, potom 113. Brigade do 1993. godine, a nakon toga pripadnik XV. Domobranske pukovnije. Učestvovao je u brojnim akcijama na ratištu, posebice u akcijama "Maestral", "Bljesak" i "Oluja", gdje 1992. godine dobio je čin desetnika.

Za vrijeme "Oluje" zapovjednik voda bio mu je [REDACTED], a u tu akciju uključen je od prvoga dana. I prije akcije, naravno da je znao za nalog predsjednika Republike, da se u akcijama ne smiju dirati civili koji ostanu na oslobodjenom području i tvrdi da je [REDACTED] naloge i zapovjedi prenosi i svojim suborcima koje je vodio u akciju, i osobno je tako postupao. U akciji "Oluja" njegova postrojba bila je angažirana na pravcima Dubravice-Rupe-Ljubičići, dobro je poznavao taj teren, sa njim u vodu bili su opt. [REDACTED], opt. [REDACTED], za koja je tada samo znao da ima nadimak "[REDACTED]" i opt. [REDACTED], koga je također u to vrijeme znao samo po nadimku "[REDACTED]". U istoj akciji sreo je opt. [REDACTED], koga je znao samo pod nadimkom "[REDACTED]", vidjao ga je na položaju u Rupama, tamo je sretao i opt. [REDACTED].

Njegova postrojba [redacted] prema Kistanjama, tamo su zatekli dosta civila, većina je imala i oružje po kućama, ali tvrdi da nitko te ljude nije dirao [redacted] im se tko osvećivao ili bilo što napravio. Međutim, već u vrijeme oslobađanja Kistanja bilo je vidljivo da se po tom terenu uz Hrvatsku vojsku i policiju kreće i veliki broj civila, koji su bili i naoružani i obučeni u odore Hrvatske vojske, makar je bilo jasno da ne učestvuju u akcijama i to je bila najveća žalost koja se je u to vrijeme vidjela. Zato je i došlo do toga da su Kistanje bile sačuvane nakon oslobađanja, a potom spaljene što sigurno nisu učinili hrvatski vojnici.

Opt. [redacted] u to vrijeme zadnji put vidio je u Kistanjama, opt. [redacted] zadnji put na području Zrmanje, a opt. [redacted] bio je s njim i na ratnom području Drvara, posebice se sjeća teškoća na terenu kod Drvara, koji je trajao 15-tak dana, gdje je bilo dosta stradalih i ranjenih, a najteže iz je pogadjalo što su se tamo neprijateljski vojnici direktno iz četničkih uniformi presvlačili u civilnu odjeću, mješali se sa civilima, a potom ih napadali [redacted] zasjeda. Ratiške kod Drvara bilo je početkom rujna 1995. godine i da je [redacted] želje imao ubijati i osvećivati se civilima, posebice za stradanje svojih suboraca, čiji [redacted] to [redacted] ali to ni tamo nije činio.

Nakon terena oko Drvara imao je slobodnih 5 ili 6 dana, a 01. listopada 1995. godine trebao je krenuti prema Mrkonjićgradu gdje su [redacted] listopada i bili do 13. listopada. Lako je moguće provjeriti u postrojbi da se je 13. listopada vratio sa ratišta, pa je nekorektno u policijskoj obradi falsificirati [redacted] demobilizacije, da bi se prikazalo da u vrijeme koje je zanimalo policiju nije bio hrvatski vojnik [redacted].

Dakle, onoga dana koji mu se inkriminira bio je na slobodnim danima, a može opisati i svoje kretanje [redacted] tih dana. Došavši sa terena oko Drvara, po dolasku u Vodice morao se javiti u svoju bivšu firmu u [redacted] - [redacted] radi potpisivanja nekih dokumenata, to je i učinio sutradan po dolasku. U popodnevnim satima nakon povratka u Vodice rečeno mu je da ga traži policija u Skradinu, pa je odmah otišao javiti im se, te saznao da ga traže jer je jedne prigode na punktu policija evidentirala da je za nekoga vozio neku napuštenu škrinju. Tih slobodnih dana svakodnevno je radio oko kuće u Dubravicama - Čulišićima, a vraćao se je spavati u Vodice, jer se u kući nije moglo živjeti. Iz Vodica bi išao isključivo autobusom, jer svoga auta nema, nije niti vozač. Siguran je da je isti način kretanja imao i onoga dana za koji ga se tereti da je počinio inkriminirano djelo. Naime, tih dana redio je po [redacted] je očekivao dolazak Komisije za procjenu ratne štete.

Dana 28. rujna 1995. godine [redacted] njegov brat [redacted] i on išli su u Skradin po brata [redacted], tamo ga nisu [redacted] pa su u Dubravice išli ili autobusom ili stopirajući. U Dubravicama su [redacted] zatekli kod kuće [redacted] sjeća se večeri u Čulišićima, susreta

79

sa [REDACTED] i [REDACTED], sjeća se utakmica na televiziji i da je s njima ostao u društvu 2, 3 sata, sa bratom [REDACTED] prespavao je u kući, a ujutro dakle 30. rujna 1995. godine krenuo autobusom za Vodice.

Još u travnju 1994. godine u XV-oj Domobranskoj zadužen je mitraljezom koji je od njega oduzet prilikom lišenja slobode, i osim te puške drugoga oružja nije imao, zapravo nakon akcije "Oluja" nije ni imao vremena ni sa bilo kime ići na oslobođena područja radi kradja. Još od prije rata zna gdje se nalaze Vari-bode, kroz "Oluju" odlazeći na teren prolazio je tuda, ali u samo mjesto nije ulazio.

Opt. [REDACTED] upoznao je kroz [REDACTED] akciji "Oluja" on je vodio jednu grupu, a opt. [REDACTED] drugu, na različitim pravcima djelovanja. Zajedno su bili stacionirani nakon početka "Oluje" jedino na području Zrmanje, te prema Mrkonjić-gradu na zadnjem terenu.

Odriče vjerodostojnost riječima opt. [REDACTED], da bi on pred drugim ljudima komentirao da je [REDACTED] kukaviča, ali zna da je [REDACTED] za akcije "Bljesak" bio u situaciji povući se pred neprijateljem, makar mu to nije predšćivao.

Sredinom ili krajem kolovoza 1995. godine ukupno 3 dana bio je na terenu na području Zrmanje, ali nije vidio da bi tamo neko ubio civila, pa tako niti ošt. [REDACTED].

Istina je, da za vrijeme boravka na Zrmanji je jedne prigode, kada su pekli janje, išao tražiti vino sa opt. [REDACTED] opt. [REDACTED] i [REDACTED] zna da su išli više stotina metara daleko od kuća gdje su bili stacionirani, nosili su sa sobom plastične kante, za vino i sjeća se da su putem sreli opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] kako nose 2 lovačke puške, za koje su rekli da su ih našli kod jednoga "staroga". Zaključuje da se to odnosilo na onoga čovjeka pr. [REDACTED] čiji [REDACTED] su išli po vino.

Taj čovjek je bio stariji, imao je male brkove, kuća mu je bila udaljena više stotina metara od mjesta gdje su bili smješteni, sjeća se da je u blizini u to vrijeme gorjela jedna kuća, ali ne njegova, već druga 50-tak metara dalje. Po vino su išli upravo kod toga staroga, jer je on sam vidio prije jedno sat vremena neke bačve u kući, vidjelo se da su rasušene, ali su očekivali da će naći vino, makar su se ubrzo počeli vraćati jer je on prvi "izgubio volju".

Čuo je da je opt. [REDACTED] pucao iz pištolja tamo, ali on to nije vidio. Onoga staroga zatekli su kako sjedi ispred kuće, na odlasku od njegove kuće, čuo je dva pucnja, a nakon 50-tak metara [REDACTED] a opt. [REDACTED] se je vratio prema toj kući, čuo se je jedan rafal, [REDACTED] nije ništa go. [REDACTED] na povratku, niti ga je tko [REDACTED] pitao.

[REDACTED]

80

Dodaje, da je bio najmanje 10-tak metara dalje kada je iza njega ostao i pucao opt. [REDACTED] iz pištolja, ispalio je 2 hica, on nije gledao gdje puca, nije ga to ni zanimalo, ali u [REDACTED] vrijeme krenuli nazad i ne može odrediti da li je i od kojih pucnjeva onaj čovjek ranjen ili usmrćen. Ne može odrediti gdje je bio [REDACTED] u trenutku kad su došli do one kuće i oštećenika, zna da im se [REDACTED] na povratku pridružio.

Istina je inače, da se je po njegovoj postojbi [REDACTED] da se je opt. [REDACTED] sam povuka ispred neprijatelja na položaju na Šatoru 2 dana prije drugih, ali se on nikada osobno [REDACTED] za bilo što, niti u pogledu toga događaja.

Na pitanja opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] je pojasnio da one prigode na Zrmanji nisu znali kod koga idu po vino, ali da je on bio ranije kod onoga staroga, kao i [REDACTED]. Staroga su našli ispred kuće, sjedio je, nije čuo da [REDACTED] tko pitao za oružje i nije vidio trenutak pucajanja ni povrijeđivanja oštećenika. Sjeća se [REDACTED] oštećenik na sebi imao jaketu od uniforme sa oznaka "SAO KRAJINA". Čuo je i mislio da je opt. [REDACTED] iz pištolja, nakon čega su svo četvoro krenuli nazad prema kućama gdje su bili stacionirani, a nakon 50-tak metara [REDACTED] vratio prema onoj kući i starome, bez da ga je bilo tko na to provocirao, čuo se je potom jedan kratki rafal iz puške, ali po njegovoj ocjeni opt. [REDACTED] u vrijeme kada je pucao taj rafal, nije se niti mogao vratiti do mjesta gdje je onaj čovjek sjedio ispred kuće, obzirom na vrijeme i prostor kojega je imao.

Ovakovoj obrani opt. [REDACTED] prigovorio je na raspravi opt. [REDACTED] navodeći da je ovaj dobro sve vidio što se je na Zrmanji dogodilo, ali da ne želi reći istinu.

Na primjedbu opt. [REDACTED] opt. [REDACTED] je naveo da se ne sjeća da bi mu on što prigovarao pred drugim ljudima, ali da je to moguće, ali ako je to točno da nije zlonamjerno govorio a da je istina da je [REDACTED] ocu rekao, makar ne zlonamjerno, se nije dobro ponio, jer je dva dana prije napustio položaj. Ponavlja da nije istina da bi na Zrmanji on [REDACTED] rekao da se vrati i vidi što je s oštećenikom.

Kako je ranije rečeno obrane optuženih date tijekom istražnog postupka te objašnjenja optuženika na glavnoj raspravi u dijelu koji se odnosi na razlike obrana na raspravi, u odnosu na [REDACTED] obrana u istražnom postupku, [REDACTED] će analizirati u odnosu na svako pojedino kazneno djelo koje je predmet ovoga postupka [REDACTED]

U odnosu na kaznena djela pod 1/ i 5/ presude:

Kako je ranije rečeno optužnicom su terećeni V-opt. [REDACTED] i VII-opt. [REDACTED] da su sredinom kolovoza 1995. godine u Zrmanji - "Potkomu" lišili života ošt. [REDACTED] i to iz bezobzirne osvete, čime da su počinili kazneno djelo iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH, a nakon provedenog dokaznog postupka, posebice suprotstavljanja obrani optuženih raspoloživim dokazima, sud je pod I osudjujućeg dijela presude opt. [REDACTED] oglasio krivim, u odnosu na ovaj kazneni događaj, za učin kriv. djela ubojstva iz čl. 34. st. 1. KZ RH, dok je opt. [REDACTED], što je opisano pod 5/ izreke, u oslobadajućem dijelu presude, oslobođen od optužbe da bi bio suizvršitelj ovome kaznenom djelu i to jer njemu ovo inkriminirano djelo nije dokazano, dakle temeljem čl. 340. ZKP.

U analizi inkriminiranog slučaja, sud je pošao od obrana optuženih [REDACTED] i [REDACTED] saznanje je crpio iz iskaza suoptuženih opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], a u dokaznom postupku saslušao je neposredno svjedoke [REDACTED], [REDACTED] oštećenike [REDACTED] i [REDACTED], svjedoka [REDACTED], vještaka balističara dipl. ing. [REDACTED], [REDACTED] vještaka patologa dr. [REDACTED], proveo djelomičnu rekonstrukciju na kritičnom mjestu dana 20. lipnja 1996. godine, te konačno pročitao izvješće Policijske uprave (135), pregledao asanacijski karton za oštećenika (137), izvršio uvid u potvrdu o oduzimanju pištolja (138), pročitao zapisnike o ekshumaciji tijela ošt. (254), zapisnik o vještačenju čahura (282), obavijest Policijske uprave (635), bilješku istražnog suca (692), te konačno pregledao fotodokumentacije očevida, ekshumacije, balističkog vještačenja i djelomične rekonstrukcije događaja, sve u prilogu spisa.

Ranije je interpretirano kako se brane opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] na glavnoj raspravi, pa valja ponoviti da opt. [REDACTED] priznaje da je jedne prigode nanijetio pucao u oštećenika, koji može biti ošt. [REDACTED] premda u to nije siguran, ali je decidan da mu te prigode nije mogao nanijeti smrtonosne ozljede, dok opt. [REDACTED] na raspravi direktno tereti opt. [REDACTED] da je ovaj pred njim pucao u oštećenika više puta, u vitalne dijelove tijela, da mu je nanio smrtonosne ozljede, a da, premda je provociran riječima opt. [REDACTED] vraćao se prema poziciji gdje je oštećenik ostao ležati i premda je pucao iz puške, oružje i hica nije usmjeravao prema oštećeniku, što znači da nije mogao ovome nanijeti nikakove ozljede.

Ranije je interpretirano i kako tijekom događaja opisuju opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], pa valja ponoviti da opt. [REDACTED] pojašnjava da su kod oštećenika odlazili radi vina, da je bez da je on vidio događaj ispred kuće gdje se nalazi oštećenik pucao najprije opt. [REDACTED], a nakon nekog vremena i opt. [REDACTED] ali on opt. [REDACTED] nije provocirao da bi se taj vratio, premda je istina da se je pričalo za opt. [REDACTED] da je pobjegao sa

82

položaja, dok opt. [REDACTED] potvrđuje da je jedne prigode na terenu u Zrmanji [REDACTED] kako su opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] našli dvije lovačke puške, od kojih je jednu [REDACTED] poklonio njemu, a zna da je oštećenik prethodno nekim hrvatskim vojnicima odbio dati puške koje su tražili, jer su vidjeli da ima "patrone" u kući.

Na glavnoj raspravi (list 527) opt. [REDACTED], [REDACTED] predloženoj obrana suoptuženih [REDACTED] pravi, objasnio je da je točno da je dvije lovačke puške našao i uzeo u Zrmanji, nema primjedbi na obranu [REDACTED], opt. [REDACTED], jer sam događaj stradanja oštećenika nije vidio. Dodaje, da su puške uzeli od oštećenika, onoga koji je kasnije ubijen, tom prigodom bili su grubi s njim, posebice jer [REDACTED] provoci [REDACTED] i [REDACTED] bio u krajevinskoj miliciji, prijetili su mu, bili su ga vezali, ali ne i povrijedili, nakon čega im je predao dvije lovačke puške.

U daljnjem slijedu analize inkriminiranog slučaja valja najprije [REDACTED] šteta što su optuženici [REDACTED] i [REDACTED] o događaju govorili u istrazi, te kako su eventualne razlike u kazivanju objasnili na raspravi.

Tako opt. [REDACTED] u istrazi (147 i 148) navodi da su za vrijeme akcije na Zrmanji, što je bio dio zadatka, znači tražiti i oružje od civila koji su tamo ostali i zna da je jedan čovjek stariji opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] dao dvije lovačke puške, koje je imao sakrivene. Jedne prigode slučajno su naišli na [REDACTED] i [REDACTED] u trenutku kada su opt. [REDACTED] i on išli kod tog staroga tražiti vino, a sjetio se je da su neki drugi vojnici od istoga čovjeka tražili oružje, a on im tvrdio da ga nema.

Došavši do onoga čovjeka, pitali su ga zašto je onim drugim vojnicima rekao da nema puške, čovjek je šutio, pa je on izvadio pištolj i ispalio dva metka pokraj njegovih nogu, te jedan u potkoljenu i jedan u lijevo rame, od čega je pao na zemlju. Nakon 5, 6 metara, kada su se vraćali mladić iz Koljevrata (opt. [REDACTED]), rekao je da ovoga čovjeka ne valja ostaviti tako, da je njemu kući sve spaljeno i da će ga zato ubiti, pa se vratio tih 5, 6 metara i ispalio par hitaca u toga čovjeka. Na istražnom ročištu [REDACTED] je ponovno pitan u odnosu na ovo kazneno djelo (183) opt. [REDACTED] naveo je da je inkriminirane prigode bio u društvu sa opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i [REDACTED], putem prema kući oštećenika sreli su opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], koji su nosili lovačke puške, za koje su rekli da su ih uzeli od oštećenika, a [REDACTED] mu je rekao i da su prije drugi vojnici od istoga tražili puške, koje im je odbijao predati. To je bio razlog da je onoga čovjeka dolaskom do njegove kuće pitao ima li još oružja, a kako je bio uvjeren da laže, pucao je iz pištolja, hitac u njega nije ispalio radi toga da ga ubije, već da ga prisili da prizna gdje drži oružje. Kada su otišli oštećenik je ostao ležati u dvorištu ispred kuće, a desetak metara nakon povratka, opt. [REDACTED] se je vratio sa riječima da će "on staroga dokrajčiti" ispalio je [REDACTED] metaka, ali on nije vidio da li ga je opt. [REDACTED] pogodio.

83

[redacted] glavnoj raspravi (534) opt. [redacted] na predočenje obrane iz istrage, [redacted] su na inkriminirano djelo, naveo je da je to točno upisano u istrazi kako je govorio, da je precizno opisao slijed događaja, nakon čega su u direktnom suočenju opt. [redacted] i opt. [redacted] ostali kod svojih verzija obrane, u dijelu gdje se one razlikuju, posebice u odnosu na riječi koje bi opt. [redacted] iz [redacted] prije vraćanja prema oštećeniku, i u odnosu na hica koje je i kakove opt. [redacted] usmjeravao prema oštećeniku.

Tijekom [redacted] opt. [redacted] (169-170) branio se je da je točno da je negdje sredinom kolovoza bio kao pripadnik HV na terenu u Zrmanji, te su za vrijeme pauze krenuli opt. [redacted] [redacted], opt. [redacted] i on prema jednom brdu i kući tražeći vina, nosili su i posude, sreli su putem grupu vojnika koja je nosila dvije lovačke puške, a dolaskom ispred kuće čovjeka starog oko 75 godina, opt. [redacted] pitao ga je gdje mu je oružje, a ovaj odgovorio da nema oružja, jer su mu vojnici oduzeli dvije [redacted] puške, nakon čega da je opt. [redacted] toga čovjeka okrenuo licem prema kući i sa udaljenosti od svega 2 metra pucao u njega. Za [redacted] kao vojnika zna sve najgore, bojao mu se suprotstaviti te prigode, a [redacted] je iz pištolja "TT" ispalio prvi metak negdje pokraj [redacted] drugi u oštećenika između ramena i srca, a ovaj je još ostao na nogama, a nakon trećeg pogotka u prsa, zateturao je, pa kako su uslijedili daljnji hici 2 ili 3 brzo ispaljeni, oštećenik je pao na prsa, glavom na kući.

Krenuli su nazad prema bazi, a kada su prošli najmanje 50 metara, on je osobno napravio "grešku", radi koje je očitio i optužen. Naime, opt. [redacted] i [redacted] smatrali su ga kukavicom i rugali su mu se, nazivali ga dezertrom, pa su mu na povratku predbacili govoreći da se vrati natrag i da dokrajči onoga čovjeka, ako je živ. Prihvatio je taj izazov, vratio se, ali ne da puca u staroga, već da izbjegne daljnje provokacije, pa je ne došavši niti blizu mjesta gdje je ležao oštećenik - ispalio 3 hica iz puške u prazan prostor, vratio se prema [redacted] grupi i rekao im da je "postupio po dogovoru".

Na glavnoj raspravi (537) opt. [redacted] na predočenje ove obrane iz istrage, naveo je da je u istraživanju direktno upisano što je u [redacted] kada [redacted] nije [redacted] objasnio koji su motivi [redacted] bila [redacted] oštećeniku. Krivo da je upisano da bi komentirao na povratku da je postupio po dogovoru.

Dakle, već prema ovim raspoloživim verzijama inkriminiranog slučaja, iz bitno suglasnih detalja, moguće je zaključivati da su inkriminirane prigode, sredinom kolovoza 1995. godine, pored ostalih osoba i opt. [redacted] i opt. [redacted] na zadatku čišćenja terena bili u mjestu Zrmanja - zaseok "Potkom", i to onoga dana kada je u jednoj kući na brdu usmrćen oštećenik, star oko 70 godina ispred svoje kuće. Nadalje, iz suglasnih verzija za zaključiti je da su opt. [redacted] i opt. [redacted] kao i opt. [redacted] i [redacted] za vrijeme pauze odlazili prema [redacted] ikovoj

kući, ne bi li našli vina, radi čega su nosili i posude, što znači da prema toj kući nije kretano tek nakon saznanja o oduzetim puškama, pa da bi to bio inkriminirani motiv optuženih (bezobzirna osveta), te nadalje da su opt. [REDACTED] opt. [REDACTED] opt. [REDACTED] i [REDACTED] putem sreli opt. [REDACTED] koji je nosio dvije puške oduzete od oštećenika, a opt. [REDACTED] je ili od ranije ili toga trenutka od opt. [REDACTED] saznao da su puške uzeli upravo oštećeniku koji je ranije vojnicima odbijao predati oružje, tvrdeći da ga nema. Dakle, tek kod ovog susreta opt. [REDACTED] može imati razloga za formiranje motiva koji bi ga provocirao na osvetoljubito ponašanje prema oštećeniku, dok opt. [REDACTED] niti toga trenutka ne može imati posebna saznanja o ranijem ponašanju oštećenika u odnosu na odbijanje predaje pušaka koje je neko tražio, što znači da kod njega niti tada nema racionalnog razloga definiranju kakvih osvetoljubivih motiva prema oštećeniku.

Nije dalje sporno iz suglasnih obrana opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], a indirektno i navoda opt. [REDACTED], te svjedoka [REDACTED] da je opt. [REDACTED] iz pištolja "TT" više puta pucao prema oštećeniku, na prostoru ispred njegove kuće, ali postoji razlika u tumačenjima opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] da li je pritom nanio oštećeniku opt. [REDACTED] smrtonosne ozljede, te posebice da li je opt. [REDACTED] na povratku, bio ili neprovociran od drugih da se vrati prema oštećeniku, te da li je ili ne pucao u oštećenika koji je ostao ležati na tlu.

Prema izvješću Policijske uprave Zadarsko-Kninske (135 i 136) proizlazi da je o pronalasku leša ošt. [REDACTED] 26. kolovoza obavještena PP Gračac od oštećenikovih sinova [REDACTED], kada su obavješteni da su tijelo oca pronašli na putu pored spaljene obiteljske kuće, a leš da je bio starosti najmanje 10 dana sa vidljivim ozljedama i na potiljku, kojom prigodom da su ovi našli blizu leša i čahure oružja, a radi čega je dana 09. rujna 1995. godine ukop izvršila ekipa za humanu asanaciju, a prethodno je konstatirano da su na priručan način sinovi oštećenika pokopali tijelo u vrtu ispod kuće.

Prema kartonu asanacije za oštećenika [REDACTED] (137 - 141), proizlazi da je oštećenik identificiran od strane svojih sinova.

Prema potvrdi o oduzimanju pištolja (138) od [REDACTED], proizlazi da je od ovoga oduzet pištolj "TT" cal. 7,62 mm, za koji je kasnije utvrđeno da je korišten u izvršenju ovoga djela.

Iz zapisnika o ekshumaciji od 20. prosinca 1995. godine (254), a koja je poduzeta radi definiranja tragova na tijelu i odjeći oštećenika, proizlazi [REDACTED] groblja u Gračacu ekshumirano tijelo te obavljena obdukcija i pregled tijela od strane patologa dr. Josipa Dujelle.

Prema nalazima iz toga zapisnika od bitnog proizlazi da je tijelo pok. [REDACTED] bilo obučeno, posebice da je obučeno u

crne hlače i plavu jaknu kojoj na lijevom rukavu piše "Milicija", pa da se radi o jakni koja je dio odore tzv. Milicije SAO Krajine (ovaj potonji komandir istražni sudac korigirao je, kao na listu 692), na lijevoj rukavici pri dnu vidljiva su tri oštećenja, na jakni i to lijevom rukavu uz rame tri oštećenja, u visini lijevog ramena dva oštećenja, od kojih jedno ide kroz rever, dva oštećenja s lijeve strane jakne nadjena su u visini lijevog džepa, sva veličine 6 do 8 mm. Na stražnjoj strani jakne lijevo tri su oštećenja u obliku defekta, a pri dnu jakne i četvrto. Na maji su nadjena oštećenja na lijevom rukavu, i to u visini oštećenja jakne, tri rupice pri vrhu. Na maji s lijeve strane prsa nadjena su tri oštećenja, a na stražnjoj strani lijevo takodjer tri oštećenja u obliku defekta promjera 2 cm, a pri dnu maje i četvrto oštećenje. Na unutrašnjoj strani rukava košulje lijevo u visini oštećenja na jakni i maji, na jednom mjestu se dva oštećenja spajaju, a treći defekt je zaseban na vanjskoj strani rukava. S lijeve strane prsa na košulji tri oštećenja pozicija kao na maji. Na stražnjoj strani košulje lijevo oštećenja u obliku defekta do 2 cm, pri dnu košulje i četvrto oštećenje, sva oštećenja odnose se na ranama onima na jaketi i maji. Budući oštećenja na prednjim površama odjeće jesu manja od onih straga, zaključak je da su ulazne rane na prednjim, a izlazne, na leđjima. Na tijelu su izraženi znaci truležnih promjena, na sredini lijeve nadlaktice nalazi se mnogostruki prijelom nadlaktične kosti, u području opisanih defekata na odjeći. Sprijeda na lijevoj strani prsiju je prijelom lijevog rebra, na kostima glave nema ozljeda.

U području lijeve strane prsiju, u prsnom košu nalazi se oštećenje sa defektom i prijelomom II lijevog rebra, na lijevom pluću nalaze se dva prostrijela s ulaznim ranama sprijeda, a izlazom straga, straga na lijevoj strani prsne stijenke dva su velika defekta 3 do 4 cm, a u tim područjima su prijelomi VIII do X rebra. Na glavi nisu pronadjene ozljede, tako ni na vratu.

Patolog zaključio je da oštećenja opisana na odjeći odgovaraju strijelnim ranama, s tim da su strijelni kanali išli od sprijeda prema natrag, te prema dolje i u desno. Na odjeći nadjeni defekti odgovarali bi četirima prostrijelnim ranama, a na tijelu su pronadjene samo dvije prostrijelne rane prsnog koša lijevo, a moguće je da se ostale ne pronalaze zbog izraženih truležnih promjena. Obzirom na prostrijele pluća zaključiti je da je hemoragijski šok neposredan uzrok smrti.

Dakle, već prema ovome zapisniku patologa i istražnog suca, moguće je sa sigurnosti zaključiti o mehanizmu povrijeđivanja i usmrćenja ošt. [redacted], odnosno da je uzrok smrti unutarnje i vanjsko krvarenje i hemoragijski šok izazvan sa više prostrijelnih ozljeda, te najmanje dvije strijelne ozljede prsnog koša, koje su po naravi smrtonosne, a koje je sa sigurnošću patolog utvrdio ne samo pregledom odjeće, već obdukcijom tijela.

86

Ovu ekshumaciju prati i fotodokumentacija (u prilogu spisa).

Prema nalazu patologa bitno je nadalje utvrđeno koje su lokacije izvjesnih, a [redacted] ozljeda koje je oštećenik pretrpio, čime se onda može kontrolirati posebice verzija koju je dao opt. [redacted] tereteći opt. [redacted] za učin ovoga djela, a isto tako iz definiranog [redacted] ustrijela moguće je bilo kontrolirati i da li ima kakvih egzaktnih tragova na odjeći i tijelu koji bi eventualno ukazivali na zaključak da je i opt. [redacted] kako se tereti, pucao u oštećenika kada je ovaj već ležao ustrijeljen [redacted].

Prema zapisniku o balističkom vještačenju te fotodokumentaciji toga vještačenja (u prilogu spisa) - vještaka [redacted] (282) proizlazi da je Centru za krim. vještačenja dostavljen pištolj "TT" cal. 7,62 mm za kojega je utvrđeno da je opt. [redacted] ga dao [redacted], od koga je oduzet, "ČS" automatska puška cal. 7,62 mm oduzeta od opt. [redacted], kao i jedna pištoljska čahura i 2 pušćane čahure sa mjesta inkriminiranog događaja. Prema mišljenju vještaka sa sigurnošću je utvrđeno da su i pušćane čahure i jedna pištoljska ispaljene iz spomenutih oružja.

Vještak-balističar dipl. ing. [redacted] na glavnoj raspravi (573), dodatno je pojasnio da je u obimnom, kompliciranom i višestrukome vještačenju, koje se je odnosilo na brojne inkriminirane slučajeve koji su se dogodili nakon akcije "Oluja", vještačeno i za potrebe ovoga smrtnog slučaja i jedino je u tom slučaju potvrđen identitet pištolja i puške u odnosu na pronađene čahure. Kao balističar naveo je da može pomoći u rekonstrukciji položaja tijela u odnosu na pozicije gdje se nalaze čahure, jer postoje podaci koliko i koje oružje daleko izbacuje čahure, na taj način nužno je da tragovi - čahura nisu pomicali, kao niti tijelo, dok u konkretnom slučaju nije [redacted] definirati točan položaj tijela u prostoru prema ustima cijevi iz kojih je pućano. Pištolj "TT" kod pućanja čahure izbacuje do [redacted] 3 metra, a pušćane čahure od 5 do 7 metara, a automatska puška 2 do 3 metra naprijed i 4 do 5 metra [redacted].

Dakle, prema ovome mišljenju balističara jasno je da nije moguće uz pomoć balističara izuzev [redacted] fikacije oružja, definirati točnije, a time niti kontrolirati razlike u verzijama obrana opt. [redacted] i opt. [redacted], u odnosu na pozicije u kojima su se nalazili kada je oštećenik stradao, a posebice pritom valja dodati da je od smrtnog stradanja oštećenika do vremena pronalaska čahura prošlo više vremena, što ne isključuje mogućnost pomicanja tih bitnih t [redacted].

Prema obavijesti Policijske uprave Zadarsko-Kninske (list 635) proizlazi da prigodom humane asanacije ošt. čanka nije vršen očevid, niti su [redacted] tragovi, ali je fotografirano tijelo oštećenika, pa su dostavljene fotografije, koje su sastavni

87

dio fotodokumentacije (u prilogu spisa) - rekonstrukcije od 20. lipnja 1996. godine (fotografije 1-3).

Prema tim fotografijama vidljivo je da je ošt. [REDAKCIJA] ekshumiran iz vrta ispod nivoa obiteljske kuće i puta, što je logično, jer svjedoci [REDAKCIJA] i [REDAKCIJA], njegovi sinovi navode da su ga tamo pokopali nakon pronalaska njegovog leša.

Svjedok [REDAKCIJA] (673) djelatnik je policije koji je učestvovao u humanoj asanaciji oštećenika, a koji je naveo da je u ekipi za asanaciju bio u rujnu mjesecu u Zrmanji - "Potkomu", sjeća se da se je išlo po prijavi o pronalasku leša osobe za koju se je sumnjalo da je [REDAKCIJA], jer su takovi informaciju dali njegovi sinovi, koji su ga 10-tak dana ranije pronašli mrtvog kraj obiteljske kuće i pokopali u vrtu ispod te kuće. Prigodom asanacije nije bila dužnost vršiti očevid, niti fiksirati tragove, jer su podaci govorili o stradanju [REDAKCIJA] u akcije "Oluja". Identifikacija leša je uspješno provedena, pronađeno tijelo je fotografirano, [REDAKCIJA] se sjetio [REDAKCIJA] su u blizini mjesta [REDAKCIJA] leša sinovi stradalog pokazivali da su našli i nekoliko čahura, koje su im oni i predali, a koje su čahure kasnije prosljeđene na balističko vještačenje.

Dakle, prema iskazu ovoga svjedoka jasno je da na siguran način nije utvrđeno gdje su točno predmetne čahure pronađene, što je vrlo bitno za razrješenje ranije spomenutih dvojbi.

Svjedok [REDAKCIJA] (581) na glavnoj raspravi potvrdio je da je od opt. [REDAKCIJA] dobio jedan pištolj marke "TT" cal. 7,62 mm, negdje mjesec dana nakon "Oluje", a koji mu je kasnije uzet za potrebe vještačenja, činilo mu se da je taj pištolj neispravan, skriven.

Nema spora obzirom na navode iz obrane samog opt. [REDAKCIJA] da je to upravo pištolj koga je imao i iz koga je pucao inkriminirane prigode.

U kontrolu verzija obrane opt. [REDAKCIJA] i opt. [REDAKCIJA] saslušan je i svjedok [REDAKCIJA], kao osoba iz grupe koja je kritične prigode bila sa ovima.

Svjedok [REDAKCIJA] tako u istrazi navodi (273), da je te prigode u akciji čišćenja Zrmanje sreo jednog muškarca starije dobi, pitali su ga da li ima oružje, [REDAKCIJA] je htio [REDAKCIJA] dati da bi posjedovao oružje. Nakon kraćeg vremena vratio se je na lice mjesta i čuo da je dvojici vojnika priznao da ima oružje i predao ga, a nakon njegovog udaljavanja čuo je pucnjeve, zna da su tamo ostali opt. [REDAKCIJA] i opt. [REDAKCIJA], ali nezna što se je dogodilo. Te prigode opt. [REDAKCIJA] je sa sobom imao pištolj, a opt. [REDAKCIJA] automatsku pušku.

Na glavnoj raspravi svjedok [REDAKCIJA] dodao je (548) da je te prigode upravo on bio u kući jednoga starijeg čovjeka, za

kojega zna da je kasnije ubijen, sjeća se da je taj nosio nekakvu neodređenu "četničku" uniformu, kada ga je srećo našli su pretresom kuće nešto pribora za lovačku pušku, ali taj čovjek nije htio priznati da ima lovačkog oružja. Od te kuće i staroga vratio se u bazu, a nakon pola sata krenuli su nazad prema toj kući opt. [REDACTED], opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i on, upravo je njegova ideja bila da se tamo vrate, zanimalo ga je da li [REDACTED] knadno taj stari priznati ima li kakvog oružja. Došavši ponovo do te kuće opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] ostali su ovoga ispitivati, a opt. [REDACTED] i on išli su tražiti po kućama.

Nezna što se je događalo ispred kuće, jer su se svi sreli na povratku, stotinjak metara dalje od kuće, a tada je netko od prisutnih rekao nešto u smislu " [REDACTED] pogledaj je li živ" to se je odnosilo na staroga, [REDACTED] se je vraćao nazad prema kući, ali obzirom na udaljenost i vrijeme, zaključuje da nije ni mogao doći do te kuće, na povratku je rekao "Sve je u redu". Nezna da li je [REDACTED] pucao te prigode. Ne može se sjetiti da bi te prigode srećo kakove vojnike koji su nosili puške.

Prema iskazu ovoga svjedoka moguće je dalje osnažiti već ranije definirane zaključke suda o kretanju optuženih inkriminirane prigode, pritom je posebice bitno da je svjedok [REDACTED] uvjerljiv kada precizno objašnjava da opt. [REDACTED] vraćajući se prema mjestu gdje je bio oštećenik, ako je i pucao, očito nije mogao pucati u oštećenika, te nadalje iskaz ovoga svjedoka osnažuje obranu opt. [REDACTED] koja se uz detalje koje je opt. [REDACTED] na raspravi dao, ukazuje logičnom i uvjerljivom [REDACTED] vede motiva zbog kojih se je vraćao prema oštećeniku, doživjevši obraćanje prisutnih njemu kao provokaciju, odnosno predbacivanje za strašljivost i kukavičluk. Obzirom na navode svjedoka [REDACTED] neistinitom bi se ukazivala izjava opt. [REDACTED] da ni on niti niko drugi ne bi riječima ukazivali [REDACTED] da se vrati prema oštećeniku.

Nadalje, prema iskazu ovoga svjedoka, bez obzira na razlike u odnosu na obranu opt. [REDACTED] jasno je da se opt. [REDACTED] a posebice ne opt. [REDACTED], nisu prigodom kretanja prema toj kući imali razloga osvećivati oštećeniku radi toga što im nije predao puške, već samo eventualno dalje pretraživati kuću i ispitivati oštećenika o puškama, jer se uvjerljivom i logičnom pokazuje tvrdnja opt. [REDACTED], ali i drugih, da su tek putem prema kući oštećenika saznali da su kod ovoga opt. [REDACTED] i drugi našli puške, koje očito on ranije nije htio predati primarno svjedoku [REDACTED]

Svjedoci [REDACTED] i [REDACTED] (583 i 585), sinovi ošt. [REDACTED], suglasno su naveli da su 26. kolovoza krenuli na područje Zrmanje da potraže oca, koji je ostao kroz rat na tome području i u "Potkomu" su zatekli zapaljenu i izgorjelu kuću i gospodarsku zgradu, a ispred kuće na putu zatekli i mrtvog oca, ležao je na ledjima, već u stanju raspadanja, po njihovoj procjeni leš je bio star 10-tak dana. Nije bilo problema oko identifikacije tijela, a tijelo su privremeno prenijeli ispod

nivoa puta u baštu i plitko zakopali, te obavijestili policiju u Gračacu o nadjenom.

Ocjenili su da su na glavi vidljive 2 ozljede na zatiljku. Otac je bio od [redacted] u staroj milicijskoj odori, jer je njegov sin [redacted] bio milicioner prije rata, pa je [redacted] otac znao koristiti na selu. Ne stoji da bi se radišlo o uniformi s oznakama "Milicije SAO Krajine", jakna je imala oznaku "Milicija". U blizini tijela pronašli su 2 pušcane čahure i jednu pištoljsku koje su predali naknadno policiji, čahure su pronadjene oko 2 metra udaljene od nogu, razbacane u prostoru oko metra, glava je bila usmjerena prema vrtu i rijeci Zrmanji, očito je po tlu bilo vidljivo da je od [redacted] do pronalaska tijela padala kiša.

Posebice je [redacted] svjedok [redacted] označio i skicirao pozicije koje opisuje, na skici (573), koja je sastavni dio njegova iskaza. Dodaje, da je njegov otac prije rata bio lovac i zna da je imao registrirane dvije lovačke puške.

Dakle, prema suglasnim navodima ovih svjedoka nesporno je zaključiti da su predmetne čahure vatrenog oružja pronadjene u relativnoj blizini pozicije tijela oštećenika, radi čega ih je nakon [redacted] fikacije oružja naravno moguće povezati sa događajem, ali uz oprez jer one nisu egzaktno fiksirane, obzirom na vrijeme i vremenske prilike, mogle su biti i pomicane, pa takova utvrdjenja ne znače bitne činjenice u odnosu na terećenje opt. [redacted], premda bi se prema iskazima ovih svjedoka dalo zaključiti da je opt. [redacted] prilazio toliko blizu tijela oštećenika te pucao, bez obzira gdje, kada su tamo pronadjene 2 čahure iz njegove puške.

Prema nalazu patologa dr. Josipa Dujelle na glavnoj raspravi (668), a vještak je ponovio ranija utvrdjenja sa ekshumacije ošt. [redacted], dodatno proizlazi da se može govoriti o osnovnom smjeru strijelnih kanala kod oštećenika, od sprijeda prema natrag, što znači [redacted] u trenutku ozljedjivanja oštećenik bio okrenut licem prema izboru [redacted], dok ostale devijacije smjerova može ukazivati na odstupanje tijela od osnovnog položaja, u trenutku ozljedjivanja, što ne dira u osnovni smjer. Činjenica da je kod ekshumacije utvrđeno više oštećenja na odjeći nego na tijelu, sigurno je rezultat izraženih truležnih promjena na tijelu, pa je bilo moguće egzaktno definirati samo one ozljede koje u strijelnom kanalu imaju prijelom kostiju, a ukoliko su postojale druge ozljede, koje bi odgovarale oštećenjima odjeće, u prostorima mekih tkiva, nije bilo moguće zbog truležnih promjena utvrditi [redacted].

Na posebno pitanje može li isključiti da su [redacted] ozljede na tijelu mogle biti nanesene u situaciji kada je tijelo na tlu, na ravnoj podlozi na prsima, te kada se na tijelo puca pod ostrim kutem sa udaljenosti od više metara, vještak je decidiran da je takav mehanizam ozljedjivanja prema utvrdjenim ozljedama na tijelu "isključen". Iz iskustva zna da i pištoljski projektili mogu provocirati prostrijele tijela. Siguran je da u

području glave, barem koštanih dijelova nije bilo ozljeda, a ne može isključiti da bi kakva ozljeda bila u mekim dijelovima vrata ili potiljka, jer su truležne promjene bile izražene.

Ono što je bitno prema ovome dodatnom nalazu i mišljenju vještaka patologa, te posebice nakon njegovih objašnjenja koja su rezultat pitanja provociranih tijekom raspravljanja, jest da upravo decidirani navodni mehanizmu i redosljedu povreda koje je opt. [redacted] nanio ošt. čanku, direktno su potvrđeni ovakovim [redacted] enjima patologa, kako u odnosu na ozljede ruke, tako i ozljede prsa, pri čemu je bitno da se puca iz male udaljenosti od svega 2 metra pištoljem, tako da je moguće, a u ovome slučaju i izvjesno da su mogli nastati i prostrijeti tkiva, čak u dijelu gdje je zahvaćena kost.

Nad [redacted] prema prihvatljivom mišljenju patologa, za isključiti je, barem [redacted] utvrđenim ozljedama na tijelu, da bi te ozljede bile nanesene u pretpostavljenoj situaciji, kako to tvrdi optužba, da je ošt. [redacted] ostao ležati nakon što ga je više puta pogodio opt. [redacted] iz pištolja, a nakon nekog vremena opt. [redacted] u takovoj poziciji u njega pucao [redacted] ske puške, makar je takav postupak dao naslutiti grupi u koju se je vratio, jer bi zasigurno kod pucanja iz automatske puške, koja iz blizine notorno ostavlja značajne [redacted] defekte tkiva, a posebice i zbog specifičnog strijelnog kanala, gotovo sigurno takove ozljede po patologu bile nadjene.

Ovo znači da je prema raspoloživim dokazima za vjero [redacted] kada tvrdi da nije pucao u tijelo oštećenika vraćajući se prema oštećenikovoju kući, odnosno da su hici [redacted] je [redacted] iz relativne blizine umjerio prema oštećeniku, od kojih je on pao, upravo kako to opisuje opt. [redacted], u direktnoj uzročnoj vezi sa ozljeđivanjem oštećenika i usmrćenjem oštećenika, jer su najmanje 2 hica koja je opt. [redacted] uputio prema oštećeniku bila po naravi smrtonosna.

Primjedbe svjedoka [redacted] i [redacted] o tobožnjem postojanju i strijelnih ozljeda glave oštećenika nisu potvrđene nalazom patologa, gotovo je nikakva [redacted] ost da bi ozljede koštanog tkiva glave postojale, a da ih patolog ne bi utvrdio, vidljivo je to uostalom i iz fotodokumentacije, pa je riječ očito o dojmu ovih svjedoka - oštećenika, što je rezultat nenamjere da se lažno svjedoči, već procesa truljenja i raspadanja tijela, kojem procesu je tijelo bilo izloženo.

Kako je prema zapisniku o ekshumaciji, kojega je [redacted] stavljao istražni sudac, te prema navodima svjedoka [redacted] i [redacted] a i obrani [redacted] bilo sporno da li je oštećenik prije stradanja mogao provocirati opt. [redacted], posebice zato, jer je bio odjeven u dio uniforme tzv. "Miličija SAO Krajine", od istražnog suca ovoga suda Klišmanića zatraženo [redacted] da pregleda u tom dijelu sve relevantne činjenice i primjedbe, nakon čega je ovaj sudac (692) konstatirao da je zaista kod ekshumacije tijelo bilo odjeveno u jaknu sa oznakom na ramenu "Miličija", što znači

91

da je pogrešno konstatirano u tome zapisniku da bi se radilo o dijelu uniforme "Krajinske paramilicije", očit je riječ o milicijskoj odori kakva je bila prije Domovinskog rata korištena za djelatnike SUP-a - milicije, što znači da su u svemu prihvatljivi navodi svjedoka - oštećenika [redacted] i [redacted] kada objašnjavaju kako je i zašto tu odjeću njihov otac koristio.

Naravno, ova okolnost zasigurno je mogla provocirati u datim uvjetima posebice [redacted], jer je u inkriminirano vrijeme zaista bilo neoprezno nositi odjeću sa takovim oznakama, što ne znači da je te okolnosti ošt. [redacted] bio svjestan kritične prigode ili da je namjerno tako nešto potencirao i provocirao.

Radi razjašnjenja ovoga inkriminiranog slučaja, a prema ovlastima raspravnog vijeća, predsjednik vijeća je dana 20. lipnja 1996. godine izdao na djelomičnu rekonstrukciju u mjesto Zrmanja zaseok "Potkom", u prisustvu opt. [redacted] i opt. [redacted], te svjedoka-oštećenika [redacted], o čemu je sastavljen zapisnik i fotodokumentacija, u prilogu spisa (fotografije od 4-18).

Već prema fotografijama [redacted] sačinjenih prigodom humane asanacije, a posebice prema pokazivanju svjedoka [redacted], nije bilo sporno identificirati obiteljsku kuću oštećenika, mjesto gdje su ga sinovi ukopali, a time niti mjesto na putu ispred kuće gdje je oštećenik usmrćen, bez obzira na promjenu vegetacije i okolnost da je spomenuti put zarastao u visoku travu.

Prigodom rekonstrukcije svi [redacted] "dao" je decidirano označiti gdje je pronašao na putu ispred kuće svoga oca sada pok. [redacted], a bez obzira što [redacted] i opt. [redacted] na kritičnom mjestu navode da ne prepoznaju ovo mjesto, kao ono koje u obranama opisuju kao susret sa oštećenikom, ja [redacted] da iz njihovih obrana na raspravama proizlazi upravo suprotno. Naime, ova kuća je zadnja na brdu prema magistralnoj c [redacted] kada se ide iz doline Zrmanje gdje svi suglasno tvrde da su bili stacionirani, [redacted] su u blizini tijela oštećenika pronađene čahure koje su identificirale oružje optuženih, a konačno i sam opt. [redacted] opisuje, a i pokazuje (fotografija broj 13), da ukoliko je to zaista kritično mjesto da je on vraćajući se prema mjestu gdje je ostao oštećenik ležati došao najdalje do pozicije koja je 10-tak metara od tijela i ispod nivoa puta, što da je i odgovor na pitanje kako su se blizu tijela oštećenika mogli naći čahure iz njegove pušte.

Komentirajući utvrdjenja iz zapisnika o djelomičnoj rekonstrukciji događaja od 20. lipnja 1996. godine, opt. [redacted] je naveo (665) [redacted] da se na rekonstrukciji nije mogao [redacted] u prostoru niti prepoznati kritično mjesto, a identično navodi i opt. [redacted]

Na toj rekonstrukciji odbijeni su prijedlozi obrane opt. [redacted] u pravcu izkopavanja zemlje na putu radi traženja

92

eventualnih zrna koja bi se morala naći kao rezultat tobožnjeg pucanja opt. [REDAKT] u i prema tijelu ošt. [REDAKT], jer je notorno da takova radnja ne bi dala [REDAKT] rezultate, sve da je teza i točna, [REDAKT] veliki protok vremena, klimatske uvjete i karakteristike događaja, pa i nemogućnost točnog definiranja pozicije gdje je tijelo ostalo, niti [REDAKT] rezultata za komparativnu analizu tragova zrna, sve kada bi se takova zrna i pronašla.

Uostalom, takova radnja suvlasna je uz svo kompleksno utvrđeno činjenično stanje, kojim je sud razjasnio sva relevantna sporna pitanja.

[REDAKT] čno, bitno je naglasiti da je opt. [REDAKT] a nakon saslušanja vještaka patologa, na glavnoj raspravi (669) komentirajući mišljenje patologa, istakao da nema primjedbi na nalaz vještaka, ali da je posebice nakon izlaska na krivično mjesto, ponovno pokušao rekonstruirati tijek događaja, te da ne može isključiti mogućnost da je zaista kritične prigode usmjerio i više hitaca prema osobi u koju je pucao, u oštećenika, pa premda je tijekom istrage i rasprave ocjenjivao da [REDAKT] je mogao nanijeti teže ili smrtonosne povrede, makar se detalja ne sjeća, zaista činjenicu da je takove povrede oštećeniku nanio, ne može niti isključiti.

Dakle, u ovome dijelu postupak opt. [REDAKT] valja ocjeniti korektnim, jer barem indirektno predstavlja djelomično priznanje učina inkriminiranog djela [REDAKT] je bitno i kod ocjene strupnja kaznene odgovornosti ovoga optuženika, a posebice bitno i za konačni odgovor u odnosu na ponašanje opt. [REDAKT], da li je opt. [REDAKT] naknadno pucao u oštećenika, pa i dalje, ako je pucao, da li je pucao u život ili mrtvog oštećenika.

Slijedom svega naprijed navedenog, uvažavanjem raspoloživih dokaza, sud je našao da je opt. [REDAKT] počinio inkriminirano djelo na štetu ošt. [REDAKT], na način i u vrijeme kako je to upisano pod 1/ izreke osude, dok zbog svega naprijed navedenog nije bilo dokaza da bi u usmrćenju oštećenika sudjelovao i opt. [REDAKT] radi čega je odlučeno kao pod 5/ u oslobadajućem dijelu presude.

Naime, valja poći od utvrđenih činjenica [REDAKT] mehanizam povrijedjivanja oštećenika, utvrđen po patologu, upravo onaj kako ga precizno opisuje opt. [REDAKT] tereteći opt. [REDAKT] očito je bilo riječi o nanošenju smrtonosnih ozljeda, očito je ošt. članak nakon hitaca iz [REDAKT] pištolja ostao ležati na putu ispred kuće, pa sve da je opt. [REDAKT] i dolazio pucati u oštećenika, takvo ponašanje vjerojatno bi definiralo značajne ozljede koje bi bile drugačije po smjeru definiranih strijelnih kanala, posebice zbog snage koju ima automatska puška kod pucanja prema tijelu iz blizine.

Prihvatiti je dakle objašnjenje opt. [REDAKT] i u odnosu na razloge svoga postupka da se vraća prema mjestu gdje je ostao ležati oštećenik i razloga fingiranja pucanja iz puške na tom

93

mjestu, jer je [redacted] izan i uvjerljiv kada o [redacted] zašto je te prigode "nasjeo" na riječi opt. [redacted], koje je doživio kao provokaciju, što je razjašnjeno posebice i navodom svjedoka [redacted] da je sličnog komentara bilo, ali i komentarom samoga opt. [redacted] da je on predbacivao ocu opt. [redacted] njegovo ponašanje na ratištu, dakle "kukavičluk", pa je tim prije uvjerljivije da je točno kada opt. [redacted] tvrdi, da ga je ovaj na sličan način sramotio pred više ljudi u vodovima, a kritične prigode barem indirektno provocirao na postupak koji mu se inkriminira.

Obzirom da je opt. [redacted] terećen za učin kvalificiranog [redacted] djela, a sud nalazi da je opt. [redacted] počinio osnovno kazneno djelo ubojstva iz čl. 34. st. 1. KZ RH, valja istaći da motiv postupanja, osveta, jest egzistentan u ponašanju opt. [redacted] kritične prigode, ali nema kvalifikatorni značaj iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

Nadalje, iz rezultata dokaznog postupka proizašlo je da je opt. [redacted] i u inkriminirano vrijeme bio angažiran na zadacima čišćenja terena na Zrmanji, kao hrvatski vojnik, u pravu je jer je to notorno, da je bilo na tom prostoru očekivati i opasnosti od preostalih neprijateljskih vojnika, pa i civila ukoliko su naoružani, u pravu kada tvrdi da je u okviru ovlasti po zadatku pretraživanje kuća civila na tom području, da bi se eliminirala prisutnost oružja, pa su racionalni motivi ljutnje koju manifestira opt. [redacted] kada saznaje da je oštećenik imao lovačko oružje, premda je prethodno to nijekao.

Nadalje, bitna je činjenica za ocjenu [redacted] nja opt. [redacted] psihopatologija ličnosti, koju je definirala vještak-psihijatar dr Palmira Čveljo u svom nalazu, odnosno okolnost da je kritične prigode smanjeno uračunljiv, primarno zbog utjecaja ratnih okolnosti na njegovu ličnost, radi čega je i dijagnosticiran PTSP, za [redacted] krivnju ne snosi optuženik, već je riječ o objektivnoj okolnosti koja je rezultat napora koja je na ratištu prošao.

Nije sporno da je prema načinu izvršenja inkriminiranog djela djelo počinjeno s tzv. direktnim umišljajem, dakle da je opt. [redacted] pucajući iz pištolja prema oštećeniku iz bliza, u vitalne dijelove tijela svijestan da će mu nanijeti smrtonosne [redacted] i takovu poslu [redacted] u vrijeme izvršenja želi, dakle postupa s direktnim umišljajem, premda nije prihvatljiva teza optužbe da bi ovaj učin [redacted] rezultat kakovog dogovora suoptuženih, hladnog [redacted] mišljanja i realizacije, odnosno iz bezobzirne osvete, što je nužno za opstojnost kvalifikatornog oblika djela.

Valja uvažiti i provokaciju, za koju oštećenik ne mora biti kriv, ali koja je prisutna, u vidu nošenja, makar neopreznog, [redacted] forme "stare milicije", što zaista u datim uvjetima može asociirati na uniformu "paramilicije", a posebice optuženici i objašnjavaju zašto su dodatno sumnjali u oštećenika

kao osobu koja možda krije oružje, ali i kojeg zaostalog neprijateljskog vojnika.

U ocjeni uračunljivosti i krivične odgovornosti opt. [redacted] sud se poslužio u svemu prihvatljivim vještvom psihijatra dr Palmire Čveljo i nalazom psihologa mr Mladena Mavara (678).

Prema tim nalazima i vještvinama proizlazi, a na temelju psihijatrijskog pregleda da kod optuženika tempore criminis postoje psihičke tegobe koje se dijagnosticiraju kao PTSD, uvjetovane dugotrajnom izloženosti ratnim strahotama, djelovanju neprijatelja na prvim crtama bojišnice, što uvjetuje sniženi prag na frustracije i impulzivne reakcije koje izmiču samokontroli. U konkretnom slučaju provocirajući verbalni faktor oštećenika te prikrivanje pružja bio je okidač za impulzivno ponašanje optuženika [redacted] smanjena uračunljivost [redacted]

Kako dakle kaznena odgovornost opt. [redacted] nije upitna, valjalo je nakon što je oglašen krivim za inkriminirano djelo izabrati vrstu i mjeru kaznene sankcije, u ovome slučaju zatvorske kazne, obzirom na kaznene okvire za inkriminirano djelo.

Optuženiku je sud cijenio kao olakotno raniju neosudjivanost prema podacima iz kaznene evidencije (131), njegovo dugogodišnje učešće u Domovinskom ratu, okolnost da je tempore criminis smanjeno odgovoran zbog smanjenje uračunljivosti, koja je rezultat upravo ratnih njegovih stradanja i doživljaja, a kao olakotna je cijunjeno i njegovo djelomično priznanje učina inkriminiranog djela [redacted] kada nema manifestiranog kajanja za počinjeno. Od otegotnih okolnosti cijunjen je način izvršenja inkriminiranog djela, situacija da je lišen života oštećenik koji je nenaoružan, u situaciji kada nije bilo bitnih provokativnih faktora za upotrebu oružja, što ukazuje na elemente osvete, osvetoljubivog ponašanja, kao otegotnog motiva, te nadalje okolnost da se ovakvim inkriminiranim ponašanjem, u vrijeme angažmana u Hrvatskoj vojsci posebno i značajno narušava ugled i dostojanstvo Hrvatske vojske.

Uvažavajući naprijed navedene okolnosti, po ocjeni ovoga suda kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina na koju je opt. [redacted] osudjen, primjerena je težini počinjenog djela i stupnju kaznene odgovornosti optuženika, te adekvatna ciljevima kažnjavanja, kako ciljevima specijalne, tako i generalne prevencije sličnih kaznenih djela.

Opt. [redacted] u kaznu zatvora uračunato je vrijeme provedeno u pritvoru od 17. listopada 1995. godine, pa nadalje, na temelju čl. 64. st. 2. OKZ RH privremeno oduzeti predmet [redacted] kaznenog djela - pištolj "TT", od svjedoka [redacted] trajno je uzet, jer je bio u nelojalnom posjedu i opt. [redacted] i ovoga svjedoka, pa takovu odluku naražu razlozi sigurnosti i moralni razlozi.

Obzirom da opt. [REDAKTIRANO] nema već dulje vrijeme izvora prihoda niti zaposlenja, prava zbog učešća u Domovinskom ratu nije realizirao kroz novčanu naknadu, a nema niti značajne imovine, to ga je sud oslobodio obveze snalažanja troška kaznenog postupka, prema zakonskom osnovu označenom u izreci ove presude.

Iz svih naprijed navedenih razloga sud je u odnosu na inkriminacije protiv opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO], u odnosu na ubojstvo ošt. [REDAKTIRANO], odlučio kao pod 1/ i 5/ izreke presude.

U odnosu na kaznena djela pod 2/, 3/ i 6/ presude:

U uvodnom dijelu presude rečeno je da su optužnicom terećeni I-opt. [REDAKTIRANO], II-opt. [REDAKTIRANO], i III-opt. [REDAKTIRANO] da su 20. kolovoza 1995. godine u Očestovu kraj [REDAKTIRANO] djelujući zajedno i dogovorno, radi krađa po napuštenim kućama osoba srpske nacionalnosti, oko 17,30 sati lišili života oštećenika [REDAKTIRANO], u njegovoj kući, na način da su najprije ubacili u njegovu kuću ručnu bombu, a potom je opt. [REDAKTIRANO] u oštećenica ispalio kraći rafal, kojim ga je usmrtio, nakon čega su tijelo i kuću oštećenika zapalili, dakle da su pritom počinili kazneno djelo ubojstva iz koristoljublja iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

Nadalje, istom optužnicom terećen je I-opt. [REDAKTIRANO] - sam, da je istoga dana, takodjer u Očestovu, u zaseoku "Lošići", nakon inkriminiranog djela na štetu ošt. [REDAKTIRANO], počinio kaznena djela na štetu ošt. [REDAKTIRANO], i to kaznena djela razbojništva iz čl. 127. st. 1. KZ RH, te ubojstva u pokušaju iz čl. 34. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH, tako što je ovoj prijetio da će je ubiti ukoliko mu ne preda oružje koje kod sebe ima, što da je ova učinila, a te prigode je u nju pucao iz vatrenog oružja, nanijevši joj ozljedu glave na licu, koja ozljeda nije bila smrtonosna.

Nakon provedenog dokaznog postupka u ovome kaznenom predmetu, sud je u odnosu na ovu inkriminaciju iz optužnice odlučio kao pod 2/, 3/ i 6/ izreke, odnosno opt. [REDAKTIRANO] oglasio je krivim radi učina kaznenih djela počinjenih u Očestovu - Lošićima, na štetu ošt. [REDAKTIRANO], kako je to [REDAKTIRANO] pod 2/ i 3/ osudjujućeg dijela presude, dakle pritom u odnosu na djelo pod 2/ korigirao pravnu oznaku kaznenog učina na blaže djelo, oglasivši ga krivim za kriv. djelo razbojništva u pokušaju iz čl. 127. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH, a u odnosu na djelo pod 3/, oglasivši ga krivim za učin kaznenog djela ubojstva u pokušaju iz čl. 34. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH.

Nasuprot tome, I-opt. [REDAKTIRANO], II-opt. [REDAKTIRANO] i III-opt. [REDAKTIRANO] kao pod 6/ izreke presude, oslobođeni su od optužbe da bi na način opisan u optužnici, na štetu ošt. [REDAKTIRANO] počinili kriv. djelo iz koristoljublja iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

96

Analizu ovih inkriminiranih slučajeva bilo je neužno vidjeti u svjetlu činjenica prema raspoloživim dokazima i uz kontrolu obrana optuženih raspoloživim dokazima, jer prema konceptu optužnice i djelo na štetu ošt. [redacted] i djela na štetu ošt. [redacted], počinjena su istoga dana, u istome mjestu - Očestovu, radi čega je nužno bilo analizom utvrđenih činjenica prvenstveno precizno rekonstruirati način i tijek kretanja i ponašanja optuženih cijeloga inkriminiranog događaja kako bi se uopće utvrdilo da li su mogli počinuti inkriminirana djela, posebice da li je opt. [redacted] mogao u popodnevnim satima počinuti kriv. djela na štetu ošt. [redacted] za koja je decidan da ih nije počinio, niti tamo bio.

Analizirajući relevantne činjenice, sud je pošao kod odluke od obr. [redacted] opt. [redacted] i opt. [redacted] a u dokaznom postupku na raspravi neposredno je saslušao svjedoke [redacted] i [redacted] i [redacted], pročitao iskaz iz istrage svjedokinje [redacted] te nadalje u dokaznoj gradnji citirao i činjenice koje proizlaze iz izvoda PU o krim. tehničkoj pretrazi kritičnog mjesta (24), zapisnika o uvidjaju (25), službenoj bilješci istražnog suca (28), liječ. [redacted] svjedodžbe i nalaza (29), dnevnika PP Knin (30-33), zapisnika o primopredaji osoba u Sabirni centar (38), potvrde Opće bolnice Knin (45), izvoda iz KE za opt. [redacted] (129), posebnog izvješća PU Zadarsko-Kninske (711-713), te fotodokumentacije i skice očevida u odnosu na ošt. [redacted]

Iz provedenih dokaza, suprotstavljajući te dokaze, bilo je nedvojbeno zaključivati kako je to pobliže opisano u izreci ove presude pod 2/, 3/ i 6/ u odnosu na spomenute optuženike.

Valja podsjetiti, a što je ranije u ovoj presudi interpretirano kako se na glavnoj raspravi u odnosu na inkriminirana djela [redacted] optuženici.

I-opt. [redacted] (ova presuda list 11/ pa dalje), poriče da bi počinio kaznena djela za koja se tereti, priznaje da je inkriminirane prigode bio u Očestovu, kada je stradao ošt. [redacted], ali je decidan da do događaja došlo tako što su opt. [redacted] i on išli skloniti se od kiše u napuštenu kuću, tamo je na njih bačena bomba, nakon čega je on odvevši ranjenog opt. [redacted] do opt. [redacted] pucao i vjerojatno usmrtio osobu koja se iznenada pojavila na prozoru kuće, a koja je zasigurno prethodno na njih bacila bombu. U odnosu na događaj istoga dana u Očestovu - "Lošićima", decidan je da tamo nije bio pa niti mogao počinuti to djelo, jer su ranije opt. [redacted] odveli u Kistanje, predali policiji koja ga je odvezla u kninsku bolnicu, a iz Kistanja su išli kući, jedino svraćajući u "Čakiće".

II-opt. [redacted] na "raspravi" (ova presuda list 16/ pa dalje) slično opisuje tijek događaja koji je bačila nepoznata osoba u jednoj kući na njega, za vrijeme

97

dok je opt. [REDAKTIRANO] bio na ulaznim vratima kuće, a opt. [REDAKTIRANO] na ulici kraj automobila koji im je ostao u kvaru, nakon čega zna da je prebačen u kninsku bolnicu radi pružanja pomoći, a iz bolnice je krenuo kući, tako nije mogao niti biti u "Lošić" u popodnevним satima.

III-opt. [REDAKTIRANO] (ova presuda list 17/ pa dalje), na raspravi se brani da su kritične prigode iz Vodica krenuli ujutro na položaje kod Srba njegovim "Renoom 4", [REDAKTIRANO] su svratili u "Čakiće", dalje prema Srbu doslovno [REDAKTIRANO] izgubili, jaka kiša često je blokirala automobil koji je stajao, pa vraćajući se nazad iz smjera Srba, u trenutku kada je automobil stao i on ga popravljao na cesti, opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO] krenuli su prema napuštenim kućama, nakon čega je opt. [REDAKTIRANO] bio ranjen, nije vidio detalje i okolnosti pod kojima je ranjen, [REDAKTIRANO] mu to rekli da je neki [REDAKTIRANO] na [REDAKTIRANO] bombu". Iz Očestova su krenuli prema Kistanjama, tamo obavijestili [REDAKTIRANO] događaju i predali [REDAKTIRANO] koga je policija odvezla u kninsku bolnicu, a iz Kistanja su krenuli kući opt. [REDAKTIRANO] i on, jedino svrativši u "Čakiće", a nikako vraćajući se u Očestovo - "Lošić", kako se tereti opt. [REDAKTIRANO].

Bez obzira na okolnosti da postoje razlike u nekim detaljima ovih obrana optuženih, valja utvrditi [REDAKTIRANO] te obrane u bitnome suglasne glede tijeka događaja one prigode u Očestovu, kada je stradao ošt. [REDAKTIRANO], drugih verzija tijekom niranog događaja nema, pa je sudu ostalo u odnosu na ovaj kazneni slučaj zapravo raspoloživim dokazima samo provjeriti vjerodostojnost ovih obrana optuženika.

Valja podsjetiti da teze iz optužnice u odnosu na ovo kazneno djelo, u činjeničnom dijelu optužnice nisu do kraja precizno označene, jer nisu niti jasno razgraničene pojedinačne radnje optuženih u odnosu na stradanje ošt. [REDAKTIRANO] u kontekstu kriv. djela ubojstva i tobožnjeg jedinstvenog umišljaja, posebice jer se tvrdi da su svo troje optuženih [REDAKTIRANO] li bombu u kuću oštećenika, što nije ni životno, ni logično, a jedino se precizira radnja opt. [REDAKTIRANO] koji je očito usmrtio oštećenika pucajući iz puške prema njemu. Očito se iz motiva kre [REDAKTIRANO] dana koji se inkriminira - kradjama na oslobodjenom [REDAKTIRANO] čju, zaključuje o jedinstvenom umišljaju i odnosu na usmrćenje ošt. [REDAKTIRANO] što se u obrazloženju optužnice [REDAKTIRANO] dijelu, [REDAKTIRANO] završnoj riječi na raspravi pokušava osnažiti tobožnji neživotnim postupkom oštećenika koji nije imao razloga bacati bombu na optužene, pa se spekulira sa ispadanjem bombe optuženicima, odnosno samoranjavanjem opt. [REDAKTIRANO] za što konkretnih, a posebice jakih činjenica i dokaza od početka nema.

I-opt. [REDAKTIRANO] u odnosu na ova kaznena djela, tijekom istrage (36-5 [REDAKTIRANO] je, [REDAKTIRANO] u događaja se može odrediti prema datumu kada su iz "Čakića" opt. [REDAKTIRANO] i on u Šibeniku u Sabirni centar prevezli [REDAKTIRANO] i [REDAKTIRANO], o čemu ima potvrdu, a sjeća se da su se vraćali "Renoom 4" opt. [REDAKTIRANO].

JP

[redacted] iz smjera Srba prema Vodicama, kada je vozilo zbog kiše stalo, pa dok je opt. [redacted] pokušao osposobiti automobil, opt. [redacted] i on krenuli su u obližnju kuću, koja je bila otvorena. Opt. [redacted] je isao prvi, a on za njim i kada je opt. [redacted] bio u unutrašnjosti mehanika, a on na ulaznim vratima, [redacted] je detonaciju, vidio opt. [redacted] svog krvavog od ozljeda, a on sam je dobio ozljedu u vidu udara gelera na desnoj potkoljenici - na listu noge. Cuo je riječi opt. [redacted] "Brale, bomba", nakon toga [redacted] posjeo ispred kuće, desno od vrata, u tu kuću bacio bombu kroz vrata, te kada su se otvorile škure sa prozora lijevo od vrata i kroz prozor povirio jedan stariji prosjedi čovjek, odmah je prema njemu ispalio kraći rafal iz automatske puške. Vidio je da je taj [redacted] je dotrčao pa su opt. [redacted] ranjenog odveli do auta, jedva su upalili auto, krenuli do Kistanja u policijsku postaju, pa su ga odatle policajci odvezli u kranjsku bolnicu. Opt. [redacted] i on krenuli su odatle kući.

[redacted] Sjeća se te prigode da je u mjestu gorjela jedna štala, oni sami nisu ništa palili, nije ni bilo vremena zbog ranjavanja [redacted]

Kaznena djela u Očestovcu "Lošićima" nije počinio, nije nikada ni čuo za taj zasedak, nikada nije pucao u neku "babu" i ranio je policiju radi lovačke puške. Inače imao je kući 2 lovačke puške koje je našao u Kistanjama prvi dan "Oluje" i nakon toga nikada nigdje nije našao i uzimao lovačku pušku. Oga dana koliko se [redacted] opt. [redacted] je imao dugu kosu, vezanu u rep, a on je uvijek kratko ošišan, misli da je i opt. [redacted] bio kratko ošišan, ali u to nije siguran. Ima samo jedan nadimak, zovu ga "[redacted]", nikada ga niko nije nazivao nadimkom "[redacted]" i zna osobu koja bi se zvala "[redacted]", a imala isti nadimak "[redacted]".

Ukoliko se usporedi obrana opt. [redacted] u istrazi i na raspravi, te obrane su bitno identične, jedino se o razlici može govoriti glede okolnosti gdje je ostavio opt. [redacted] nakon što je ovaj ranio [redacted] nego je on pucao iz puške prema kući i oštećeniku.

Također istraživači, makar pitan u tada drugom kaznenom postupku opt. [redacted] naveo je (156) da je kritičnog dana bio sa opt. [redacted] i opt. [redacted] u selu "Čakić", one prigode kada je u tom mjestu opt. [redacted] ubio [redacted], što nije osobno vidio, već čuo.

Na glavnoj raspravi (527) opt. [redacted] na prednošenje iskaza iz istrage naveo je da je u istrazi točno i korektno zabilježena njegova obrana, pa ponavlja [redacted] detalje događaja od usmrćenja [redacted]. Dodaje, da se spekulira u optužnici da bi opt. [redacted] bio ranjen od bombe koju su oni bacili, što nije istina i da se oko te okolnosti može "zakleti i na grob rođene sestre", koja da je preminula ovih [redacted] godina je da je on, opt. [redacted] (bacio bombu u onu kuću), ali nakon što je [redacted] ranjen i izvučen iz kuće, makar ne može biti do kraja [redacted]

biti siguran, da li je ta njegova bomba eksplodirala [REDACTED] pretpostavlja da se to može [REDACTED] avrditi na licu mjesta. Nadalje, pojašnjava da su u Očestovu bili kroz [REDACTED], a nakon Kistanja svratili su u "Čakiće", gdje su ukrca [REDACTED] i [REDACTED] [REDACTED] koje su sutradan predali u Sabirni centar u Šibenik. [REDACTED] Dozvoljava da je možda u istrazi [REDACTED] spominjao svoju sumnju da bi opt. [REDACTED] kod ulaska u kuću možda ispala bomba i ranila ga, ali po reakcijama i komentarima [REDACTED] i daljnjem slijedu događaja već je tamo i tada shvatio da nije tako, uost [REDACTED]. [REDACTED] i kada ga je izveo iz kuće imao je na sebi onoliko bombi koliko i prije.

II-opt. [REDACTED] u istrazi (41), branio se je šutnjom u odnosu na inkriminirano djelo, a [REDACTED] je ranije opisano svoju obranu dao je tek na glavnoj raspravi.

III-opt. [REDACTED] u istrazi je naveo (34 i 35), da je negdje u popodnevrim satima sa opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] našao se u Očestovu kod Knina, bili su sa njegovim "Renoom 4" koji je stao radi kvara provociranog velikom kišom, on je pokušao osposobiti auto, a opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] krenuli su prema [REDACTED] kući uz cestu. Nakon kraćeg vremena čuo je riječi "Biži, bomba", čini mu se da su to bile [REDACTED] riječi, nedugo nakon toga čuo je eksploziju bombe, a odmah nakon toga i rafal. U prvi mah se sklonuo, a potom potrčao prema kući i ispred kuće vidio opt. [REDACTED] krvavog na puno mjesta po tijelu, posebice glavi, dok je opt. [REDACTED] imao ranjenu nogu u predjelu potkoljenice - lista. Prihvatio je opt. [REDACTED] i njegove pušku, [REDACTED] je on ili zajedno [REDACTED] do auta, uspio je upaliti automobil, pa su krenuli i zaustavili se u Kistanjama u policijskoj postaji. Policajci su opt. [REDACTED] odveli u bolnicu Knin, a pred policijom [REDACTED] su se zaustavili da bi prijavili događaj i tražili pomoć, bilo im je usput, čak je smatrao u to vrijeme da možda u Kistanjama ima bolnica ili liječnika.

Kritične prigode uopće nije ulazio u onu kuću, cijelo vrijeme je bio kod auta, a kada je vidio [REDACTED] i [REDACTED] bilo mu je jasno što se je dogodilo po riječima jednoga od njih "Majku mu jebem, bacio je bombu". Prije inkriminiranog događaja u dva navrata bio je u Očestovu, prvi put sa [REDACTED] tamo su vidjeli jednoga staroga u jednoj kući s kojim [REDACTED] razgovarali, koji je komentirao da je invalid, [REDACTED] se zaustavili [REDACTED] su tražili pumpu [REDACTED] je guma [REDACTED] automobilu pukla. I druge prigode je on bio prije inkriminiranog događaja u tom mjestu, tada zajedno sa [REDACTED] i još dva brata iz Vodica, sjeća se da je upravo iz [REDACTED] kuće gdje je kasnije stradao oštećenik, momak po nadimku [REDACTED] izvlačio nekakve četničke uniforme i dokumente. [REDACTED] ima nadimak "[REDACTED]", ne zna da bi neko njemu poznati imao isti nadimak. Po [REDACTED] zna samo [REDACTED] iz Ladevaca, koji je mršav, kratko oš [REDACTED] ježa", i visine oko 180 cm, crn, nosi "rečinu", ali ga ne zovu [REDACTED]. Vjerojatno je on ([REDACTED]) inkriminiranog dana kosu češljao u rep, a oko glave stavljao maramu, kao i inače. Istoga [REDACTED] kada je stradao oštećenik u Očestovu, bili su u mjestu "Čakić", kod [REDACTED] i

100

[REDACTED], tamo su sjedili sa drugim vojnicima, jeli i pili, a bilo je to onda kada je neko rekao da je u mjestu ubijen [REDACTED]

Nezna za događaj u kome bi na tome području netko tražio lovačku pušku od žene, niti da bi tko pucao u kakvu ženu radi puške. Misli da je inkriminiranog dana zapalio jednu štalu, ali nezna gdje je to bilo, da li u Očestovu ili negdje drugdje, toga se ne može sjetiti. U inkriminirano vrijeme bio je pripadnik Hrvatske vojske, što da se može provjeriti u vojnoj evidenciji.

Dakle, ukoliko se usporede obrane opt. [REDACTED] u istrazi i na raspravi za zaključiti je da nema bitnih odstupanja, izuzev što je jasno da je njegova obrana na raspravi preciznija, detaljnija i da prati vremenski slijed događaja. Jedina razlika koja se uočava je da u prvoj obrani u istrazi uopće ne spominje da bi toga dana po zadatku zapovjednika [REDACTED] oni išli na položaje kod Srba, kao i detalj da u istrazi govori da je u relativno kratkom vremenu čuo eksploziju bombe, pa potom rafal. [REDACTED]

Međutim, ove razlike bitno ne mijenjaju na stvari, jer je zaista moguće da na te detalje pažnju u istrazi nije koncentrirao niti istražni sudac niti optuženik osobno.

U istrazi za drugo kazneno djelo (list 377) opt. [REDACTED] uzgr [REDACTED] da je njemu jedne prigode opt. [REDACTED] dao bokericu i lovačku pušku, koju [REDACTED] sa [REDACTED] Očestovu, neposredno nakon "Oluje", a da je par dana [REDACTED] ga i on sam našao u jednoj kući u Očestovu lovačku pušku, koju je dao opt. [REDACTED]

Ovaj detalj u obrani opt. [REDACTED] ne razrješava bitno dilemu učina inkriminiranog djela, međutim ukazuje na okolnost i zaključak da opt. [REDACTED] nije iskren kada govori u svojoj obrani da uopće ne zna Očestovo, da tamo nikada ranije nije bio, da nikada [REDACTED] tamo dobio ili uzeo kakvu lovačku pušku i sl., bez obzira što se ovaj na [REDACTED] opt. [REDACTED] vjerojatno ne odnosi na inkriminirani slučaj.

Na glavnoj raspravi (528) opt. [REDACTED] je predočena njegova obrana iz istrage, pa objašnjava da se je njegov komentar u odnosu na puške iz Očestova odnosio na vrijeme trajanja akcije "Oluja", kada se je samo prolazilo kroz Očestovo [REDACTED] kada se nije imalo što tražiti i krasti po kućama, to nije bilo fizički moguće. Potvrđuje vjerodostojnost sv [REDACTED] ranijoj obrani iz istrage, a objašnjava da ga je očito istražni sudac i neke [REDACTED] je krivo razumio, on nikada nije ni na [REDACTED] području palio bilo što, kako je pitan, već samo jedne prigode stog sjena, a kada je riječ o prvom kontaktu sa opt. [REDACTED] nakon njegova ranjavanja, ne sjeća se da bi rekao da je prihvatio njega i njegovu pušku. Toga detalja se ne sjeća, nije mu bio ni bitan, bitno mu je bilo da je [REDACTED] teško ranjen. Istina je, da je u istrazi govorio o eksploziji bombe i rafalu, ali precizno ni

tada, ni sada ne može odrediti vremenske intervale eksplozije i pucnjeva, koliko je bilo eksplozija, ono što je bitno za njega od trenutka kada je ugledao ranjenog [REDACTED] nije bilo dilema da je na njega bacio bombu "netko treći". Istina je, da događaj u Očestovu nitko nije krio, da su ubili kako se terete oštećenika radi krađe, sigurno ne bi išli direktno u Policijsku postaju u Kistanje, te tamo i svima po Vodicama pričali što se je dogodilo.

Ukoliko se uvažavaju sve obrane optuženih može se zaključiti da su te obrane na raspravi u odnosu na istragu pretrpane samo manje i nebitne korekcije, što ukazuje da optuženici nisu kalkulirali sa verzijama koje bi ih posebice privilegirale i otklanjale njihovu odgovornost, uostalom za to u istražnom postupku nije bilo vremena i mogućnosti, ovo posebno jer je bila istraga koncentrirana na druga puno teža kriminalna ponašanja optuženih. Zato se zbog suglasnosti obrana, zbog poklapanja bitnih detalja njihovih verzija obrana, u nedostatku drugih suprotstavljenih verzija može i mora zaključiti da optuženici istinito i vjerodostojno prikazuju tijekom događaja one prigode kada je usmrćen ošt. [REDACTED].

Ovo znači da je sud već prema suglasnim i preciznim obranama suoptuženih zaključivao da su optuženici kritičnog jutra zajedno krenuli automobilom u smjeru Srba, a na povratku, u popodnevnom satima, negdje prije 18 sati, zbog defekta na automobilu koji je provociran jakom kišom, zaustavili se na cesti koja prolazi uz Očestovo, nakon čega je opt. [REDACTED] ostao u automobilu, a opt. [REDACTED] i [REDACTED] krenuli prema prvoj obližnjoj kući očit. kući ošt. [REDACTED] a pritom nije bitno da li su krenuli zato da se sklone od kiše, kako se brane, ili pak da pogledaju i pregledaju što tamo ima. Nadalje, prihvatljivo je da su našli otvorena [REDACTED] teljske kuće te da je u trenutku kada je opt. [REDACTED] u unutrašnjosti hodnika, a opt. [REDACTED] na ulaznim vratima došlo do detonacije [REDACTED] koja je nanijela višestruke ozljede opt. [REDACTED] a lakšu ozljedu lista desne noge opt. [REDACTED]. Kalkulacija oko toga da li je opt. [REDACTED] ranjen od bombe koju bi on [REDACTED] opt. [REDACTED] aktivirali, nemaju temelja u sadržaju raspoloživih dokaza i temelja u spisu, pa je prihvatljivo zaključiti, da govore istinu kada navode da je netko iz unutrašnjosti kuće na njih u hodnik bacio bombu, a pritom je uvjerljivo opisano i životno trenutno prvo nesnalaženje ili "šok" kako ga spominju, zbog eksplozije, iznenadjenja i povrijedjivanja.

Iz ovih obrana nije bilo sporno da je opt. [REDACTED] pomogao opt. [REDACTED] koji je bio ozbiljnije ranjen, izaći iz kuće i da je nakon kraćeg vremena, a pritom nije bitno da li ostavljajući opt. [REDACTED] u dvorištu ili dovodeći ga do opt. [REDACTED] vratio se pogledati što je u kući, da je radi eliminiranja opasnosti [REDACTED] a mu je i dalje nepoznata bacio bombu u unutrašnjost kuće, za koju ne može odrediti da li je eksplodirala, te da je izlaskom iz hodnika kuće vidio otvaranje prozora - grilja, na kratko jednu mušku ošt. [REDACTED] a koju je odmah kratkim rafalom pucao i očit. je usmrtio.

Dakle, iz suglasnih obrana optuženih jasno je da u odnosu na usmrćenje ošt. [REDAKTIRANO] nikakovih bitnih i djelatnih kriminalnih uloga i radnji nisu imali opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO], dok valja ocjeniti pravno što znači ponašanje opt. [REDAKTIRANO] koji nakon opisanog tijekom događaja usmrćuje ošt. [REDAKTIRANO].

Valja dodati da je obrane optuženih u odnosu na inkriminirano djelo ubojstva u Očestovu bilo moguće međusobno kontrolirati i u odnosu na njihovo kretanje tijekom cijeloga dana, pa valja zaključivati slijedeće.

Tijekom jutra optuženici su krenuli automobilom iz Vodica u smjeru Srba, prolazeći uz mjesto "Čakiće" tamo su svratili i ostali neko vrijeme (u tom vremenu, a što je predmet drugoga kaznenog postupka opt. [REDAKTIRANO] usmrtio je [REDAKTIRANO]), nakon "Čakića" na [REDAKTIRANO] vremena, očito u popodnevним satima, od 17 do 18 sati zatekli su se u Očestovu, gdje dolazi dos trađanja ošt. [REDAKTIRANO], a potom svo troje kreću u Policijsku postaju Kistanje, jer im je to usput, gdje ostavljaju opt. [REDAKTIRANO] radi prebacivanja vozilom policije u najbližu bolnicu Knin. Nakon nekog vremena očito su opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO] iz Kistanja krenuli prema Vodicama odnosno Šibeniku, usput neko vrijeme boravili u "Čakićima", tijekom noći došli u Šibenik, te ujutro u Šibeniku u Sabirni centar predali [REDAKTIRANO] i [REDAKTIRANO].

Ovaj suglasni tijek događaja cijeloga inkriminiranog dana potkrijepljen je i drugim dokazima koji će u nastavku biti analizirani.

Medjutim, bilo je sporno, uz poricanje opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO], da li su nakon zaustavljanja u Kistanjima odlazili nazad u Očestovo, i to u zaseok "Lošice", gdje su počinjena djela na štetu ošt. [REDAKTIRANO] da li je to uopće no raspoloživom vremenu bilo moguće.

Iz izvještaju o kriminalističko tehničkoj pretrazi lica mjesta (24) proizlazi da je krim. policija tek dana 19. listopada 1995. godine pregledala kuću, u kojoj je usmrćen ošt. [REDAKTIRANO], te je unatoč proteka vremena lijevo od ulaznih vrata kuće pronađeno 3 čahure kal. 7,62 mm, a desno od ulaznih vrata, udaljeno jedan metar još jedna čahura istog kalibra, te konačno na podestu prozora lijevo od ulaznih vrata još jedna čahura istog kalibra. Na lijevom krilu grilja prozora, lijevo od vrata, utvrđena su 3 mehanička oštećenja vjerojatno nastala od zrna metka.

Prema izvještaju o uvidjaju od istoga dana, istražnog suca (25) konstatirane su iste okolnosti kao i u izvještaju policije, utvrđuje se da je obiteljska kuća pok. [REDAKTIRANO] 15-tak metara u Očestovu od ceste Zadar-Knin, unutrašnjost kuće je izgorjela, a na kraju hodnika lijevo, uz lijevi zid i zid WC-a, vidljiva su mnogobrojna oštećenja, koja idu od tla do visine vrata, očito nastala eksplozijom bombe. Broj i pozicije te karakteristike čahura identično su opisane kao i u spomenutom izvještaju policije.

Identično proizlazi i iz fotodokumentacije ovoga uvidjaja i skice uvidjaja, u [redacted] pisa.

Dakle, prema ovim nespornim utvrdjenjima sa mje [redacted] kritičnog događaja, može se samo potkrijepiti i osnažiti obrane opt. [redacted] i opt. [redacted] o tijeku događaja kod stradanja ošt. [redacted], jer tragovi posebice na prozoru lijevo od vrata i tragovi u unutrašnjosti hodnika od eksplozije bombe potvrđuju verzije događaja ovih optuženika. Jasno je da za definiranje ovih tragova optuženici na početku kaznenog postupka nisu znali, niti mogli znati, pa niti tome prilagodjavati svoju obranu, što znači da je u tim bitnim elementima valjalo njihove obrane cijeniti kao vjerodostojne.

Prema službenoj bilješci istražnog suca i liječničkom nalazu (28 i 29) proizlazi da je ošt. [redacted] 02. rujna 1995. godine pokopan u postupku humane asancije, a iz liječničkog nalaza dr. Maura Stipčevića slijedi da se je [redacted] 31. kolovoza 1995. godine u obiteljskoj kući pronašlo više sagorjelih kostiju - ljudskih, očito osobe manjeg rasta.

Prema preslici dnevnika PP Knin od 30. kolovoza 1995. godine proizlazi da je u toj Postaji primljena dojava od [redacted], koji je naveo da je u Očestovu naišao na ostatke tijela [redacted], koji je zapaljen u kući.

Prema zapisniku o "primopredaji" (38) proizlazi da su dana 21. kolovoza 1995. godine u 9,40 sati u prihvatni centar u Šibeniku od strane opt. [redacted] dovedeni [redacted] i [redacted]

Ova konstatacija bitna je jer potvrđuje obrane opt. [redacted] i opt. [redacted] da su iz "Čakića" doveli navedene i predali ih sutrađan u prihvatni centar, a po čemu je moguće točno definirati dan inkriminiranog slučaja u Očestovu, da je to bilo 20. kolovoza, jer su ovi sutrađan doveli [redacted] što je vidljivo iz zapisnika.

Prema potvrdi Opće bolnice u Kninu dr. Ante [redacted] potvrđeno je da je opt. [redacted] dana 20. kolovoza 1995. godine po liječniku obradjen i nakon obrade napustio bolnicu te se konstatiraju ozljede u vidu eksplozivnih rana glave, lijeve nadlaktice, desne podlaktice i lijeve potkoljenice.

Dakle, i prema ovome vjerodostojno službenom podatku potvrđen je verzija optuženih da je opt. [redacted] nakon ranjavanja prebačen u kninsku bolnicu, ali i da je bez obzira na realnu težinu ozljeda, zadobio brojne ozljede koje, po naravi očito ukazuju na ozljedjivanje u eksploziji bombe.

Na posebno traženje raspravnog suda (711-713) Policijska postaja Knin dostavila je službenu bilješku prema kojoj proizlazi da je 20. kolovoza 1995. godine u 18,25 sati Policijska ispostava Kistanje prosljedila obavijest da je u Očestovu

104

došlo do bacanja bombe od strane nepoznate osobe na trojicu pripadnika Hrvatske vojske. [redacted] je jedan od vojaka ranjen i prebačen u bolnicu Knin, u kojoj bolnici je vojna policija obavila razgovor sa povrijeđenim [redacted], a vojna policija preuzela je daljnju obradu slučaja.

Dakle, posebice prema ovome izvratku iz službene dokumentacije PP Knin definitivno je potvrđena obrana optuženih u dijelu kada navode da su sa opt. [redacted] iz Očestova direktno išli u Kistanje, javili se policiji, policija opt. [redacted] prebacila u bolnicu Knin, ali da su i toga prvog trenutka u kontaktu sa policijom decidirani da je nepoznata osoba bacila bombu na njih, dakle da događaj niti lokaciju nisu krili, pa se ne može reći da bi obrane optuženih, kako tvrdi optužba, u kaznenom postupku bile usmjerene izbjegavanju kaznene odgovornosti.

Nadalje, bitno je definirati radi vremenske analize daljnjeg slijeda događaja da su optuženici u Policijskoj ispostavi Kistanje bili u 18,25 sati.

Konačno, na predočenje fotodokumentacije očevida u Očestovu, te skice karte [redacted] ika, na glavnoj raspravi (591) i po skici opt. [redacted] definirao je pozicije iz kojih je vidljivo gdje su se on i opt. [redacted] nalazili od eksplozije bombe, a gdje on u trenutku kada je pucao prema prozoru na kome je ugledao nepoznatu osobu. Pozicije koje opt. [redacted] suje i u tom dijelu njegova obrana osnažene su tragovima eksplozije bombe te tragovima oštećenja grilja prozora te pozicijama pronalaska čahura kako je to vidljivo na fotoelaboratu.

Prema iskazu svjedokinje [redacted] (46) proizlazi da ona živi u Očestovu, poznavala je ošt. [redacted], a kako su živjeli na različitim krajevima sela ne sjeća se kad ga je vidjela živog. Nije niti znala da se je vratio iz Sabirnog centra u Očestovo. Pomogla je samo djelatnicima policije u identifikaciji kuće ošt. [redacted] gdje su prethodno pronađeni njegovi ostaci, jer je kuća i on zapaljeni.

Prema iskazu svjedoka [redacted] na raspravi (666), osobe koja je i kritičnog dana prema ratnom rasporedu bila zapovjednik opt. [redacted] i drugima, proizlazi da je bilo uobičajeno u to vrijeme kretati na teren tako što bi on o vremenu kretanja i smjeru obavještavao telefonom pojedine pripadnike pukovnije, nema dvojbe da je ti [redacted] i prosljeđivao i ovim optuženicima, jer je to bio uobičajeni način komuniciranja, a ne može se sjetiti da li je baš toga dana, kako se brane optuženici njima naložio kretanje za Srb, to je moguće. Posebna evidencija s njegove strane nije vodjena o obavještavanju i odazivu, a na kraćim relacijama bilo je dozvoljeno pojedincima kretati se i svojim osobnim vozilima.

Dakle, i prema iskazu ovoga svjedoka potvrđena je obrana optuženih da je bilo uobičajeno i dozvoljeno u to vrijeme

105

kretati na teren osobnim vozilima, naravno uz ratnu opremu i naoružanje, da je upravo svjedok [REDACTED] pored ostalih proslje-
djivao obavijesti i optuženicima o kretanju, pa bez obzira da
okolnost [REDACTED] dana takav nalog postojao, jer ga
evdijencijom više nije moguće provjeriti, a svjedok što je životno
ne može se toga sjetiti, prihvatljivo je objašnjenje optuženih
da je takav nalog kritičnog dana i postojao. Sasvim je drugo
pitanje kolika je ozbiljnost optuženih kao vojnika, koji zbog
problema sa vozilom [REDACTED], i problema u orijentaciji odustaju
[REDACTED]šenja naloga da se jave u postrojbu u Srb, a da pritom
nikoga o tome ne obavještavaju od nadređenih u postrojbi.

Nije pritom iz iskaza toga svjedoka sporno da su ovo
troje optuženih i u to vrijeme bili angažirani kao hrvatski
vojnici u XV Domobranskoj pukovniji, dakle kao takvi bili
ovlašteni nositi oružje, ali i reagirati u situacijama opasnosti
za sebe i druge i upotrebom oružja, u vrijeme za koje je notorno
da na tome prostoru vrebaju opasnosti i od preostalih neprija-
teljskih vojnika.

Konačno, svjedok [REDACTED] (719) na glavnoj raspravi
naveo je da se sjeća onoga dana (20. kolovoza) kada je u njegovom
mjestu "Čakićima" stradao susjed [REDACTED], bila je nedjelja,
[REDACTED] je stradao negdje oko podne, nakon čega [REDACTED] sjeća se tri
vojnika kod njega marendali i nakon toga [REDACTED] rekli da idu "ganjati
četnike". Pretpostavlja da je jedan od te trojice mladića i
odgovarao za smrt [REDACTED]. Istu večer, negdje oko 22 sata
vratila su se u "Čakiće" dvojica od tih vojnika, a za trećega su
rekli da je ranjen od gelera na 10-tak mjesta, da je neki četnik
na njega bacio bombu, pa je odvezen u bolnicu, Knin. Nakon
zadržavanja u "Čakićima" on i kćerka s ovom dvojicom krenuli su
prema Šibeniku [REDACTED] nije vidio ukradenih predmeta,
rečeno im je [REDACTED] njima, pa su išli, nije to bio nalog, ali
su poslušali. U Šibeniku su prespavali kod onoga vojnika koji je
vozio, prije Šibenika su svratili u kafić.

Na primjedbe opt. [REDACTED] i [REDACTED], svjedok [REDACTED]
prepoznao je ove kao osobe koje su ga odvele u Šibenik, a opt.
[REDACTED] je i prigovorio vremenu kojeg svjedok [REDACTED] označava
dolaska u večer [REDACTED] dodajući da su u "Čakiće" stigli
sigurno prije 22 sata, negdje oko 20 sati, na što svjedok navodi
da ne može točno odrediti sat kada su ovi [REDACTED] u "Čakiće".

Prema iskazu ovoga svjedoka potvrđene su obrane
optuženih [REDACTED] i [REDACTED] da su oni uvečer svjedoka i
njegovu kćerku odveli prema Šibeniku i predali u prihvatni centar
sutradan, ali je iz tog iskaza jasno i njihovih komentara (optu-
ženih) pred svjedokom, da su ujutro komentirali kako idu na
ratište (ganjati četnike), bili su u ratnoj opremi, a na povratku
uvečer komentirali su da je treći vojnik ranjen, jer je "jedan
četnik" na njega bacio bombu, dakle verzija načina ranjavanja
koju optuženi ponavljaju i u kaznenom postupku prisutna je i
prije kaznenog postupka, u obraćanju nezainteresiranom svjedoku,
dakle očito vjerodostojna.

106

Prema svim raspoloživim i analiziranim dokazima bilo je moguće sa sigurnošću utvrditi tijek događaja one prigode kada je usmrćen ošt. [REDACTED], pa valja zaključiti slijedeće.

Uz ovako utvrđeni slijed događaja nedvojbeno je da opt. [REDACTED] koji je kod usmrćenja ošt. [REDACTED] bio kod automobila izvan kuće, te opt. [REDACTED] koji je od bombe koju je očito bacio ošt. [REDACTED] kada je vidio dvojicu vojnika kako ulaze u kuću, teže ozljede [REDACTED] imaju nikakvog udjela u usmrćenju ošt. [REDACTED] njihove radnje i djelovanja nisu u uzročno posljedičnoj vezi sa njegovim stradanjem, kako je ranije rečeno nisu niti opisane u optužnici kao suizvršilačke radnje, izuzev ponašanja da su svi bacili bombu, radi čega je sud u odnosu na ovo dvoje optuženih bio dužan donijeti oslobađajuću presudu na temelju čl. 340. t. 3. ZKP, za kriv. djelo pod 6/ izrke ove presude, jer nije dokazano da bi ovi optuženici počinili krivično djelo za koje se terete.

Nema dokaza niti činjenica koje bi ukazivale na zajednički prethodni dogovor optuženih ne samo u pravcu usmrćenja oštećenika, već niti u pravcu odlaska u njegovu kuću radi krađe, nema niti podataka da bi opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] znali o čijoj se kući radi i tko je oštećenik, to je mogao eventualno znati samo opt. [REDACTED] koji je ranije tamo bio, a za koga nije utvrđeno da je prilazio kući u vrijeme stradanja oštećenika. Nije sporno da je kuća oštećenika zapaljena, da je sa kućom izgorjelo i [REDACTED], ali nema podataka da bi optuženici zapalili kuću, dapače nije niti životno da bi imali vremena za tako nešto nakon ranjavanja opt. [REDACTED], a notorno je da je u to vrijeme i [REDACTED] prostoru od nepoznatih osoba bilo više slučajeva, i brojnih slučajeva paljevina, pa sud ne može imati saznanja o počiniteljima tih radnji, a iz raspoloživog niti zaključivati da je kuća zapaljena da se prikriju tragovi nedjela.

Međutim, u odnosu na opt. [REDACTED] za koga je utvrđeno da je u opisanoj situaciji, nakon iznenadnog ranjavanja opt. [REDACTED] vratio se prema kući oštećenika te želeći eliminirati opasnost za sebe i druge najprije bacio bombu u unutrašnjost kuće za koju ne može odrediti da li je eksplodirala ili ne, a potom iz pozicije ispred kuće pucao rafalno iz puške prema oštećeniku koji se pojavio na prozoru, i očito ga usmrtio, valjalo je od [REDACTED] utvrditi da li je takovim ponašanjem ostvario obilježja inkriminiranog djela i dali je tako ponašanje kažnjivo.

Po ocjeni ovoga suda opt. [REDACTED] valjalo je osloboditi od optužbe [REDACTED] inkriminirano djelo, odnosno za radnju lišenja života [REDACTED] prema utvrđenim okolnostima postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost (čl. 340. t. 2. ZKP).

Naime, opt. [REDACTED] kao i opt. [REDACTED] neposredno prije toga iznenada i neočekivano napadnuti su očito od oštećenika, koji je na njih bacio bombu da bi ih usmrtio, pa kada se je opt. [REDACTED] vraćao u tu kuću [REDACTED] utvrditi što se je točno dogodilo i vidjeti ima li opasnosti u kući te kada je pucao na pojavu

oštećenika i usmrtio ga, reagirao je i prema notornim ovlastima koje u to vrijeme i na tom prostoru ima pripadnih Hrvatske vojske, jer taj prostor nije očišćen od takva pripadnika neprijateljskih postrojbi, ali i naoružanih civila, posebice u konkretnom slučaju kada je oštećenik bez obzira na motive njegova postupka, svoje namjere prethodno manifestirao b[redacted] be na optuženike. Kako nije utvrđeno, [redacted] je moguće utvrditi da li je u trenutku pojave oštećenika na prozoru, oštećenik imao realno kakove mogućnosti ugroziti opt. [redacted] i da li je uopće kod sebe imao kakovog oružja za poduzimanje neposrednog nap[redacted] opt. [redacted], a opt. [redacted] reagira pucajući prema oštećeniku, uvažavajući ranije doživljeno, to postupa na drastičan način ocjenjujući da ga oštećenik može ugroziti, što je u datim uvjetima logična i životna reakcija, a pravno, kada se prihvati da sama pojava oštećenika na prozoru kuće u tom trenutku ne predstavlja za naoružanog optuženika neposrednu prijetnju ili barem tu prijetnju optuženik ne može još definirati, situaciju postupanja optuženika u stvarnoj zabludi u smislu čl. 14. OKZ RH, koje isključuje krivičnu odgovornost, jer postupa u tzv. "putativnoj nužnoj obrani", dapače u datim uvjetima uopće ne kalkulira da li oštećenik ima u tom trenutku namjeru ili ne, kao i mogućnost ugroziti ga, uvažavajući da takova realna opasnost postoji jer je to i prethodno učinio bacajući na njih bombu.

Iz svih navedenih razloga, valjalo je odlučiti kao u izreci pod 6/ oslobadajućeg dijela presude, u odnosu na opt. [redacted], opt. [redacted] i opt. [redacted].

Medjutim, valjalo je nadalje razjasniti da li su točne obrane opt. [redacted], a posebice opt. [redacted] da nakon odlaska iz Policijske postaje Kistanje, do dolaska kasnije uvečer u "Čakiće", nisu se vraćali prema Očestovu i zalazili u zaseok toga mjesta - "Lošiće".

Premda je [redacted] slijedom raspoloživih dokaza u bitnim dijelovima poklonio vjerostojnost obranama optuženih u odnosu na kretanje i ponašanje tijekom cijeloga inkriminiranog d[redacted] kolovoza, u odnosu na poricanje da bi toga dana u popodnevnim satima bili u Očestovu - "Lošiću", sud im nije vjerovao.

Naime, ranije je nesporno utvrđeno da optuženici istinito kazuju da su oko 18 sati doveli ranjenog opt. [redacted] a u PP Kistanje, dakle da su se u to vrijeme nalazili u Kistanjama, što potvrđuje i policijsko izvješće o tome događaju koje je odredilo i označilo [redacted] sati kao vrijeme primitka obavijesti o događaju u Očestovu, gdje je stradao ošt. [redacted]. Prema iskazu svjedoka [redacted] opt. [redacted] u "Čakiće" nisu došli u predvečerje, kako to optuženici navode, stvarajući time vremenski alibi, jer tobože ne bi imali vremena ni vraćati se u Očestovo, već u "Čakiće" kasno uvečer oko 22,00 sati.

Bez obzira što je svjedok [redacted] na primjedbe opt. [redacted] ih u tome dijelu korigirao svoj iskaz navodeći da je moguće da su

108

optuženici došli i ranije od vremena koje navodi, ostaje dovoljan vremenski prostor [redacted] se zaista opt. [redacted] i opt. [redacted] vrata u Očestovo, budu i u zaseoku "Lošići", u kontaktu sa ošt. [redacted] Uostalom, za [redacted] postupak, budući im je otpao put prema Srbu, a te budući je opt. [redacted] ranjen, mogli su naći i racionalnog motiva.

Nije dakle prihvatljivo, a nije niti logično da bi se opt. [redacted] i opt. [redacted] kako se brane, satima zadržali u razgovoru sa policajcima iz PP Kistanje. [redacted]

[redacted] jučak suda u pravcu neistinitosti obrana opt. [redacted] i opt. [redacted] o odlasku u Očestovo - "Lošiće" potvrđen je posebice analizom i uvažavanjem iskaza svjedoka [redacted] i [redacted] koje opisuju upravo inkriminiranog dana ponašanje posebice jednoga vojnika koji je tražio od ošt. [redacted] pušku i pritom u nju pucao.

Prema iskazu svjedokinje [redacted] u istrazi (47) proizlazi da živi [redacted], u istom selu gdje je živio [redacted] ali na drugoj strani sela, nezna kako je on stradao, ali se sjeća jednoga dana predvečer, još je bilo danje svijetlo, kada je kod nje u kuću došla [redacted] i 4, 5 vojnika, svi su bili naoružani puškama, [redacted] autom i jedan od njih koga su svi drugi zvali "[redacted]", tražio je da im preda oružje. Pravdala se je da nema oružja, prijetili su joj, psovali četničku majku i slično. Sjeća se da ju je onaj "[redacted]" posebno pitao - ima li u haljini bombu, jer da ga je tako toga dana ranije jedan četnik, a da je njegov prijatelj te zgrade ranjen od bombe završio u bolnicu. Sjeća se da joj je taj pokazao desnu nogu i to na mjestu uz petu, nije se vidjelo krvi, rana je bila naoko suha. Ovo što priča događalo se je 15-tak dana nakon "Oluje".

U prvom susjedstvu njezinom je kuća [redacted], pa ju je ovaj poslao da je potraži, otišli su zajedno, [redacted] nisu našli. Putem joj je ovaj govorio da ga je "onaj četnik ranio bombom". Dok je "[redacted]" pretraživao [redacted] kuću našao je u regalu patrone od lovačke puške, nakon čega su otišli u drugi zaseok do kuće gdje je živjela [redacted] kćerka, tamo su našli i [redacted] pa su se svo troje vratili [redacted] kući. Tamo je "[redacted]" od nje tražio da mu preda lovačku pušku, ona rekla da nezna gdje je, pa je onako ljut ispali jedan hitac iz svoje puške prema njenoj glavi i pogodio ju uz jagodičnu kost sa desne strane lica, ranio ju je i tekla joj je krv. Nakon toga "[redacted]" je našao [redacted] lovačku pušku, ali nezna gdje. Sjeća se da ju je "[redacted]" nakon toga petjerao i rekao joj da ako "[redacted]" kaže, da je ne smiju dirati, jer je to naredio "[redacted]". Ta osoba je omalena, srednje kratke kose, a kako je bila prestrašena teško da bi ih mogla prepoznati. Toga dana iz njezine kuće pokradeno je više pršuta.

Na glavnoj raspravi ista svjedokinja (718) navodi da se nakon proteka vremena od događaja, detalja slabije sjeća, sjeća se da je onaj koji je pucao u [redacted] našao nekakvo oružje u njenoj kući, točnije vidjela je kako taj baca patrone po kući,

tražeći pušku, ali nije vidjela da je pušku našao, ne može znati da je taj pušku našao, koliko je razumjela [redacted] ona joj je rekla da je uzeo pušku. Sjeća se da je ta osoba rekla da ako im tko pravi probleme da kažu da je "[redacted]" naredio da ju [redacted] diraju. Taj vojnik pokazivao je [redacted] kraju gležnja noge, i to desne, govoreći da ga je ranio jedan četnik u njihovom selu i tada pitao ima li bombu kod sebe, a sjeća se da je i spomenuo prijatelja koji je ranjen i u bolnici je. Ne može se sjetiti datuma događaja, ali misli da je bila [redacted] i taj [redacted] je kiša. Kuća [redacted] nije daleko od njezine. Na predodjenje iskaza svjedoke [redacted] radi razjašnjenja da li je od ove te prigode uzeta lovačka puška ili ne, svjedokinja [redacted] pojašnjava da ona nije vidjela da su na [redacted] lovačku pušku [redacted]

Istovremeno svjedokinja [redacted] a ova [redacted] ponavlja da bi [redacted] njoj rekla da bi vojnik uzeo lovačku pušku, a kako ju je oblila krv od ozljede, nije ju zanimalo ništa, u vezi s puškom. [redacted]

Svjedokinja - oštećenica [redacted] u istrazi (49) navela je da je 15-tak dana nakon "Oluje", bila je nedjelja, otišla nahraniti stoku kod svoje sestre, vidjela je tamo [redacted] koji se žalio da je [redacted] Bila je to ona nedjelja kada je i ona povrijedjena. Nakon odlaska [redacted] počela je padati kiša, bila je jaka kiša, pokisla je do kuće. [redacted] je podne je otišla do kćerkine kuće nahraniti kokoši, još nije bio pao mrak i tada je do njezine kuće, (kćerkine) došla [redacted] sa jednim mladićem u maskirnoj uniformi, taj ju je pitao gdje je lovačka puška za koju je našao dozvolu u njezinoj kući. Puška je bila od njezinog sina, nije znala gdje je puška, a rekla mu je da ne zna i da je nadje sam. Kako mu je više puta ponovila da ne zna gdje je puška, taj vojnik joj je rekao da će je ubiti, a potom ispalio jedan hitac u desni obraz. [redacted]

Na [redacted] ročištu sudac je konstatirao ožiljak od ove ozljede iznad jagodične kosti desno na licu. [redacted]

Taj vojnik ispalio je hitac iz nečeg "malog", to nije bila puška, obila ju je krv i otišla je ku [redacted] jela je i druge vojnike po selu. Mlad [redacted] bi je u nju puca [redacted] je crnomanjast i ne bi ga prepoznala da ga vidi, svi su bili slični, mladji, uglavnom sa repićima, a ovaj nije imao repić. Neki su imali i "minduše", ovaj nije. Bila je sva isprepadana, nije vidjela auta s kojima su došli, [redacted] joj je re [redacted] da je vidjela auto crvene boje. Nije išla liječniku, [redacted] je čistila i mazala ranu. Slijedećeg dana čula je da je nestao [redacted] i da mu je kuća zapaljena. [redacted]

Ista svjedokinja-oštećenica na glavnoj raspravi (717), navodi u bitnome identično kao u istrazi, a posebno objašnjava da je nastojala lijepo odgovarati na pitanja onoga vojnika za lovačku pušku njezinog sina, ali da nije znala gdje je ta puška, što njega nije zadovoljilo pa je u jednom trenutku pucao u nju iz nečega "maloga", što nije puška. Pucao je jedamput, s

MO

udaljenosti od metar do dva i pogodio je ispod desnog oka u obraz, od čega joj je počela teći krv i ostao joj je i danas ožiljak od toga, makar je rana sama zarasla bez liječničke pomoći. Ovo što priča dogadjalo se je u zaseoku "Perići" ("Lošići", sve to spada pod Očestovo.

Kada nije znala, nego joj je [redacted] rekla kasnije, da je taj momak i prije dolaska kod nje našao lovačku pušku, pa pretpostavlja [redacted] je ljutilo što [redacted] je rekla za pušku, tada je bila prestrašena i sada na raspravi da je prestrašena, sjeća se tog momka da je bio srednje visine [redacted] gradje, crnomanjast, neki drugi su imali repove, on nije. Nije vidjela auto kojim su došli u selo. Nezna koliko je sati bilo, ali bilo je to pred noć.

Istina je da je onaj momak koji je u nju pucao u jednom trenutku rekao kako se zove, točnije nije njoj rekao, već joj je Marta prenijela da se je njoj predstavio kao "[redacted]". Voli čitati novine kad do njih dodje, čitala je i o ovom sudjenju, te vidjela da se optuženik ne zove "[redacted]".

Kako je ova svjedokinja [redacted] istrazi naglašavala svoj strah koji je trpjela inkriminiranog dana, te navela da ne bi mogla prepoznati počinitelja toga djela, sud nije provodio radiju prepoznavanja, jer za to nije bilo uvjeta, ali unatoč toga kada je opt. [redacted] tečenici, navela je: "Bome, čini mi se da je to onaj momak koji je pucao u mene, ja sam čelom nikome zlo, pa ni njemu, ali čini mi se da je".

Dakle, proizlazilo bi da je svjedokinja [redacted] oštećenica na raspravi, na jedan spontan način, unatoč straha kojega prema njezinim navodima trpi i na raspravi, na opt. [redacted] ukazala kao na počinitelja inkriminiranog djela. Inače, opt. [redacted] jest osoba srednje visine i gradje, kraće tamnije kose, tako ga opisuje i opt. [redacted] u odnosu na izvršenje djela, tako ga opisuje i svjedokinja [redacted].

Inkriminiranog dana [redacted] svjedokinja je vidjela [redacted] i bila s njim, sutradan su saznali da je baš toga dana ubijen [redacted]. Danas se sjeća i po kiši koja je padala, a pred noć prestala. Od njezine kuće do [redacted] im je 15-tak minuta hođa.

Inkriminirane prigode u selu je bilo još vojnika, mladića pored onoga koji je u nju pucao, sjeća se i dvojice viših, s repićima, jednog plavog i jednog crnog.

Valja napomenuti da je opt. [redacted] izrazito crna osoba, visoka, da u vrijeme rasprave, a prema obranama optuženih u inkriminirano vrijeme je nosio kosu dugu vezanu [redacted].

U vrijeme kada ju je istra [redacted] dac saslušavao bila je sva izgubljena i preplašena, jedva da je mogla što govoriti, zato je rekla da ne bi prepoznala osobu koja je u nju pucala. Tada je prvi put u životu bila u sudu.

Prije pucanja u nju, onaj momak da je ljutito govorio prema njoj, pitajući je gdje je puška njezinog sina.

Opt. [REDACTED] na iskaz svjedokinje-oštećenice prigovorio je ističući da inkriminirane prigode tamo nije mogao biti te da je zavedena čitanjem novina i okolnošću da zna tko je optuženi.

Konačno, razjašnjenja okolnosti da li je puška te prigode bila pronadjena i oduzeta, u kontekstu onoga što je navela svjedokinja [REDACTED], svjedokinja [REDACTED] navodi da ona nije vidjela da bi onaj momak uzео pušku, koliko zna da nije, to je njoj rekla [REDACTED].

Dokazni postupak u odnosu na ova inkriminirana djela nije bilo moguće dopuniti, jer niti jednog drugog svjedoka sud nije mogao saslušati neposredno, premda u spisu postoje podaci o osobama koje bi imale relevantnog saznanja o inkriminiranom danu, budući su sve te osobe trajno nedostupne, a prema obavijesti policije (690).

Dakle, koliko god iskazi svjedokinja [REDACTED] i [REDACTED] privilegiraju opt. [REDACTED], ali i druge, jer proizlazi da je sam opt. [REDACTED] govorio da je toga dana u istom mjestu jedan "četnik" na njih bacio bombu i ranio ih, što čine vjerodostojnom obranu opt. [REDACTED] i drugih, u odnosu na lišenje života ošt. [REDACTED] toliko te riječi i terete opt. [REDACTED] za [REDACTED] njela na štetu ošt. [REDACTED].

Naime, ranije je rečeno da je opt. [REDACTED] zajedno sa opt. [REDACTED] ali i sa nekim drugim vojnicima koji nisu identificirani po vremenu kojim su raspolagali do dolaska u "Čakiće" iz [REDACTED] mogao vratiti se u Očesčtovo, a zaseok "Lošići" jeste u Očesčtovu, radi se o kratkoj relaciji koju se može preći automobilom za svega 15-tak minuta, pa nije isključeno, bez obzira na njihove obrane da su oni se tamo [REDACTED].

Nadalje, iskaze svjedokinja [REDACTED] i oštećenice [REDACTED] sud je cijenio vjerodostojnim, posebice, jer one nemaju razloga neistinito kazivati, dovoljno su precizne i suglasne u svojim navodima, a posebice imponira iskaz svjedokinje ošt. [REDACTED], [REDACTED] obzira na strah kojega trpi, kako sama navodi i pred sudom, ukazuje na opt. [REDACTED] kao počinitelja inkriminiranih djela, pa bez obzira što to nije klasična radnja prepoznavanja počinitelja provedena po odredbama zakona, očito je riječ o spontanom prepoznavanju počinitelja, što je sud morao cijeniti.

Iz iskaza [REDACTED] ošt. [REDACTED] i [REDACTED] ošt. [REDACTED] bitne detalje koji upravo ukazuju na zaključak i to izvjesan da je opt. [REDACTED] počinitelj inkriminiranih djela.

Naime, opt. [REDACTED] govorio je pred svjedokinjama da ga je upravo toga dana u tome mjestu jedan "četnik" ranio bombom, pokazivao je ozljedu na desnoj potkoljenici, manju ozljedu,

112

ponavljao da je te prigode njegov prijatelj od težih ozljeda bombe završio u bolnici, a počinitelj toga djela predstavio se i po nadimku "██████", dok opis obje svjedokinje barem u osnovnim konturama odgovara opisu opt. ██████ te konačno u kontekstu svega ovoga valja cijeliti i ukazivanje oštećenice na opt. ██████ kao počinitelja djela.

Postavlja se pitanje koja je osoba, izuzev opt. ██████ mogla u predvečerje toga inkriminiranog dana ponavljati riječi koje se odnose na događaj koji je prethodio inkriminiranom, kada je stradao ošt. ██████, dati svoj nadimak i ukazati na okolnosti koje ne može poznavati nego opt. ██████ jer je toga dana u tome selu stradao samo ošt. ██████, a prethodno je teže povrijedio opt. ██████ i ranio u desnu potkoljenicu opt. ██████.

Nema niti spora da se radilo o inkriminiranom danu, ne samo zbog riječi koje opisuju svjedokinje, već prvenstveno radi toga što one znaju, makar su to saznale sutradan, da je toga dana prije događaja kojeg opisuju, stradao ošt. ██████, a ujutro ga je ošt. ██████ vidjela živog.

Dakle, sa sigurnošću je utvrđeno da je opt. ██████ osoba koju opisuju svjedokinje ██████ i ██████.

Imena koje bi moglo izazivati spominjanje imena "██████" uz nadimak "██████", po ocjeni suda nije bitno, jer su ostale okolnosti koje svjedokinje navode egzaktno, prepoznatljive i određene, pa je samo ime moglo biti krivo rečeno od optuženika, moglo je biti krivo zapamćeno kod svjedokinja, a moglo je predstavljati i riječi koje su se odnosile na nešto slično, da njih nitko ne smije dirati, jer je to rekao ne ██████ i ██████, već "██████" i "██████", jer je jasno da je to nadimak (one prvo) opt. ██████. Uostalom nije isključiti mogućnost da je sa opt. ██████ te prigode bio i kakav vojnik po imenu "██████", jer su u istoj postrojbi imali i ██████, kako to sami optuženici navode.

Valjalo je ocjeniti inkriminirano ponašanje opt. ██████ u smislu teza optužbe.

Kada je utvrđeno da je toga 20. kolovoza opt. ██████ prijetio oštećenici ██████ oružjem, a istovremeno i verbalno, dakle da će je ubiti, tražeći da mu preda lovačku pušku njezina sina, tada je upotrebom sile i prijetnje pokušao oduzeti tuđu pokretnu stvar u namjeri prisvajanja, za takovu radnju nije imao opravdanja u interveniranju kao vojnik, jer takovih zadataka tu nije imao, niti mu je situacija to nalagala, pa su ostvarena obilježja kaznenog djela protiv imovine, ali ne razbojništva, već razbojništva u pokušaju iz čl. 127. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH.

Nema dovršenog djela razbojništva, jer sud niti iz iskaza svjedokinje ██████, niti iskaza oštećenice ██████ nije sa sigurnošću utvrdio da je opt. ██████ traženu

113

pušku našao i uzeo, svjedokinje o tome nisu precizne i suglasne, pa valja zaključiti da toga nije bilo, dok su svjedokinje suglasne da je oštećenici direktno prijetio radi predaje puške, za koju je pretpostavljao da je ona ima, jer je u njezinoj kući našao patrone lovačkog oružja. Puška je realno postojala, kako to i sama oštećenica.

Nadalje, kada je opt. [redacted] iz vatrenog oružja, bez obzira na svjedokinje ne identificiraju oružje, da li je to bila puška, pištolj ili automatski pištolj, što je sve kod sebe mogao imati opt. [redacted] s udaljenosti od svega metar, dva ispalio jedan hitac u smjeru lica i glave ošt. [redacted] koji je zahvatio po obrazu, tada je djelovao [redacted] to i optužba navodi sa visokim stupnjem rizika u odnosu na posljedice koje može očekivati, dakle s tzv. eventualnim umišljajem, pristajući je lišiti života, ali sredom hitac je samo okrznuo lice i glavu oštećenice, dakle nije bio smrtonosan.

U ovome ponašanju ostvaruju se sva obilježja krivičnog djela ubojstva u pokušaju iz čl. 34. st. 1. KZ RH u vezi čl. 17. OKZ RH, kako to i [redacted]čno označava optužba.

Kako je opt. [redacted] na ovaj način počinio kaznena djela u pokušaju, za ta djela valjalo mu je odmjeriti kaznu, a prethodno utvrditi [redacted]način kazne za počinjena djela.

Kod odmjere kazne opt. [redacted] sud je cijenio kao olakotno raniju neosudjivanost, njegovo učešće i doprinos u Domovinskom ratu, kao i njegove obiteljske prilike, oženjen je i otac dvoje ml. djece, a kao otegotno sam način izvršenja ovih djela koji ukazuje na veći stupanj kaznene odgovornosti, jer se nasuprot naoružanom optuženiku nalazila nenaoružana i nezaštićena starija ženska osoba.

Uvažavajući ove okolnosti sud je opt. [redacted] za kriv. djelo razbojništva u pokušaju po čl. 127. st. 1. KZ RH u [redacted] kaznu u trajanju od jedne [redacted] zatvora, a za kriv. djelo pokušaja ubojstva po čl. 34. st. 1. KZ RH, ali uz primjenu odredbe čl. 38. i 39. OKZ RH, jer je djelo ostalo u pokušaju, [redacted] kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, pa ga je primjenom odredbi o stjecaju kaznenih djela (čl. 43. OKZ RH), osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine [redacted] mjeseci, u koju mu je kaznu uračunato vrijeme provedeno u pritvoru, nalazeći da su kako pojedinačno utvrđene kazne, tako i jedinstvena, primjerene težini počinjenih djela i stupnju kaznene odgovornosti, te adekvatne za ostvarenje ciljeva i svrhe kažnjavanja, kako u odnosu na samog optuženika, tako i u odnosu na druge (ciljevi generalne prevencije).

Optuženik je također osoba bez izvora prihoda, ima na uzdržavanju četveročlanu obitelj, na području Republike Hrvatske nema nekretnina i imovine, pa ga je sud oslobodio od obveze snalažanja troška postupka, a po čl. 90. st. 4. ZKP.

Slijedom navedenog odlučeno je kao pod 2/ i 3/ izreke ove presude [redacted]

119

U odnosu na kaznena djela pod 4/ presude:

Optužnicom Županijskog državnog odvjetnika (303) terećeni su I-opt. [REDACTED], IV-opt. [REDACTED], V-opt. [REDACTED] i VI-opt. [REDACTED] da su dana 27. kolovoza 1995. godine u popodnevnom satima u mjestu Gošić - zaseok "Donji borci", gdje je nakon "Olujne" ostalo živjeti 10-tak mještana u namjeri da se domognu njihove imovine i stoke, te nakon što su prethodnih dana tražili lučara [REDACTED] koji im je obećao dati tele, ovome zapalili kuću i preko jedne žene poručili da će i on tako goriti ako ne donese tele, obučeni u maskirne odore HV i naoružani, kada su mještani prosvjedovali zbog njihovih postupaka pretrage kuća i legitimiranja, u ove pucali iz pušaka i drugog oružja čiji je cal. 7,62 mm, kojom prigodom je sedmoro mještana usmrćeno i to [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED] dakle da su počinili kaznena djela ubojstava iz koristoljublja iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH.

Prema konceptu ove optužnice vidljivo je da se svim optuženicima inkriminira zajedničko i odgovorno djelovanje u pravcu učina ovih kvalificiranih djela ubojstava, nigdje se ne određuju pojedinačne radnje koje bi u odnosu na konkretne oštećene počinili pojedini optuženici, dakle, generalno se tvrdi da su svi generalno odgovorni za učin svih inkriminiranih djela.

Ranije je interpretirano kako se u odnosu na ova kaznena djela brane optuženici te valja komentirati da na raspravi optuženici poriču učine ovih kaznenih djela, dapače oni optuženici koji su u istrazi drugačije govorili, objašnjavaju razloge drugačijeg kazivanja u istrazi, posebice ističući da su takove obrane rezultat psihofizičke presije i maltretiranja u policiji, radi čega je sud bio dužan analizirati ne samo sve brojne raspoložive dokaze, već i u dijelu gdje raspoloživi dokazi ne mogu kontrolirati vjerodostojnost obrana optuženih, ocjeniti da li su neka od ranijih priznanja i terećenja optuženika vjerodostojna ili ne.

U dokaznom postupku sud je saslušao ili čitao iskaze svjedoka [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED], izvršio uvide i pročitao zapisnike o pretrazi stana obitelji [REDACTED] sa potvrđama o oduzimanju oružja, takove zapisnike i potvrde za opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] pročitao zapisnike o očevidu inkriminiranog slučaja, nalaz patologa, potvrde Okružnog zatvora u Zadru o eventualnim povredama optuženih kod prijema, te pregledao foto-dokumentaciju očevida i dopunskog očevida od 18. lipnja 1996. godine, sa zapisnikom.

115

Konačno, u dokaznom postupku sud je pregledao pismena vještva balističara, a i neposredno na raspravi saslušao vještaka balističara dipl. ing. [REDACTED]

Radi analize obrana optuženih za ova inkriminirana djela kratko valja ponoviti već interpretirane obrane optuženih na glavnoj raspravi.

I-opt. [REDACTED] (ova presuda list 13/ i dalje) decidiran je da inkriminirano djelo nije počinio, da za mjesto Gošić prije kaznenog postupka nije nikada čuo, a siguran je da ga nije mogao ni počinuti, jer može rekonstruirati svoje kretanje tih dana i ponuditi vremenski "alibi", u kojem pravcu nudi niz svjedoka koji mogu potvrditi gdje se je inkriminiranog dana nalazio.

IV-opt. [REDACTED] (ova presuda list 21/ na dalje) decidiran je da nije sudjelovao u izvršenju kaznenih djela u Gošiću, da nikada u životu u tom mjestu nije bio, pa nudeci i on vremenski "alibi" za inkriminirani dan, nudi i niz svjedoka koji mogu potvrditi gdje se je toga dana nalazio.

V-opt. [REDACTED] (ova presuda list 23/ i dalje), također poriče učin ovih djela, odriče da bi ikada u životu bio u Gošiću, a inkriminiranog dana bio je kod svoje kuće, zna to po praćenju događaja na televiziji oko "Vlaka slobode".

Konačno, VI-opt. [REDACTED] (ova presuda list 25/ i dalje), također poriče da bi učestvovao u izvršenjima kaznenih djela u Gošiću, da ne zna gdje se nalazi to mjesto, vjeruje da je toga dana bio kod svoje kuće, a u istrazi je drugačije govorio zbog maltretiranja od strane policije.

Trebalo je nadalje prezentirati radi analize obrane ovih optuženika u istrazi, te posebnu pažnju posvetiti onim obranama koje su predstavljale ili djelomično priznanje ili djelomično terećenje suoptuženih.

I-opt. [REDACTED] u istrazi (154-156), na prvom ispitivanju, naveo je da je znao nakon oslobađanja Kistanja u "Oluji", švrljati po okolnim mjestima, tražeći kućanske stvari, jer je živio u Tribunju kod tasta, gdje nisu imali sve potrebno, a potom se uselio u napuštenu smetanu kuću, znao da uzeti na oslobodilnim poduzetima alat [REDACTED] i [REDACTED] za mehaničarske poslove.

Medjutim, u mjestu Gosic nikada nije bio i nije mogao počinuti djela za koja se tereti. Sa suoptuženicima je samo jedne prigode bio u prilici ići u mjesto Zrmanja radi automobila "Fiat 128" kojega je htio uzeti [REDACTED] za sebe, a njega su kao mehaničara vodili da pogleda auto. Osim ove prigode sa suoptuženicima, u tom sastavu nigdje nije bio. Te prigode na Zrmanji nije se pucalo iz puške, pucalo se je jedne druge kada je bio na

116

Zrmanji samo sa opt. [REDACTED] Inače, sve [REDACTED] ženice poznaje.

U odnosu na inkriminirani dan, sjeća se da je najprije 26. kolovoza sa opt. [REDACTED] bio u Očestovu, vozio je tada "tamić", od tamo su donijeli neke predmete u Tribunj, pukla im je guma na putu od Kistanja prema Očestovu, pa je zbog pucanja te gume se vratio u Tribunj i slijedeći dan - dakle 27. kolovoza, sa bratom [REDACTED] ispred kuće krpio gumu, vidjeli su to [REDACTED] za koje pretpostavlja da to mogu potvrditi, oko gume bavio se je od 10 sati do 16 sati. Sutradan 28. kolovoza 1995. godine, zajedno sa bratom [REDACTED] išli su uzeti jedan frižider koji su donijeli u Tribunj, a 29. kolovoza išao je sa [REDACTED] i opt. Jakovljevićem u Kistanje, gdje su ukrali neke predmete, pa ih je na povratku u Čistoj maloj zaustavila policija i utvrdila što su uzeli. O tim događajima može rekonstruirati gdje se je nalazio inkriminiranog dana.

Inače, sjeća se jedne zgrade kada je opt. [REDACTED] prijetio jednom starcu zašto mu nije donio tele i tu prijetecu poruku poslao mu je preko jedne [REDACTED] je bilo u Zrmanji, tada mu je zaprijetio da će "slijedeći dan doći i zapaliti njega i kuću, ako mu neda tele". Nezna da li je tko onoga starca radi teleta ponovno tražio, on nije. Njih [REDACTED] su u [REDACTED] ušli negdje 15. ili 16. kolovoza 1995. godine, kada su svi bili u uniformama i naoružani, tada im je [REDACTED] trojba [REDACTED] a terenu u Zrmanji.

Na predočenje obrane opt. [REDACTED] iz [REDACTED] da je opt. [REDACTED] njih trojicu vodio u jedno selo da bi tražili lugara, kako bi mu uzeli oružje, navodi da to nije istina.

Na predočenje obrane opt. [REDACTED] iz istrage, potvrđuje da je točno da su jedne prigode išli u Zrmanju po automobil, što je i rekao, ali ne da bi oni išli kada u Gošić. Odrice istinitost navodima opt. [REDACTED] da bi njih dvoje ulazili u jednu kuću gdje bi vidjeli dva muškarca i ženu, koji bi rekli da su braća, a žena supruga jednog [REDACTED] njih, to da je laž.

Od osobnog naoružanja od [REDACTED] da [REDACTED] a imao je automatsku pušku, sa tim oružjem uvijek [REDACTED] išao u akcije, samo jedne zgrade u rujnu 1995. godine za položaj u Drvaru, posudio je "Skorpion" od opt. [REDACTED]

Na predočenje prve obrane opt. [REDACTED] iz istrage, opt. [REDACTED] je decidiran da ovaj [REDACTED] makar negna koji su razlozi njegova terećenja i da je opt. [REDACTED] vidio i s njim kontaktirao svega tri puta u životu. [REDACTED] objašnjava da opt. [REDACTED] očito mješa događaje na Zrmanji, misli pritom na događaj kojeg je spomenuo. Priznaje pritom da su on i opt. [REDACTED] vratili se u Zrmanju idući dan, nakon što su prethodno onoj babi poručili da kaže lugaru da sutra osigura tele, a kako nisu našli tog čovjeka, bili su ljuti pa su pucali po kući.

117

I-opt. [redacted] takodjer [redacted] (285) dopunio je svoju obranu navodeći da je siguran da je inkriminiranog dana bio u Tribunju ispred kuće i popravljao gumu na kamionu, u to vrijeme kao pripadnik XV Domobranske [redacted] pištvom [redacted] bio je zadužen sa automatskom puškom, koja je od njega oduzeta radi ovoga postupka, a osim te puške nije imao drugog oružja. U periodu od 27. kolovoza do 05. rujna, kada je bio kući u [redacted], nije ispalio niti jedan metak, a 05. rujna, kada je bio kući u Drvaru na ratištu i tamo je ispalio iz te puške najviše jedan do dva okvira. Pušku je po povratku iz Drvara očistio.

[redacted], iz obrane opt. [redacted] u istrazi vidljivo je da je dosljedan tijekom cijeloga kaznenog postupka u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću, poričući da bi u tome sudjelovao, odričući vjerodostojnost obranama suoptuženika koje bi ga za taj događaj vezivale, ali i što je bitno, objašnjavajući otkud spominjanje "lugara" i prijetnje luguaru, vezujući to za sasma drugi događaj i mjesto.

IV-opt. [redacted] u svojoj prvoj obrani u istrazi (143-145) naveo je da poznaje opt. [redacted], opt. [redacted] i opt. [redacted], još iz 1991. godine kada su bili zajedno u Gardi, svi izuzev [redacted] su iz [redacted]. Ne može se sjetiti datuma, ali negdje sredinom kolovoza našli su se u [redacted] ispred kafića [redacted], pa su opt. [redacted] i opt. [redacted] inzistirali da idu u jedno selo, čijeg se imena ne sjeća, jer su i prije znali odlaziti po selima na oslobodjenom području radi janjaca i pušaka. Tako su jedne zgođe opt. [redacted] i opt. [redacted] s njim išli do Kistanja i drugih sela i to u vrijeme akcije "Oluja", gdje su našli različito oružja, koje mu je policije oduzela kod uhićenja. One prigode kada su opt. [redacted] i opt. [redacted] inzistirali da idu u ono selo, čije ime neznatno [redacted] o zašto tamo idu.

Toga dana krenuli su negdje oko 10 sati sa dva auta, nezna da li je njegovo [redacted] "adina" bijele boje vozio opt. [redacted] ili on, [redacted] i on bili su obučeni u uniforme, sam je nosio "Skorpion", a [redacted] automatsku pušku CZ. Drugi auto vozio je opt. [redacted] a s njim je bio [redacted], misli da je to bio zeleni "Stojadin". I [redacted] i [redacted] bili su u uniformama i imali automatske puške CZ, a opt. [redacted] još i pištolj TT. Opt. [redacted] je rekao da idu u Gošić, došli su u selo, nakon čega su opt. [redacted] i opt. [redacted] izašli iz svog auta, opt. [redacted] njegovog, a on je ostao sjediti. Njih trojica su zaustavili jednu ženu, s njom razgovarali, [redacted] čemu. Kada je izašao iz auta sa [redacted] je krenuo prema jednoj kući, [redacted] mu je govorio da je [redacted] kuća od lugara i da tu mora biti [redacted] pa su se zajedno popeli na kat [redacted] kuće. Na katu kuće [redacted] je tražio po sobama, valjda pušku, a potom mu rekao "Ajde, ja ću užgati", kada je sišao vidio je plamen [redacted]. Nakon toga svo četvoro sjeli su u vozila i otišli iz sela. Toga dana nitko nije pucao, ali su se dogovorili da će sutra ponovno krenuti u to selo, nezna zbog čega taj dogovor, možda da dovezu stoke.

118

Sutradan oko 11 sati ponovno su krenuli u istom sastavu, a [redacted] i [redacted] bili su u zelenom "Stojadinu" iz "Čakića", bili su obučeni, pužani na isti način. Došavši do tog sela i to kuće u neposrednoj blizini one koju je dan ranije opt. [redacted] zapalio, te tamo vidjeli jednog starijeg čovjeka oko 70 godina i žene slične dobi, pozdravili su se s njim, a onda mu rekli da bi otišli na kat vidjeti da li tu tko još živi, taj čovjek je za njima krenuo na kat, a stara ostala u prizemlju. [redacted] je od staroga tražio osobnu kartu, bacio je na krevet, izašli su iz kuće i po izlasku iz dvorišta te kuće ugledao je desetak metara dalje opt. [redacted] ([redacted]) da puca negdje po okolnim kućama, nikoga od ljudi nije vidio u blizini [redacted]. [redacted] je pucao iz automatske puške, cijev uperene u zrak i to u pravcu kuće gdje su malo prije bili [redacted] i on, a onda pušku spustio, okrenuo se lijevo za 90 stupnjeva, pucao sa cijevi u vodoravnom položaju. Dok je pucao bio je na jednom kamenu i kada bi ponovno otišao u to selo mogao bi reći na kojem je kamenu bio tada [redacted] i u kojem je smjeru pucao. Ponavlja, da ljudi nije vidio u blizini.

Što se tiče ono dvoje staraca u kući iz koje su [redacted] i on izašli, zna da je [redacted] ostao s onim muškarcem na katu, a starica [redacted] u prizemlju. Pitao je [redacted] zašto puca, ovaj mu nije odgovorio, pa je produžio cestom u pravcu sela, tamo naišao na [redacted] koji je obilazio kuće, sa [redacted] je ušao u jednu kuću katnicu i tamo na terasi vidio dva čovjeka i jednu ženu, svi starosti od 70 do 75 godina, sjeća se da je jedan od tih staraca rekao da su oni dva brata, a ona žena jednoga od njih.

Nakon ovog razgovora izašao je iz te kuće, krenuo prema autu, [redacted] je ostao u toj kući gdje su bili troje staraca, te kada [redacted] udaljio oko 150 metara, čuo je pucnjeve iz pravca te kuće. [redacted] se vraćao, jer je znao da posebno opt. [redacted] zna pucati bez veze. Do auta su se vratili [redacted] i [redacted], sa [redacted] su [redacted] te su se vratili u [redacted].

Dodaje, da bi se rado vratio u to selo i mogao bi prepoznati točno kuće u kojima spominje da je vidio ljude, posebno da može odrediti je li to ono selo koje mu se inkriminira ili neko drugo.

Na predočenje da ga se tereti za ubijanje sedmoro ljudi u tom selu, dodaje da je vidio ukupno pet ljudi one prigode koju priča, vraćajući se prema [redacted] [redacted] nije pitao o toj pucnjava, niti mu je što on govorio.

Kuća lugara u kojoj su [redacted] bili prvi dan ima stepenice na kat izvana, koliko se sjeća kuća ima željeznu ogradu plave boje, ali u to nije siguran, dvorište je veliko, a kada se popne stepenicama [redacted] ulazna vrata na kat natkrivena su platom [redacted] nitom. Ona kuća u kojoj su [redacted] i on bili sutradan, gdje su sreli dvoje staraca ima dvorište, ulazna vrata su željezna crvena, na kat kuće dolazi se iznutra stubištem, u

prizemlju su kuhinja i jedna soba, t[redacted]a, [redacted] katu 2 ili 3 sobe. Treća kuća gdje je bio sa [redacted] ima dvorište sa željeznim vratima, misli da su crvene boje, kuća je dugačka na kat, tamo nisu ulazili, vidio je starce kako sjede na ba[redacted] pred kuće.

Opisanih prigoda nije vidio nikoga od njih da bi stavljao masku na lice, niti jednog niti drugog dana on [redacted] pucao iz "Skorpiona" kojeg je nosio sa sobom. "Skorpion" je inače znao posudjivati opt. [redacted] kada [redacted] išao na teren. Tih dana on [redacted] slobodne dane i bio je iz postrojbe pušten na odmor, a koliko zna opt. [redacted] i opt. [redacted] bili su demobilizirani [redacted]

Opt. [redacted] takodjer u istrazi (196), nakon predočenja zahtjeva za provedbu istrage u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću, brani se da je na prvom ispitivanju u istrazi nešto govorio, ali da se ne sjeća da bi on ikada bio [redacted] estu Gošić, niti nezna gdje je to selo. Istražnom sucu na prvom ispitivanju da je govorio pod dojmom onoga što se je događalo u [redacted]iji, gdje su ga dugo ispitivali, a on je siguran da nije bio u selu gdje je neko ubio sedam [redacted] nije vidio da bi bilo tko pucao u civile [redacted] jao je da je vidio opt. [redacted] kako puca, ali ne i u što puca.

Istina je, d a je znao češće odlaziti u sela na oslobođenom području, uglavnom iza Ervenika, odlazili su u različitim ekipama, sa ovim optuženicima išao je jednom u Čakiće po janjce, kada su išli po zeleni "Stojadin". Sve što je govorio na prvom ispitivanju pričao je pod dojmom onoga što je čuo u policiji, a istina je da je jedne zgone bio u prigodi u jednom selu tražiti kuću od lugara, u tu kuću ulazili su [redacted] i on [redacted] je tražio pušku, koju nije našao, a ne sjeća se da li je [redacted] tu kuću [redacted]. Misli da je te prigode s njima bio i [redacted], za [redacted] nezna, [redacted] je ona [redacted] koju je na prvom ročištu opisao kako izgleda. U tom selu je vidio [redacted]ivila koje je spominj[redacted] mo je [redacted] pucao iz puške, ali pritom nije usmjeravao pušku prema kućama gdje su bili starci. Ponavlja potom detalje koje je ispričao prigodom prvog ispitivanja kod istražnog suca. Decidiran je date prigode nije pucao, niti od koga čuo da bi tko pucao u civile. U tome selu nisu ništa uzimali, nije bilo ni razloga da se sutradan ponovno tamo vraćaju, nije točno da bi se dogovarali u [redacted], da će otići do lugara, za lugara je saznao kada su došli u to selo, ne može se više sjetiti da bi dva dana za redom tamo dolazi [redacted]

Mogao bi prepoznati kada bi mu se pokazala ona kuća u kojoj je bio sa [redacted]atu, tj. lugareva kuća kao i ona druga kuća gdje je vidio starce.

Na predočenje obrane opt. [redacted] iz istrage dodaje, da su znali odlaziti [redacted] obodjena područja, jer su [redacted] i [redacted] govorili da ima blaga za uzeti. Ne sjeća se da bi on ikada sreo neku ženu i pitao je za lugara, ili preko nje prijetio

120

[REDACTED]

lugaru da im donese tele ili da će mu kuću zapaliti. Ako se to odnosi na isti događaj da je upravo opt. [REDACTED] vidio u tom selu kako puca. Ne može odrediti gdje bi bio onoga dana za koji se tvrdi da su počinjena ubojstva u Gošiću.

Opt. [REDACTED] također u istrazi (284), dodao je da se je tijekom boravka u pritvoru sjetio da je dan prije ubojstava u Gošiću bio u Kninu, a slijedeći dan bila je nedjelja, upravo taj dan kada su se dogodila ubojstva, bio je u Čistoj [REDACTED] sa svojim ocem [REDACTED], stricem i tetkom, te poznanikom [REDACTED] koji živi u Njemačkoj. Toga se je prisjetio po tome što je u subotu, dan prije ubojstava bio predsjednik Tuđman u Kninu "Vlakom slobode".

U vrijeme [REDACTED] se tereti da je počinio djela u Gošiću, [REDACTED] angažiran u Hrvatskoj vojsci, angažman je trajao sve do uhićenja 16. listopada. U tom razdoblju bio je 15-tak dana na ratištu u Bosni iznad Drvara, nije bilo akcija, možda je iz puške ispalio svega [REDACTED] nije ni siguran da li je tamo nosio pušku kojom je bio zadužen ili drugu, koja je također od njega oduzeta. Kroz to vrijeme ne sjeća se da bi uopće pucao iz puške, nije imao prigode za to. Dapače, za ubojstva u Gošiću čuo je prvi put kad se je vratio s [REDACTED] ru, na punktu kod sela Varivode od policajaca.

V-opt. [REDACTED] na prvom ispitivanju u istrazi (147), u odnosu na kaznena djela počinjena u Gošiću, naveo je da nikada nije bio sa optuženima u Gošiću, moguće je da je bio u tom mjestu, a [REDACTED] kako se zove, ali nikada nisu pucali u civile niti je bilo slučaja da su njih četvoro bili zajedno i nekoga ubili.

[REDACTED] ače, opisuje događaje neposredno nakon "Oluje" u kolovozu mjesecu, posebice [REDACTED] dva dana nakon što je u Zrmanji [REDACTED] čovjeka (ošt. [REDACTED]), navodeći da su upravo njih četvoro optuženih išli na područje Zrmanje u dva osobna automobila, kod prvih kuća u Zrmanji zatekli jednog starijeg čovjeka kojeg su pitali - ima li oružja, uz tog čovjeka bili su [REDACTED] i on, a [REDACTED] je čuvao auto. Taj čovjek nije htio [REDACTED] ima [REDACTED] i [REDACTED] su ga vezali za stablo, prije [REDACTED] su mu da će ga ubiti i tražili da kaže gdje ima oružje. Zapa [REDACTED] su malo sijena oko tog čovjeka, nakon čega su ga pustili. Pitali su ga ima li janjaca i obećao im je da će im za sutra skupiti par janjaca, sutradan su se vratili i tražili janjce, a ovaj čovjek je rekao da nije uspio ih skupiti, pa su mu zaprijetili da će doći sutradan. Došli su i trećega dana, čovjeka više nisu vidjeli, pitali su jednu babu za njega.

Sjeća se jedne prigode negdje istih dana, da ih je opt. [REDACTED] vodio u jedno selo da nadju lugara, jer da taj ima oružje, ali ga nisu našli. U to selo više nisu dolazili, u tom selu nije bilo pucanja.

121

Opt. [REDACTED], također u istrazi (182-183), na predočenje za što ga se tereti u odnosu na kaznena djela počinjena u Gošiću, decidiran je da u tom mjestu sa optuženicima nije bio, da tamo nikoga nisu ubili, otprilike zna gdje se nalazi Gošić. [REDACTED] optuženim osobama bio je u selu Zrmanja, nekoliko dana nakon "Oluje", u čišćenju terena i sjeća se da su u to selo dolazili ponovno, ne sjeća se da su tražili kakvog lugara. Istina je, da je na prvom ročištu u istrazi spominjao lugara, ali objašnjava taj navod time što je 36 sati [REDACTED] an u policiji i skoro je povjerovao policiji da zna gdje je to selo. One prigode kada su se svo četvoro našli na Zrmanji, našli su se slučajno i bez prethodnog dogovora, inače je znao, ali ne u tom sastavu odlaziti na oslobođeno područje. [REDACTED] ruje da bi opt. [REDACTED] ima razloga lažno ga teretiti, a na predočenje navoda [REDACTED] iz istrage da bi on zapalio jednu kuću, decidiran je da je to laž.

Na predočenje obrane opt. [REDACTED], iz istrage, da bi oni dva dana za redom dolazili u selo Gošić, opt. [REDACTED] navodi da nije siguran ni da bi ikada bili u tom selu, a kamoli dva puta. Dodaje, da nije točno da bi u Gošiću pucao iz pištolja u neko dvorište, kako proizlazi iz [REDACTED] navoda. Normalno da se je pucao kod dolaska u selo, ali tijekom akcije čišćenja, na ljude se direktno nikada nije pucalo - civile.

VI-opt. [REDACTED] na prvom ispitivanju u istrazi naveo je (151-153), da su jedne večeri bili u društvu u kafiću "[REDACTED]" u [REDACTED] opt. [REDACTED], opt. [REDACTED] i on, i dogovorili se da će ujutro u 6, [REDACTED] se na benzinskoj pumpi i sa autima otići na oslobođeno područje po janjce i prasce. Našli su se prema dogovoru, bili su obučeni u maskirne uniforme, on je na glavi imao maramu, opt. [REDACTED] je imao potkapu koju je smotao na glavi kao zimsku kapu, ali nije vidio da bi ovaj potkapu navlačio na glavu. [REDACTED] i [REDACTED] bili su gologlavi. Od oružja opt. [REDACTED] imao je automatsku pušku i pištolj TT, opt. [REDACTED] je imao "Skorpion", opt. [REDACTED] automatsku pušku, a sam je uzeo [REDACTED] "Šat-Gan". Na pumpi su ulili goriva u vozila "[REDACTED] 101" i "Zastava 128", opt. [REDACTED] je vozilom išao prvi, a oni za njim, jer nisu ni znali točno određeno mjesto, išli su potražiti stoku, pa su skrenuli lijevo od Kistanja prema Gošiću.

U mjestu [REDACTED] našli [REDACTED] i [REDACTED] koji su produžili za selo, a za njima su otišli opt. [REDACTED] i on. Opt. [REDACTED] i [REDACTED] ušli su u dvorište jedne kuće, [REDACTED] se zatrčao za njima pa su svo troje ušli u kuću, a on je ostao vani na cesti. Ne može se sjetiti izgleda kuće. Dok je bio vani vidio je jednu stariju ženu. Kada su ona trojica izašli iz kuće, a zadržali su se svega minutu, vidio je da iz kuće ide dim, opt. [REDACTED] je vidio onu ženu na cesti, pitao je gdje je lugar, ona mu odgovorila da je išao skupljati ili nahraniti stoku, a [REDACTED] njoj "Vidiš kako ova kuća gori, tako će i on sutra goriti, ako ne donese tele". Nakon tog mjesta otišli su u "Čakiće", p [REDACTED] u jedno mjesto iza Kistanja, gdje je on uzeo jedan protočni

122

bojler, [redacted] motornu pile, a [redacted] televizor, iz tog sela krenuli su nazad u [redacted].

Sutradan po dogovoru, našli su se isto obučeni i naoružani i istim vozilima krenuli za Gošić.

Dolaskom u Gošić, [redacted] i [redacted] krenuli su prema kućama [redacted] i [redacted] i on, ali mu je [redacted] rekao da kao najmladji ostane čuvati [redacted] i [redacted] mjesto. [redacted] je ostao vidio je [redacted] da iz automatske puške puca preko nekog zida u dvorište kuće, ali nije vidio u što puca. [redacted] i [redacted] bili su mu tada udaljeni 50-tak metara, a međusobno 5 do 10 metara. Kada i [redacted] tada je i [redacted] pucao kroz jedna otvorena vrata dvorišta iz pištolja u unutrašnjost dvorišta, pucali su istovremeno, ali zbog terena nije vidio u što. Kroz to vrijeme [redacted] je bio iza kuća, nije ga vidio.

Pitao je [redacted] kada se je vratio - zašto su oni pucali, a ovaj odgovorio "Ma ništa". Odatle su svi krenuli [redacted] istovremeno autima, vidio je u tom mjestu jednu ženu putem živu i zdravu. Odatle su otišli u "Čakiće", a iz "Čakića" [redacted] i on vratili su se u [redacted]. Toga dana u Gošiću nisu ništa uzimali. Pitao je [redacted] - zašto su pucali, ali ovaj mu nije odgovorio.

Onoga drugog dana, nakon opisane pucnjave, kada se vratio do auta [redacted] je promijenio okvir od puške, dok je [redacted] iz svog pištolja ispalio 5 do 6 metaka.

Na predočenje prvih obrana u istrazi opt. [redacted] je naveo, da su njih četvoro bili dva puta u Gošiću, a ne jednom kako navodi opt. [redacted] kada su tražili lugara. Na predočenje obrane opt. [redacted] navodi da nije točno da bi [redacted] ostao sjediti u autu, a ostali da su iz [redacted]. [redacted] je da nije istina što navodi [redacted] da je vidio njega kako sa nekog kamena puca u zrak, a potom po kućama iz automatske puške, jer taj drugi dan nije imao automatsku pušku, već "Šat-Gan", zato mu nije mogao reći "[redacted] zašto pucaš", možda ga je zamijenio sa [redacted].

Kada bi ponovno mogao doći u Gošić, siguran je da bi mogao pokazati gdje se je to i kako dogodjalo.

Dakle, iz obrana optuženih u istrazi nije moguće crpiti saznanja da bi ovi optuženici i tko od njih inkriminirane prigode počinio kaznena djela ubojstva u mjestu Gošić, tako da ove obrane, nije moguće tretirati niti kao priznanje djela, niti kao realno terećenje suoptuženika, pa je dalje u analizi bilo nužno prema raspoloživim dokazima utvrditi da li se dogodjaji koji su opisani [redacted] optuženih uopće poklapaju sa nedvojbeno utvrđenim tragovima zločina u Gošiću ili ne, posebice obrane optuženih [redacted] dijelu gdje spominju svoj boravak u Gošiću, valjalo je kontrolirati iskazima svjedoka očevidaca zločina i posebice tragovima u vidu preostalih čahura, na temelju čega je provedeno balističko vještvo u pravcu identifikacije oružja počinitelja.

123

Na glavnoj raspravi sud je p[red] ovim optuženicima obrane iz istrage, posebice u dijelu gdje su na raspravi optuženici po ocjeni suda drugačije kazivali.

I-opt. [red] tako na glavnoj raspravi (525) navodi da nema primjedbi na konstatacije [red] vojniku iz istrage, ali da je on pričao o događaju kada je tražio [red] opt. [red] od čovjeka koji se zvao [red] ili [red] a ne nikakav "lugar", što je na raspravi pojasnio. Inače, da ima primjedbi na ponašanje policije, prije dovodenja [red] sud, to ponašanje da nije bilo normalno, lišili su ga slobode bez navodjenja zbog čega, u policijskoj obradi u Zadru ucjenjivalo ga se [red] seljskim pro- mima, jer mu supruga nije dobila hrvatsko državljanstvo do danas, ispitivali su ga više puta nepoznate osobe iz policije za Vari- vode i Gošiće, nije to bilo ispitivanje, već maltretiranje i nagovaranje da prizna nešto što nije učinio, jer će uprotivnom biti protjeran iz Hrvatske. Tijekom [red] vidio je i opt. [red], za koga se vidjelo da drhti, donosili su mu papire u kojima je stajalo da su djela priznali suoptuženici, prijetilo mu se da će ga odvesti u Varivode i tamo ga ubiti i slično. Trajalo je to ukupno preko 30 sati, bio je [red] dezorijenti- ran, kroz to vrijeme nije ni jeo, ni spavao, svega [red] 5 minuta dozvolili da sjedi i ocjenjuje takve postupke neprimjerene pona- šanjima prema hrvatskom vojniku. Nema primjedbi na ponašanje istražnog suca, ispitivanja su bila korektna, [red] se je požalio odmah na ponašanje policije, sjeća se da je i plakao pred istražnim sucem. U policiji su mu pokazivali fotografije žrtava iz Gosića, čitana su mu i tobožnja priznanja ostalih, vjeruje da je i on sam policiji priznavao i potvrđivao njihove navode, ali im ništa nije potpisivao.

IV-opt. [red] na raspravi, na prednošenje obrane iz istrage (529) naveo je da je sve [red] je govorio kod istražnog suca rezultat primarno fizičkog i psihičkog maltretira- nja koje je prethodilo u policiji, tamo su ga stalno uvjeravali da su njih četvoro bili u Gošiću, nisu ga u to uvjete, makar je pod utjecajem maltretiranja svašta govorio u policiji, a nešto od toga ponovio i na prvom ispitivanju kod istražnog suca, jer je to od njega traženo. Istražnom sucu opisivao je događaje proicirane iz podsvijesti, zbog maltretiranja i riječi u policiji, što treba reći i priznati, ili je pak govorio o doga- djajima, koji su se dogodili stvarno, ali na drugim mjestima, posebice na terenu u Zrmanji i selu blizu Ervenika. Da nije psihofizički slomljen, ne bi govorio onako kako je prvi put pred istražnim sucem govorio, tada jednostavno nije znao ni gdje je, ni što radi. Opisuje detaljno ponašanje djelatnika policije prema njemu, detaljima maltretiranja, suočavanja sa [red] i [red] obmanjivanja da su drugi priznali, vrijeđanje, udaranje rukama i pendrekom ne bi li priznao i slično. Rečeno da mu je u policiji da ukoliko ne ponovi priču koju su iz njega izvukli, da će se vratiti k njima i da više neće vidjeti svoju djecu. Od maltretiranja je imao povreda po glavi, te tijelu, sve u vidu crvenila, makar su policajci znali gdje treba tući,

da bude bolno, a da ne ostaju tragovi.

U istrazi je zato govorio da su dva dana zaredom bili u jednom selu, riječ o proćiranim događajima, siguran je da to nije Gošić gdje su ubijeni civili, a vjeruje da bi i danas znao naći selo koje je opisivao, jer je istina da je jedne prigode sa [REDACTED] bio u takvom selu, gdje su razgovarali sa starcima, išli na kat kuće i pretraživali kuću, te kuće je u istrazi opisivao. Nikakav lugar nije tamo bio, lugar je spominjan u policiji. [REDACTED] pucanje je spominjao, je [REDACTED] pucati bez veze, jedne prigode tako i u "Čakićima", a istraž [REDACTED] u spominjao je lugara kojeg su tražili u Gošiću, samo zato jer mu je u policiji stalno ponavljano to isto. Odmah nakon pritvaranja bio je svijestan da nije bio u selu Gošić inkriminirane prigode, te da spominjući druge osobe zapravo nj [REDACTED] reći, pa je odmah inzistirao da ga istražni sudac primi da bi iznio istinitu obranu, zato se i izvinjava optuženicima za takove na [REDACTED] istrazi.

V-opt. [REDACTED], na raspravi (532), na prednošenje svoje obrane u istrazi, također komentira da je prije dovodjenja u sud u policiji prošao neizdrživu torturu kroz ispitivanje o zločinima u Varivodama i Gošićima, uporan je bio u poricanju, a policajci su izmjenjujući se stalno ponavljali i opisivali pred njim tko je i gdje ubijen, kako to selo izgleda, kuda se tamo dolazi i slično. Mjenjali su taktiku njegove obrade, nudili mu nagodbu, novac za informaciju tko je počinio zločin, jer da događaje moraju razjasniti pod svaku cijenu. U prvoj fazi nije bilo fizičke prisile prema njemu, pa je promijenjen pristup, rekli su da više nisu lokalna policija, da dolaze direktno iz Ministarstva, da mogu i ubiti ako treba, jer treba razjasniti slučajeve koje prati cijeli svijet, čak su ga i odvodili govoreći da ga idu ubiti. Znali su ga udarati, ali i drugi intervenirati da se to ne čini da ne bi bilo vidljivih ozljeda. I ovaj optuženik detaljno navodi tijekom ispitivanja i saslušanja, te postupaka policije prema njemu što da se je događalo više sati. Tek predvečer iz policije je odveden kod istražnog suca, s tim što uopće nije znao gdje ga vode i kod koga je došao, pa je tek na upozorenje suca da je pred sudom i da nije dužan iznositi obranu, razumio da se zaista nalazi [REDACTED]. Naglašava da ni u policiji, ni pred sudom nije poricao i ne poriče ono zašto smatra da je odgovoran, za stradanje ošt. [REDACTED] u Zrmanji, ali nije [REDACTED] priznavati učešće u zločinu u Gošiću, jer tamo nije bio.

U istrazi je istina opisivao maltretiranje jednog čovjeka, za kojega je rekao da ga je [REDACTED] prijetio mu, ali to nije istinit događaj, to je njegova konstruirana priča koju je želio prikazati kao ponašanje prema spominjanom "lugaru", jer se je na "lugaru" uporno inzistiralo u policiji.

Konačno, VI-opt. [REDACTED] na glavnoj raspravi (534), na prednošenje svojih navoda u istrazi objašnjava da je

125

dana 15. listopada uhićen od policije, premda mu je rečeno da ide samo na informativni razgovor, pitan je najprije o svome učešću u ratu, da li je nešto zadržao od ratnog plijena, a potom se u policiji inzistiralo da priča druge stvari, jer da tobože zna te stvari, tražili su da prepozna svoje suborce i da opisuje gdje je sve s njima bio. Satima je tako ispitivan bez odmora, jela i pića, sutradan je počela vika i prijetnje, prizna što se je dogodilo u mjestu Gošić, gdje da su ubijani civili. Ponavljali su mu detalje događaja u Gošiću, predočavali su mu da su priznali da su bili tamo zajedno sa i njim. Kako je poricao tukli su ga po cijelom tijelu, stalno mu ponavljali i čitali što su tobože drugi rekli i kako se je zločin u Gošiću odvijao, prijetili mu likvidacijom, ako ne prizna i slično. Inzistirali su i na tome da je sa puškom njegovog poznanika bio u tim mjestima, pa je za potrebe policijske obrade to potvrdio i izmislio dio priče o kretanju do . Više puta prisiljavali su ga da čita i zapravo nauči što se je dogodilo u Gošiću i Varivodama, vodili su ga i kombijem u Lađevce radi pronalaska puške a tek nakon toga dali su mu popiti pivu. Čulo se je kao u susjednim prostorijama nekoga tuku. Ujutro su krenuli kod istražnog suca, rečeno mu je da je on prvi na redu, da od njega sve ovisi, ako ne ponovi i potvrdi sve što su mu govorili, da će ga vratiti nazad u policiju, pa je ustrahu od svega toga govorio kod istražnog suca. Kroz rat je znao konzumirati heroin, svašta je proživio, znao se je i gubiti kao posljedica trauma doživljenih u ratu, a teško se je osjećao i kod prijema u zatvor.

Kad je doveden kod istražnog suca bilo mu je jasno da je to sudac, ali ga je svejedno bilo strah, zato je pričao onako kako mu je policija govorila i ponavljala, a dodavao je i izmišljao neke detalje da bi bio uvjerljiviji, od straga da ga ne vrate u policiju.

Ono što je govorio istražnom sucu na prvom ispitivanju nije istina, niti danas nezna gdje se nalazi točno Gošić, cijela prva obrana u istrazi je neistinita.

Na primjedbe posebice opt. da bi se iz detalja koje opt. spominje u odnosu na zločine u Gošiću i Varivodama, na prvom ispitivanju u istrazi, dalo zaključiti da je on tamo k da mu objasni zašto spominje njihova imena, a ne onda imena pravih učesnika događaja, opt. ponavlja identično kao što je ranije napisano razloge takovog svog terećenja drugih.

Opt. prigovorio mu je navodeći da su i njega prisiljavali da prizna ono što nije učinio, pa to nije mogao priznati ni u policiji, a sačuvaj Bože istražnom sucu, pa nezna koji su motivi da ostale upliće u ove događaje.

Kada se ana ovih optuženih, da bi se samo iz tih obrana zaključivalo da li su zaista optuženici

inkriminirane prigode bili u Gošiću, kada su usmrćeni oštećenici, naravno u pravcu teza optužbe nije mogu zaključivati niti iz njihovih obrana na glavnoj raspravi, niti iz obrana optuženih [redacted] i [redacted] u istražnom postupku, već u tom pravcu može se zaključivati samo iz prvih obrana (kasnije su ih porekli) opt. [redacted] i opt. [redacted] u istrazi, jer samo te njihove prvotne obrane, obrane na prvom ispitivanju optuženike eventualno inkriminiraju kao počinitelje ovih djela.

Zato je obrane posebice opt. [redacted] opt. [redacted] na početku istrage valjalo analizirati i to međusobno ih uspoređujući, a potom kontrolirajući te prvotne obrane u kontekstu svih raspoloživih dokaza, posebice materijalnih dokaza.

Primarno je valjalo utvrditi u čemu bi bile suglasne prve verzije događaja opt. [redacted] i [redacted] glede načina kretanja inkriminiranog dana prema Gošiću, kada su i čime krenuli, koliko puta bili u Gošiću, kakovo naoružanje imali, kako se ponašali i kretali nakon dolaska na kritično mjesto, tko je i gdje pucao, što navode u svezi "lugara", kako opisuju kritično mjesto, posebice kuće u koje su ulazili, koja je kuća zapaljena, ovo potonje posebice jer i opt. [redacted] i opt. [redacted] decidirano tvrde na tom prvom ispitivanju da mogu lako pokazati mjesto koje opisuju kao Gošić.

Opt. [redacted] tako navodi na prvom ispitivanju da se ne može sjetiti kada je to bilo, negdje sredinom kolovoza, kada su se našli u [redacted] ispred kafića [redacted], te opt. [redacted] i [redacted] inzistirali da idu u jedno selo, čijega se imena ne sjeća, radi janjaca i pušaka, pa su krenuli oko 10 sati sa dva auta, obučeni u uniforme i naoružani, u jednom autu on i [redacted] sa automatskom puškom, a on sa "Skorpionom", u drugom autu bili su [redacted] i [redacted], sa automatskim puškama, a [redacted] i pištoljem TT, išli su bijelim "Stojadinom" i zelenim "Stojadinom".

Opt. [redacted] na ovu okolnost u prvoj obrani naveo je da su jedne večeri bili u kafiću [redacted] u [redacted] i svo četvoro se dogovorili da će se naći sutra ujutro u [redacted] sati na benzinskoj pumpi i autima poći na oslobodjeno područje po stoku, našli su se po dogovoru, bili su naoružani i u uniformama, [redacted] je imao automatsku pušku i pištolj TT, [redacted] "Skorpion", [redacted] automatsku pušku, a on sam uzeo je [redacted] "Šat-Gan", išli su vozilima "Zastava 101" i "Zastava 128".

Dakle, u pogledu dogovora za kretanje, ako ne prema točno lociranom mjestu - Gošiću, a ono prema oslobodjenom području, radi kradje stoke, može se reći da ovi optuženici suglasno govore, a razlike su u pogledu vremena kretanja i naoružanja kojeg su sa sobom nosili.

Po dolasku u Gošić opt. [redacted] navodi da su [redacted] i [redacted] izasli iz auta, kao i [redacted] a on ostao sjediti u autu, ovi su zaustavili jednu ženu i s njom nešto razgovarali, nakon

127

čega je i on izašao iz auta, te sa [redacted] krenuo prema jednoj kući, za koju mu je ovaj rekao da je kuća lugara, da tu mora biti puška, zajedno su se popeli na kat te kuće, koju je ocito pri izlasku [redacted] zapalio. Nakon toga svo četvero sišli su u vozila i otišli iz sela, toga dana niko nije pucao, dogovorili su se da ponovno sutra dodju u to selo.

Opt. [redacted] dolasku u Gošić navodi da su [redacted] i [redacted] usli u dvorište jedne kuće, [redacted] se zatrčao za njima, a onda ostao vani na cesti, gdje je vidio jednu stariju ženu, nakon nekog vremena iz te kuće vidio je dim, a [redacted] je ženu na cesti pitao gdje je lugar i rekao još da će i lugar sutra goriti, kao i kuća koju je zapalio, ako ne donese tele. Nakon toga išli su u "Čakić", a potom u druga mjesta radi kradje, a dogovorili su se sutra ponovo ići u Gošić.

U ovome dijelu ova dva optuženika suglasna su po tome da je kod dolaska u mjesto postojao susret s jednom ženom, da je te prigode zapaljena jedna kuća i to u kontekstu prijetnje koja se je odnosila na lugara, koga nisu našli, ali verzije nisu suglasne oko toga tko je ulazio u kuću koja je zapaljena, a tko ostao na cesti ili kod automobila. Suglasni su da se toga dana nije pucalo i da je dogovor bio da se sutra ponovo nadju i krenu u isto mjesto. Opt. [redacted] nije znao opisati kuću koja je zapaljena, dok je opt. [redacted] relativno precizno opisao tu kuću [redacted].

Po povratku drugi dan u Gošić opt. [redacted] navodi da su u istom sastavu krenuli oko 11 sati istim vozilima i jednako naoružani, zaustavili se u blizini one kuće koju je [redacted] dan ranije zapalio, pozdravili jednog starijeg čovjeka i ženu, otišli na kat vidjeti što tamo ima, a kada je izašao iz kuće vidio je [redacted] da puca po okolnim kućama iz automatske puške, nije vidio da puca u ljude. Sa opt. [redacted] ulazio je u jednu kuću katnicu i tamo vidio dva muškarca i jednu ženu starije dobi, sjeća se da su komentirali da su oni dva brata, izašao je iz te kuće, a [redacted] tamo ostao, čuo je pucnjeve iz smjera gdje je ostavio [redacted]. Detaljno opisuje kuću lugara u kojoj je sa [redacted] bio prvi dan, sjećajući se da je katnica, stepenice su izvana, kuća ima željeznu ogradu plave boje, ulaz na kat da je natkriven trnitom i tako slično, a opisuje i kuću katnicu i raspored prostorija kod ono dvoje staraca gdje su bili sutradan.

Na ove okolnosti opt. [redacted] prvotno je rekao da su taj drugi dan [redacted] i [redacted] krenuli prema kućama, za njima i [redacted] rekavši mu, da kao najmladji ostane čuvati auta, te je kasnije sa tog mjesta vidio kako [redacted] puca iz automatske puške preko zida u neko dvorište, ali ne i u što puca, a [redacted] je vidio da puca kroz otvorena vrata dvorišta iz pištolja, nije vidio u što on puca, kada ih je pitao za pučanje nisu mu odgovorili. [redacted] je ispucao [redacted] jedan okvir, a [redacted] 5, 6 metaka.

Ovaj dio prvotnih obrana opt. [REDACTED] i [REDACTED] trebao bi biti najbitniji, jer bi prema tezi optužbe isključivo prema tome valjalo definirati što se je dogodjalo inkriminiranog dana u Gošiću, tko je kao i u koga pucao, no međutim glede ovih bitnih okolnosti, nema uopće bitnih dodirnih točaka u verzijama ovih optuženika, a zbog nepreciznosti tih opisa, zbog nemogućnosti definiranja uopće da bi se po tim verzijama pucao u civile ili koga usmrtilo, samo prema tim verzijama realno nije moguće zaključivati kako je to postavljeno u tezama optužbe. Nema odgovora na to ni tko je, niti u koga pucao, a realno prema sadržaju i tih prvih za optužene inkriminirajućih verzija, nije niti jasno da bi se uopće u civile opisanih prigoda pucao. Ovi detalji mogu poslužiti jedino kod daljnje analize slučaja usporodbom ovih verzija sa stvarnim izgledom mjesta događaja i činjenicom da, ukoliko je točno što su prvotno govorili [REDACTED] i [REDACTED] da bi to moralo imati potkrijepe u identifikaciji oružja prema balističkom vještvu.

Nažalost, propušteno je u istrazi reagirati na definirane tvrdnje opt. [REDACTED] i [REDACTED], da mogu točno pokazati i mjesto i slijed događaja opisanih prigoda, naravno pod uvjetom da ih se tamo odvede.

Opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] dovode vraćanje u Gošić u kontekst sa traženjem lugara u tom mjestu, a lugara spominje u svojoj prvoj obrani i opt. [REDACTED], ali ne u kontekstu odlazaka u Gošić. Opt. [REDACTED] u odnosu na spominjanje lugara objašnjava već u prvoj obrani da opt. [REDACTED] miješa događaje na Zimanji sa Gošićem, jer su jedne prigode na Zimanji bili kada je [REDACTED] poručio jednoj babi da mu za sestra osigura tele.

Dakle, realno, čak da se i ne uvaži kasnije odstupanje opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] od svojih prvotnih obrana, iz tamo navedenih i spomenutih činjenica, nije dostatno moguće rekonstruirati slijed događaja inkriminirane prigode u Gošiću, sve da se uzme i da oni zaista opisuju pucanje kojim su usmrćeni civili, makar to iz tih verzija obrane nije vidljivo. Odstupanje od ovih prvotnih verzija opt. [REDACTED] i [REDACTED], već kod drugog susreta sa istražnim sucem, objašnjavaju maltretiranje u policiji i verzijama koje su u strahu ponovili, a prethodno ih naučili u policiji. MOže se reći da su i te verzije opt. [REDACTED] i [REDACTED] nekonzistentne, nedosljednje, nedovoljno konkretne i precizne, ne definiraju pojedinačne radnje i ponašanja optuženih, te iz njih nije moguće za sud donositi relevantne zaključke.

Zanimljivo je posebice iz tih obrana da svaki za sebe i opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] tvrde da nisu pucali, već bili promatrači, a da su vidjeli druge kako pucaju, a to je zapravo najbitnija nesuglasnost tih verzija.

Ove navode opt. [REDACTED] i [REDACTED] u prvotnim obranama iz istrage, realno i pravno nije niti moguće nazvati priznanjem ili djelomičnim priznanjem djela, ti navodi samo su indirektno i nejasno kompromitirajući za ostale suoptuženike, iz

njih je jedino moguće zaključiti da su jedne prigode zajedno bili u Gošiću ili pak u mjesto za koje misle da je Gošić, da su tamo dolazili dva dana uzastopce, radi lugara, da se je pucalo po selu i prvi dan zapalila jedna kuća, što će nadalje valjati cijeniti u kontekstu nespornih činjenica da je u mjestu Gošić zapaljena kuća lugarevog sina, te da je kritične prigode ubijen i [REDACTED] - predratni lugar iz tog mjesta.

Sud je dalje morao kontrolirati i ovakove nesuglasne verzije i poreknute verzije opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] raspoloživim dokazima, ne bi li mogao odgovoriti na osnovna pitanja koja je postavila javna optužba o inkriminiranom slučaju.

Sud je neposredno saslušao i pročitao iskaze svih raspoloživih svjedoka do kojih se je moglo doći u odnosu na inkriminirani slučaj, koje je moguće dvojako definirati kao osobe koje imaju neposrednog ili posrednog saznanja o samom događaju i osobe koje su potvrdile ili trebale potvrditi vremenski alibi optuženih za inkriminirani dan.

O samom inkriminiranom slučaju svjedoče [REDACTED] i [REDACTED]

Svjedok [REDACTED] (206 i 547) navodi da je jedne nedjelje krajem kolovoza 1995. godine sa šurjakom [REDACTED] išao u Gošić - "Donje Borke", došli su oko 10 sati ujutro, sreli [REDACTED] i [REDACTED], pa otišli u vinograd. Negdje oko 13, 14 sati odlučili su krenuti kući, [REDACTED] je sa [REDACTED] nekud otišao, a on je iz dvorišta [REDACTED] kuće vidio iz pravca Bevršaka dolazak jednog maskirnog auta, kombija. Iza tog kombija bilo je osobno vozilo, možda "Reno 4", svjetlije boje. Iz kombija je izašao jedan vojnik sa automatom, to ga je prestrašilo, taj ga je legitimirao, komentirao "Ovaj je naš", pa su krenuli dalje. Dvojica vojnika ušli su u dvorište [REDACTED] kuće, tamo gdje su bili [REDACTED] i [REDACTED], od tog mjesta on je bio udaljen najviše deset metara i iz dvorišta je čuo tri pucnja, nakon svega par minuta. Kada su vojnici izašli iz toga dvorišta, rukom mu je jedan pokazao da se gubi. Sjéo je u automobil i otišao, a putem je i onaj kombi prošao uz njega. Vojnik koji ga je legitimirao bio je u maskirnoj odori, na glavi je imao crnu masku sa prorezima za oči i usta, izgledao mu je jak, visine oko 180 cm, govorio je dalmatinski.

Isti svjedok na raspravi dodao je da mu je to bilo prvi put u životu da ide u Gošić - "Borke", a iz ona dva vozila koja opisuje, vidio je svega dva vojnika, bio je prestrašen, u blizini nije vidio civila i mještane, kada se je dogodilo ono pucanje. Shvatio je da je ono što opisuje upravo dio događaja kada su stradali civili u Gošiću.

Dakle, nesporno iskaz ovoga svjedoka odnosi se na početak ubojstava u Gošiću inkriminiranog dana, svjedok opisuje upad vojnika u to selo, a sud je iskazu ovoga svjedoka u

130

cijelosti poklonio vjeru, realno i životno ovaj svjedok nema neistinito kazivati, njegovi opisi dostatno su precizni, jasni i okolnosni, riječ je o vjerodostojnom svjedoku.

Medjutim, ukoliko se ovaj nesporno vjerodostojan iskaz pokuša usporediti sa ranije interpretiranim verzijama opt. [redacted] i opt. [redacted] datim na prvom ispitivanju u istrazi, tada je notorno da iskaz svjedoka sa tim obranama optuženih gotovo da nema bitnih dodirnih točaka glede relevantnih okolnosti. Ne poklapa se vrijeme izvršenja djela, ne poklapa se okolnost kojim vozilima bi počinitelji djela došli u Gošić, ne poklapa se niti sa tezom optužbe o motivima inkriminiranih ubojstava iz koristoljublja, svjedok [redacted] zapravo prikazuje ponašanje nepoznatih vojnika koje prvenstveno slični na bezrazložni, ali i unaprijed smišljeno likvidiranje ovih civila, iz razloga koje nije moguće utvrditi.

Svjedok [redacted] (209 1 96.), naveo je da inkriminiranog dana bio u društvu sa [redacted] i [redacted] u Gošiću, sklanjali su jedan traktor da ga ne bi tko ukrao, pa su [redacted] i on otišli do njegove kuće 600 metara daleko, a [redacted] ostao u dvorištu [redacted] kuće zajedno sa [redacted] i [redacted]. Dok su [redacted] i on ulivali naftu tamo su naišla dva [redacted] koji su tražili kuću [redacted], a u to vrijeme čuli su se iz pravca [redacted] kuće pucnjevi, jedan kraci rafal i par pojedinačnih, na što se nisu obazirali, jer je to bilo uobičajeno. Kada su te [redacted] odveli do [redacted] cestom je prolazio jedan maskirni auto "Cestar" - to je "tamić" ili "Zastava" sa duplom kabinom i teretnim sandukom, nezna da li je imao ceradu. U vozilu je vidio neke ljude, iz Gošića išli su prema glavnoj cesti. Bilo je to oko 15,30 sati. Nakon odlazaka onih [redacted] i on išli su nazad i u dvorištu našli [redacted] i [redacted] mrtve, išli su dalje po selu i vidjeli mrtve [redacted], [redacted] i [redacted] svi su bili ubijeni. Događaj je prijavio na prvom policijskom punktu.

[redacted] koji je te prigode ubijen bio je lugar i njegovom sinu dan prije ubojstva bila je zapaljena kuća, prizemnica sa pločom, [redacted] mu je rekao da su mu dan prije prijetila dvojica nepoznatih vojnika oružjem, zna i da su se te prigode [redacted] i [redacted], dva brata iz [redacted] svadjali sa nekim vojnicima koji su došli u selo.

Na raspravi isti svjedok dodao je da je onoga dana kada je lugar [redacted] stradao s njim pričao, nije mu se žalio da bi očekivao bilo što toga dana, jedino mu je rekao da mu je zapaljena sinovljeva kuća, koja je 30-tak metara dalje. Sieća se i kada je onaj maskirni "tamić" prolazio, ona dva [redacted] komentirali su da su to "naši specijalci", nije mogao zaključiti da li su prepoznali te osobe.

I iskaz ovoga svjedoka po ocjeni suda vjerodostojan je zbog jasnih, čvrstih i okolnosnih navoda, no medjutim, kako je

i ranije komentirano i za iskaz svjedoka [REDACTED] nema bitnih dodirnih točaka sa onim što na prvom ispitivanju u istrazi govore opt. [REDACTED] i [REDACTED]. Ovaj svjedok razjasnio je okolnosti, koja je kuća dan prije u Gošiću zapaljena, da se radi o lugarevoj kući, točnije kući njegova sina prizemnici na početku sela, a nikako kakvoj katnici koju u svojoj prvotnoj obrani opisuje opt. [REDACTED] do u detalje.

Svjedokinja [REDACTED] (211), potvrdila je da je inkriminirane prigode negdje oko 13 sati u Gošiću čula pojedinačnu pucnjavu, to je tih dana bilo uobičajeno, ona se je znala sakrivati kada bi kakav nepoznat auto dolazio u selo. Pet, šest dana iza ubojstava stradao je u selu i [REDACTED].

Svjedok [REDACTED] (217), u svom iskazu naveo je da je kritičnog dana u Gošiću - "Borcima" bio od 11 sati, a došao je sa zetom [REDACTED] iz Splita. Sreli su [REDACTED], koja je plakala, jer su joj dan prije ukrali frezu, rekla je da su 2 ili 4 čovjeka joj to uzela. [REDACTED] je bio tu u blizini, nakon toga razgovor otišao je u obilazak vinograda i skloniti traktor da ga tko ne ukrade, pomagao mu je [REDACTED]. Dok su bili u [REDACTED] kući sa vozilom "Reno 4" sive boje šibenske registracije, došla su dva mladja civila pitajući gdje mogu naći [REDACTED], jedan je sa sobom imao pušku, popili su bevandu ko [REDACTED] i jedan od njih komentirao je da je oženio unuku [REDACTED]. Ovi [REDACTED] su otišli, a vraćajući se prema selu našli su [REDACTED] i [REDACTED] mrtve, te i druge mještane mrtve. Osobno nije vidio nikoga koga bi povezao sa ovim ubojstvima, vidio je jedino jedan teretni "tamić" i jedno osobno vozilo sa prikolicom iza tog "tamića" kako dolaze oko 11 sati iz pravca "Donjih boraka" prema glavnoj cesti. Dok su [REDACTED] i on bili sa onom dvojicom [REDACTED] vidjeli su iz pravca sela prema glavnoj cesti kako se vraća jedno vojno vozilo "Picgauer" sa produženom kabinom i maskirnom ceradom, a iza njega osobno vozilo crvene boje, možda "Fiat 128", u prvome vozilu bila su 3 ili 4 čovjeka u uniformama, a u drugome možda dvije osobe u uniformama. Oni šibencani pozdravili su prolazak ta dva vozila komentirajući da su to "naši diverzanti", ali nije mogao steći dojam da ovi [REDACTED] i prepoznaju te osobe.

Iskaz svjedoka [REDACTED] valjan identično cjeniti vjerodostojnim, kao i prethodne iskaze, također uz komentar da nije moguće naći bitnih dodirnih elemenata sa prvotnim obranama opt. [REDACTED] i [REDACTED], ali i komentirati da bi prema broju osoba koje je ovaj svjedok vidio u pretpostavljenim vozilima koja su dolazila iz smjera "Boraka" nakon zločina, dalo se zaključiti da je u inkriminiranomčinu zasigurno sudjelovalo više osoba nego su to prvotno naveli opt. [REDACTED] i [REDACTED]. Dojam ovoga svjedoka jest i to uvjerljiv, da se nije radilo o osobama koje su tuda prolazile radi kradje, što je vidljivo iz komentara [REDACTED] koje prenosi, da bi to bili "diverzanti" ili slično, dakle izgled i ponašanje tih pretpostavljenih počinitelja bitno odudara od onoga što bi se moglo zaključiti iz prvotnih navoda [REDACTED] i [REDACTED].

Tijekom istražnog postupka izvršena je i radnja prepoznavanja optuženika (263), u kojoj su svjedocima-očevicima [redacted] i [redacted] pored više osoba pokazani i optuženici [redacted], [redacted] i [redacted], nakon čega su oba svjedoka suglasni i decidirani da među pokazanim osobama ne prepoznaju osobe koje su kritičnog dana vidjeli u Gošiću, dok je svjedok [redacted] dapače siguran da niko od pokazanih nije bio tamo.

Činjenica jest da su ovi svjedoci jedini mogli identificirati osobe koje su sumnjive da bi bili počinitelji inkriminiranih djela, ali prepoznavanje nije dalo rezultata, radi čega je dodatno otklonjena sumnja u optuženike kao počinitelje, a malo je vjerojatno da bi svjedoci bez obzira na preživljeno i strah izbjegavali prepoznati počinitelje, obzirom da su inkriminirane prigode stradali njihovi mještani i rođjaci.

Svjedok [redacted] (259 i 545), naveo je u svom iskazu da je dan prije kritične prigode bio u Gošiću, kada je vidio dolazak teretnog vozila maskirne boje, sa maskirnom ceradom i dvostrukom kabinom, a 20-tak minuta potom čuli su iz sela pucnjavu, pucali su oni koji su došli tim vozilom. Otišao je vidjeti o čemu se radi i kraj vozila našao svog brata i petoricu mladića obučenih u uniforme maskirne boje iz onog vozila, tražili su od brata da otvori prtljažnik, pretražili ga i pitali za [redacted] lugara, komentirajući da je on rekao da će ih sačekati. Jedan od petorice u maskirnoj uniformi krenuo je prema kući [redacted] iz tog kuće vidio je dim. Te prigode bilo ga je strah, nije pamtio detalje, sva petorica nosili su maskirne uniforme, imali puške, a četvorica i kape na glavi. Najžešći je bio jedan omaleni mladić starosti oko 27 godina, visok svega 160 cm, kratke plave kose, govorio je po dalmatinski, taj je išao prema lugarevoj kući - sam. Onaj drugi bio je visok, hrpavog lica, kratke kose, taj je rekao [redacted] se odmaknu.

Prema iskazu ovog svjedoka koji opisuje osobe koje su dan prije ubojstava tražile lugara i očito pritom zapalile kuću lugareva sina proizlazi da je te prigode bilo 5 osoba, tako da niti taj detalj ne odgovara onome sa čim valja usporediti iskaz svjedoka, prvim verzijama obrane opt. [redacted] i [redacted], a paralel nije moguće povući ni u odnosu na njihove opise susreta sa mještanima dan prije tragičnih događaja.

Na glavnoj raspravi ovaj svjedok je dodao - da je [redacted] koliko zna imao konje, a od stoke cvce. O ubojstvima je saznao od [redacted] telefonom.

Svjedok [redacted] (261 i 546), naveo je da je [redacted] prigode ili u subotu ili nedjelju dolazio kod strica [redacted], prije njega došao mu je brat [redacted] zaustavio se kod dolaska u razgovoru sa [redacted], a tada da je mimoišlo jedno teretno vozilo "Zastava" maskirno sa ceradom sa trojicom ili četvoricom putnika u kabini, te 2, 3 vojnika u samouku vozila, svi su bili naoružani. Kretao se iza njih polako vozilom

od Letunica prema Borcima, 15-tak minuta, mahali su mu da ih pretekne, ali nije htio. Nakon nekog y [redacted] k j [redacted] stricem, čuo je pucnjeve iz centra "Boraka", vidio vojnike kako trče, pucaju i viču "Eno ga, drži ga, uteći će". Čuo je kako pale svoj auto i kreću iz sela, a kada su prolazili vidio je da ispred vozila idu dvojica vojnika s puškama spremni pucati, a [redacted] vozila 3 vojnika takodjer spremni s puškama. U vozilu je bio šofer i još jedan suvozač, dakle ukupno je vidio 7 osoba, najmanje 6.

Jedan od dvojice koji su išli ispred auta bio je visok oko 160 cm, plave kratke kose, krenuo je puškom prema njemu i prislonio cijev na sljepoočnicu, tražio je legitimaciju, priskočili su njegov brat i supruga, ovaj mu je od brata tražio da otvori prtljažnik, pretražili su ga, ovaj mali pitao je za lugara govoreći pritom da će lugar platiti, jer da se krije, da nekima daje pršute, a nekima ništa. Taj isti vratio se prema lugarevoj kući, noseći nekoliko piva i kuhinjsku vagu, a iz kuće je izlazio dim. Svi ti vojnici otišli su prema Đevrskama. Od straha koji je tada pretrpio teško da bi nekoga mogao prepoznati, a da ne pogriješi, u policiji je pregledao brojne fotografije, ali nije prepoznao nikoga.

Dakle, ovaj svjedok očito govori o događaju dan prije inkriminirane prigode i ubojstava, ali očito opisuje počinitelje inkriminiranih djela, ali što je bitno govori o najma [redacted] koje su učestvovala u tome, čime odriče vjerodostojnost onome što su prvotno izjavili opt. [redacted] i [redacted] do- stojnost tih verzija i u pogledu vozila kojega bi koristili, a i u pogledu međusobnog kretanja i ponašanja te susreta sa civilima, bez obzira koju od tih varijanti analizirali.

Ono što iskaze svih analiziranih svjedoka povezuje sa spominjanim verzijama opt. [redacted] i [redacted] jest opisano kretanje prema Gošiću 2 dana zaredom, traženje lugara (očito ne radi teleta, jer svjedoci kažu da lugar nije imao tele), već radi stoke, paljenje kuće prvi dan istina ne lugara, već njegova siña, te upućene prijetnje prvi dan preko drugih osoba lugaru, koji da se od njih krije. Prema zadnjem svjedoku i prvi dan se pucalo od ovih [redacted] mjestu [redacted] optuženici i u onim verzijama odriču. Zaista, valja u daljnjem tijeku analize ocjeniti je su li to dovoljno okolnosni razlozi da bi se prihvatile prve verzije ovih optuženih, da su bili tih dana u Gošiću, ili je to ipak, kako se uporno brane na raspravi, ali i u dijelu istrage verzija naučena kao rezultat presije u policiji.

Svjedoci [redacted] i [redacted], svjedočili su, kako je [redacted] opt. [redacted] u pravcu njegova alibija da bi se upravo toga dana nalazio kod svoje kuće, što da su [redacted] mogli vidjeti.

[redacted] (252), navela je da je susjeda opt. [redacted], da se sjeća jednog dana krajem kolovoza prije podne kako [redacted] popravljala auto, ali ne može odrediti točan datum.

Svjedok [redacted] (253), potvrdio je slično, da je tih dana vidio opt. [redacted] i brata mu [redacted] kako popravljaju "tamić", ali ne može odrediti točan datum.

Svjedok [redacted] (274), identično je iskazao, ali takodjer ne može odrediti točan datum onoga na što se [redacted] poziva.

Konačno, [redacted] (275), rekla je da se ne sjeća spomenutih detalja.

Dakle, ovi svjedoci samo su indirektno potvrdili vremenski alibi opt. [redacted] jer što je životno i logično ne mogu biti precizni glede datuma onoga na što se opt. [redacted] poziva.

Svjedok [redacted] (552), svjedočio je o okolnostima koje i prema obranama optuženih, bez obzira na njihovo mijenjanje obrane u tom dijelu, nisu bile sporne, da su optuženici znali odlaziti u to vrijeme na oslobodjena područja radi skupljanja stoke, koju su tako i njemu prodavali za [redacted]. Sjeća se prigode kad su u kombiju zatvorenog tipa, bez maskiranih boja neki od njih prebacili stoku za mesnicu, išli su po stoku u par navrata, a opt. [redacted], opt. [redacted] i on, koristili su i kombi i IMV bijele boje.

Ovaj svjedok nije bio relevantan za inkriminirani učin izuzev u dijelu da su neki od optuženika znali radi koristi otudjivati stoku, može biti značajan utoliko što u posjedu spomenutih optuženih opisuje manja teretna vozila bitno drugačije od onog vozila koje opisuju svjedoci događaja u Gošiću.

Svjedoci [redacted] i [redacted] saslušavani su na okolnosti vremenskog alibija u odnosu na inkriminirane događaje za opt. [redacted] a shodno njegovom objašnjenju gdje se je inkriminiranog dana mogao nalaziti.

Tako svjedok [redacted] (571), navodi da je točno da ga je opt. [redacted] posjetio u Kninu 26. kolovoza, kada je u Knin dolazio predsjednik Tuđman, te prigode [redacted] je na povratku iz Knina svratio kod njega u Radučić. Ponašanje [redacted] bilo je prema njemu uvijek korektno, vidjelo se je da nikoga ne mrzi, misli pritom na civile koji su ostali na oslobodjenom području, njegov dojam je upravo suprotan, a on je jedan od tih civila.

Svjedok [redacted] (572), inače otac optuženika u cijelosti je potvrdio navode optuženika o kretanju 26. kolovoza u svezi odlaska u Knin, a po tome danu i datumu i kretanje 27. kolovoza, dan kasnije, kada su zajedno išli u rodno mjesto Čistu Veliku, opt. [redacted] je vozio, a s njima je bio i [redacted]. Ovaj svjedok detaljno opisuje, identično kao i opt. [redacted] gdje su sve bili inkriminiranog dana i koga su sretali toga dana, ukazujući da njegov sin nikako nije kritične prigode mogao biti u Gošiću.

135

Ovi svjedoci, bez obzira što posebice otac opt. [REDACTED] ima razloga i neistinom privilegirati svoga sina - optuženika, detaljni su i uvjerljivi u svojim navodima u potvrdu obrane opt. [REDACTED] kako se može točno sjetiti gdje je bio inkriminiranog dana, pa je i ovaj [REDACTED] moguće cijeliti samo u kontekstu svih drugih raspoloživih dokaza, a nikako izolirano.

Prema zapisnicima o pretrazi kuća i stanova i potvrda o oduzimanju predmeta, za opt. [REDACTED] (103, 105-108), za opt. [REDACTED] (110 i 112-119), za opt. [REDACTED] (121 i 127), te za opt. [REDACTED] (157-158), proizlazi da je od ovih optuženika intervencijom djelatnika policije, prije ili neposredno nakon uhićenja, poduzeta opsežna akcija oduzimanja svega oružja koje se je moglo naći u njihovom posjedu, što je kasnije bilo temelj balističke ekspertize, radi utvrđenja da li je pored ostalog i inkriminirane prigode pucano iz tih oružja u Gošiću.

Iz zapisnika o očevidu istražnog suca od dana 28. kolovoza 1995. godine proizlazi da su u tome mjestu pronadjeni smrtno stradali [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED], zapisnik je detaljno definirao pozicije pronalaska tijela ispred obiteljskih kuća u "Donjim borcima", a posebno je obilježio koji su relevantni tragovi konstatirani, radi čega je za potrebe vještačenja po balističaru sakupljeno tragova u vidu čahura u blizini stradalih, koje čahure, kao i ostaci zrna nedvojbeno potječu od oružja kojim su oštećenici usmrćeni. Sve ovo proizlazi i iz fotodokumentacije očevida, u prilogu spisa.

Sastavni dio zapisnika o očevidu je i nalaz patologa dr Ane Krvavice (236-244), prema kome proizlazi da je [REDACTED] usmrćena prostrijelnom ranom glave sa zgnječenjem mozga, iz neposredne blizine, [REDACTED] usmrćen strijelnom ranom glave sa zgnječenjem mozga, [REDACTED] strijelnom ranom glave, prsnog koša i slabina sa razdorima unutrašnjih organa pa je uzrok smrti traumatski i hemoragijski šok, a rane su nanesene iz daljine, [REDACTED] usmrćen je prostrijelima vrata i glave sa zgnječenjem mozga, pucanjem iz daljine, [REDACTED] strijelnim ranama trbušne šupljine sa uzrokovanim traumatskim šokom, pucanjem iz daljine, [REDACTED] strijelnim ozljedama glave sa zgnječenjem glave, [REDACTED] strijelnim ranama glave i trbušne šupljine, pucanjem vatrenog oružja iz daljine.

Ukoliko se detaljno pogledaju konstatacije zapisnika o očevidu, konstatacije patologa, pa i fotodokumentacije uvidjaja vidljivo je da nije moguće povući direktne veze mehanizma smrti, te načina usmrćenja i lokacija gdje su tijela oštećenika pronadjena sa onim prvotnim verzijama obrana opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED].

Posebice valja ukazati da na ovim fotografijama, posebice gdje su prikazani, a zapisnički i opisani, kao mjesta stradanja lugara [REDACTED], nema kuće katnice koju je prvotno opisivao opt. [REDACTED] i to decidirano i precizno, dapače niti

136

jedna kuća ispred kojih bi bila pronađena tijela stradalih, u ovom zaseoku nije katnica niti približno može odgovarati opisu koji je dao opt. Perković, dapače u cijelom zaseoku nema kuće na kat.

Kako je očevid obuhvatio posebno konstatiranje preostalih čahura koje zasigurno potječu od inkriminiranih djela, to bi bilo logično očekivati da balističko vještačenje identifikira barem neko od većeg broja oružja koja su od ovih optuženih oduzeta radi vještačenja, o čemu će se komentirati u nastavku.

Konačno, iz zapisnika o uvidjaju i fotoelaborata vidljivo je, da nema tragova paljenja kuće ispred koje je zatečeno tijelo lugača [REDACTED].

Prema obavijestima koju je zatražio sud, a prema potvrdama Okružnog zatvora u Zadru, obzirom da su optuženici suglasni u svojim tvrdnjama da su u policiji bili i fizički maltretirani te imali i vidljivih ozljeda (621-626), proizlazi da je kod prijema u zatvor po vanjskom izgledu i ponašanju opt. [REDACTED] primljen uredno, opt. [REDACTED] ozljeđom jagodične kosti na licu, za koju da je naveo da je to stara ozljeda od udarca glavom iz 1993. godine, opt. [REDACTED] sa normalnim i urednim vanjskim izgledom, a opt. [REDACTED] sa modricama ispod lijevog oka, lijeve strane nosa, iznad lijeve usne, za što da je naveo da je posljedica prometne nezgode iz 1993. godine.

Dakle, prema ovim laičkim pregledima i potvrdama, očitoje da su na barem dvoje pritvorenika kod dovodjenja bile vidljive ozljede, apsurdno je da bi nastale kako su to naveli oba, iz prometnih nezgoda iz 1993. godine, što bi ukazivalo da ne lažu kada tvrde da su u policiji, barem oni bili izloženi i fizičkom nasilju.

Uostalom, valja cijeniti da svi optuženici, detaljno opisujući u istrazi da su bili izloženi dugotrajnom psihofizičkom maltretiranju od strane policije, u pravcu iznudjivanja priznanja, zapravo odvojeno svaki za sebe, ali bitno suglasno opisuju ono što očito kao laici ne mogu znati, tehničko-taktičke metode, dozvoljene, ali i nedozvoljene, kojima se policije diljem svijeta znaju koristiti. Ukoliko bi se precizno analizirali pojedino njihovi iskazi, moglo bi se govoriti o nizu tehničko-taktičkih postupaka obrade potencijalnih osumnjičenika, bez obzira da li takove postupke treba pravdati ili ne, obzirom na težinu inkriminiranih slučajeva.

Radi provjere prvotnih verzija u istrazi obrana opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] tijekom raspravljanja i to dana 18. lipnja 1996. godine izvršen je očevid i djelomična rekonstrukcija u Gošiću "Borcima", što je vidljivo iz zapisnika i foto-dokumentacije uvidjaja od toga dana, sve u cilju pokušaja da se u prvotnim obranama ovih prepozna ili ne prepozna stvarni izgled kritičnog mjesta.

Izlaskom na teren u Gošić - na mjesto izvršenja inkriminiranih djela, opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] decidirani su da nikada u životu ranije tamo nisu bili, ne prepoznaju mjesto, pa je očevid koncentriran na rekonstrukciju pozicija iz prvotnog zapisnika o očevidu gdje se definiraju mjesta stradanja oštećenika.

Prvotni očevid nije obuhvatio niti opis niti fotografiranje jedine kuće u zaseoku, čija je unutrašnjost spaljena, a očito se radilo o spominjanoj kući lugareva sina, koja je udaljena od mjesta pozicije kuće gdje je lugar [REDACTED] nadjen usmrćen, oko 30-tak metara. Ta spaljena kuća je prizemnica, pod betonskom pločom, dakle nikako katnica sa detaljima koje je ranije opisivao opt. [REDACTED], a ne samo da nema katnice niti na lokaciji gdje je pronađeno tijelo lugara [REDACTED], već niti dalje u zaseoku nema kuće katnice.

Valja naglasiti da je pozicija protezanja sela i smještaj kuća takav da betonski put ide cijelom dužinom sela, kuće su smještene s obe strane, na kraju zaseoka završava i betonski put, koji se dalje pretvara u zemljani, kojim se ne mogu kretati vozila, što znači da sva vozila koja udju u ovaj zaseok, da bi iz njega izašla ne mogu biti nevidjena kada se kreću u smjeru glavne ceste Zadar-Knin, a što daje dodatnu snagu iskazima saslušanih svjedoka-očevidaca događaja u Gošiću, da oni zasigurno opisuju vozila i osobe koje su sudjelovale u ubojstvima optečenih.

Konačno, valja istaći da je nakon očevida u Gošiću opt. [REDACTED] koji je tvrdio od početka da može točno pokazati koje je kuće opisivao kao one u koje su ulazili optuženici i on, dozvoljeno da povedu očevidnu ekipu prema području Zrmanje za koje područje tvrdi da bi tamo bila lokacija kuća koju opisuju, pa se je istoga dana iz smjera Kistanja krenulo vozilom kroz Macure, Kolašac, Biovičino selo i Obruč, sve do rijeke Zrmanje, a potom istom cestom nazad, da bi na povratku nakon prolaska oznake mjesta Biovičino selo opt. [REDACTED] tražio da se skrene u desno makadamskim putem, koji vodi do zaseoka "Dobrote".

U tom zaseoku opt. [REDACTED] odmah je pokazao na kuće kbr. 82/ i kbr. 83/, za koje tvrdi da su one kuće koje je opisivao već u prvoj obrani pred istražnim sucem, u kojega su dva puta navraćali, u kojima su bili opt. [REDACTED] i on, a koje kuće da je odmah prepoznao po tome što su katnice, što jedna od njih ima trnite iznad vanjskih stepenica za kat, po izgledu dvorišnih vrata i slično, tamo da je sreo supruga i suprugu - civile, gdje je opt. [REDACTED] pretraživao po kući na katu.

Izgled ovih kuća i to kbr. 82/ u kojoj žive [REDACTED] rođen 1920. godine i [REDACTED] rođena 1923. godine, te kbr. 83/ gdje žive brat i snaja [REDACTED] i [REDACTED], opisane su zapisnički i fotografirane, posebice su vidljive na fotografijama F-17 do F-28/.

138

Posebice kuća na krb. 82/ ima metalna željezna vrata za ulaz u dvorište, ulaz uprizemlje je sa dvorišne strane, na kat se dolazi stepenicama iz dvorišta, kat je na balkonu pokriven već izbljedjelim plastičnim trnitama, koji izgled barem u grubo, ali zasigurno u bitnim detaljima odgovara opisima opt. [REDACTED] u istrazi kada spominje pretraživanje kuća tobože u Gošiću za razliku od ranije opisane situacije u samom Gošiću, gdje nema sličnih kuća, radi čega se obrana opt. [REDACTED] da je cijelo vrijeme opisivao druge kuće, na drugom mjestu, da bi bio uvjerljivi pred sudom, zaista ukazuje u tom dijelu uvjerljivom.

Konačno, ostalo je analizirati utvrdjenja iz više pismenih nalaza i dopuna nalaza balističkog vještaka, te analizirati nalaz vještaka balističara [REDACTED] na glavnoj raspravi.

Zahtjev za provedbu balističkog vještačenja (226) Policijske uprave obuhvatio je pored ostalog i sve tragove u vidu ostataka zrna i čahura streljiva pronađenih u blizini stradalih osoba u Gošiću, što zasigurno potječe od inkriminiranog događaja, radi komparacije sa brojnim vatrenim oružjem toga kalibra, koje je oduzeto ne samo od optuženika već i drugih potencijalno sumnjivih osoba.

Kompleksno balističko vještvo radjeno je i dopunjavano u više navrata, posebice u pravcu komparacija svega mogućeg i raspoloživog u svezi sličnih događaja nakon akcije "Oluja".

Prema vještvu balističara [REDACTED] od 21. 12. 1995. godine (265) proizlazi, a u odnosu na analizu tragova inkriminiranog slučaja u Gošiću da je za vještačenje dostavljeno ukupno 11 čahura i jedna metalna jezgra zrna, vještačenjem je utvrđeno da je 9 čahura ispaljeno iz jednog, a 2 iz drugog oružja, pa se zaključuje da sve dostavljene čahure pripadaju municiji kalibra 7,62 mm i mogu se ispaljivati iz poluautomatskih, automatskih pušaka i puškomitraljeza toga kalibra, u komparaciji sa događajima ubojstava u Varivodama, ali i drugim mjestima, posebice Parčićima, Brgudu, Buniću, Kolarni i Zrmanji, da su čahure na svim tim mjestima ispaljene iz 10 različitih oružja, a od svih tih slučajeva iz istog oružja ispaljeno je 9 čahura izuzetih u mjestu Gošić, te 12 čahura kod višestrukog ubojstva u mjestu Varivode.

U daljnjoj dopuni balističkog vještva od 26. siječnja 1996. godine (286) data je analiza vještačenja povodom višestrukih ubojstava izvršenih u mjestu Varivode, o čemu će biti komentara više u odnosu na taj inkriminirani slučaj, a bitno je da je komparacija međusobnog pregleda čahura izuzetih u Gošiću i onih izuzetih u Varivodama pokazala da je iz istog oružja ispaljeno 17 čahura izuzetih u mjestu Gošić, te 12 čahura kod višestrukih ubojstava u mjestu Varivode. Valja napomenuti da je komparativno ispitivanje provedeno i prema pronađenim čahurama kod naknadnog pregleda mjesta događaja, na traženje balističara, u listopadu 1995. godine. Ovi tragovi komparirani su sa ukupno

45 različitih oružja koja koriste istu municiju, oduzetih od brojnih osumnjičenika za slična kaznena djela, pa tako i od optuženika, ali do tada kod nijednog oružja nije nadjeno dovoljno individualnih karakteristika za identifikaciju.

Valja istaći da je prema vještvu od 21. listopada 1995. godine, istog vještaka uspješno identificirano oružje opt. pištolj TT i opt. - automatska puška, u komparaciji sa čahurama tih oružja, što se odnosilo na slučaj ubojstva u Zrmanji - Potkomu (281).

Konačno, u dopuni vještva-balističara od 26. siječnja 1996. godine (294) dat je pregled svih oružja po osobama od kojih je oduzeto, koja su služila za identifikaciju sa pronadjenim čahurama, kako u samom mjestu Gošić, tako i drugim tada nerazjašnjenim kriminalnim slučajevima.

Za komparaciju su tako uzete i puške koje su mogli optuženici iz ovog slučaja koristiti, što se odnosi na oružja oduzeta od optuženih osobno, njihovih prijatelja i rodjaka ili pak suboraca.

Na glavnoj raspravi vještak balističar dipl. ing. (573) posebno je objasnio prezentirajući utvrđenja vještaka kao u pismenim nalazima, da je u ovome kaznenom slučaju i nizu drugih nakon akcije "Oluja" izvršeno višestruko vještačenje, laički rečeno zaista "svega i svačega" što bi moglo pomoći u razjašnjenju sličnih slučajeva, materijal za vještačenje dostavljen je u više navrata, kako su se kriminalni slučajevi odvijali i kao rezultat naknadnih očevida koje je on osobno u suradnji sa djelatnicima policije naknadno poduzimao radi pronalaska novih čahura, te konačno kao rezultat višekratnog pronalaženja i oduzimanja oružja koje je valjalo vještačiti. Policijska uprava Zadarska radi analize poslala je ukupno 53 različita oružja potencijalnih počinitelja, te brojne tragove u vidu čahura i zrna, što je vještačeno i komparirano. Može reći da je identifikacija oružja po čahurama izuzetim sa mjesta događaja bila uspješna jedino u slučaju usmrćenja u Potkomu.

U odnosu na slučaj u Gošiću, materijal za vještačenje, čahure i zrna, traženi su u dva navrata, on osobno naknadno je u vremenu od 15. do 20. listopada bio u Gošiću radi pronalaženja novih tragova i radi smještaja ranije pronadjenih u prostor, da se konkretno mogu povezati pronadjene čahure sa pojedinim ubojstvima u Gošiću.

Činjenica da je on naknadno pretragom u Gošiću pronašao još puščanih čahura istoga kalibra, da ukazuje da pretraga tijekom očevida nije bila kompleksna i detaljna, makar ne isključuje da bi dio čahura naknadno pronadjen poticao i od naknadnih pucanja.

140

Vještak-balističar dalje objašnjava da komparacija tragova izuzetih u mjestu Gošić nije dala rezultata u pravcu identifikacije oružja, unatoč komparacije sa velikim brojem oružja toga kalibra, koje je oružje oduzeto ne samo optuženima, već i brojnim drugim osobama koje su bile obuhvaćene predkrivičnom obradom. Jedino je vještačenjem razrješen inkriminirani slučaj ubojstva u Zrmanji "Potkomu", te utvrđeno da se jedno te isto oružje pojavljuje kod ubojstava u Gošiću i Varivodama.

Vještačenje je rezultat timskog rada, ranije je kao vještak komentirao ču pismenim nalazima da posao još nije gotov, ali sada je nalaz vještaka definitivn i unatoč ponovljenih radnji drugačijih rezultata od onih u pismenim nalazima nije bilo. Pristup vještačenju u Centru za krim. vještačenja ni po čemu se ne razlikuje po pristupu i upotrebljenoj tehnici od vještačenja u drugim svjetskim centrima, materijal je sačuvan i može se kontrolirati po potrebi. U mjestu Gošić očividom su pronađene i pištoljske čahure, ali takove za koje je jasno da su ispaljene daleko prije inkriminiranog događaja, koje nisu identificirane, a za koje je po oznakama bilo jasno da nisu i mogle biti u posjedu hrvatskih vojnika.

Naravno, zaključak da se nije moglo identificirati niti jedno oružje koje je bilo predmet komparacije, to ne znači da se automatski sva ta oružja mogu isključiti kao oružja koja su učestvovala u inkriminiranom slučaju, ovo posebice ukoliko se je iz tih oružja pucao u medjuvremenu, a koje oružje je čišćeno i slično.

Vještvo balističara, kako u pismenom obliku, tako i pojašnjenje dato na glavnoj raspravi od suda su u cijelosti cijenjena kao vjerodostojna i stručna, na vještvo nije bilo niti primjedbi, pa je sud ova utvrdjenja uzeo kao osnov svoga odlučivanja.

Dakle, činjenica je da niti jedno od brojnih oružja oduzetih optuženicima za inkriminirani slučaj u Gošiću, pa niti ona oružja za koja tvrde barem po opisu prvotno opt. [redacted] i opt. [redacted] da bi tobože bila korištena u Gošiću, nisu identificirana po nesporno pronađenim čahurama, koji tragovi zasigurno potječu od oružja iz kojih je pucao u oštećenike, a pritom nije pronađena niti jedna čahura, a kamoli identificirana pištoljske municije koja bi odgovarala pištolju TT iz kojega da je po jednoj od prvotnih verzija pucao opt. [redacted] kritične prigode, što znači da vještačenjem ne samo da nije bilo moguće potkrijepiti teze optužbe u odnosu na ovaj slučaj na teret optuženika, već dapače nalaz vještaka ukazivao bi na ozbiljne sumnje u pravcu terećenja optuženih da bi na način opisan u optužnici počinili ovo kazneno djelo.

Zaključno valja reći, a slijedom analize svih raspoloživih dokaza, uvažavajući da su opt. [redacted] i [redacted] svojim prvotnim obranama samo indirektno ukazali da bi eventualno

141

optuženici bili inkriminirane prigode u Gošiću, a potom to porekli, dajući objašnjenja takovom teretećem kazivanju, da su optuženici na raspravi, a opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] dosljedno tijekom cijelog postupka poricali učešće u inkriminiranom slučaju, nudeći svaki za sebe alibije, koji su dijelom potvrđeni i od svjedoka, da su evidentni propusti u predkrivičnoj obradi u fazi očevida koji nije obuhvatio sve moguće tragove u vidu prikupljanja čahura i zrna vezanih za inkriminirani slučaj, kako to navodi i balističar, da je u istražnom postupku propušteno makar su i opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] decidirani da mogu prepoznati mjesto koje opisuju i pobliže objasniti način kretanja i ponašanja svakoga, da je u predkrivičnoj obradi bilo prisutno prema optuženicima i ponašanje policije koje nije dozvoljeno, barem prema onima kod kojih je kod prijema u zatvor evidentirano da kod sebe imaju ozljede, da očevici inkriminiranog slučaja bitno drugačije prikazuju događaj od onoga kako su to prvotno prikazali opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], te isključuju na prepoznavanju optuženike kao moguće počinitelje toga djela, da je balističko vještačenje unatoč truda i kompleksnosti negativno u smislu identifikacije oružja, a malo je vjerojatno da barem neko od oružja ne bi bilo identificirano, ako su optuženici zaista počinitelji djela, te da je opt. [REDACTED] prilično uvjerljivo na rekonstrukciji pokazao koje zapravo kuće je opisivao u prvotnom kazivanju, da bi tobože bio što uvjerljiviji i otkloniju presiju policije od sebe, koja da je bila prisutna i nakon ispitivanja u sudu, da sve ove okolnosti kompleksno sagledane u odnosu na optuženike i dalje ostavljaju samo sumnju da bi počinili inkriminirana djela u Gošiću, ali nikako takovog stupnja i kvalitete koja bi bila dostatna za osudu.

Bez obzira na utvrdjenja suda da su optuženici u istom sastavu znali odlaziti na oslobodjena područja, da su znali krasti po tim područjima i uzimati posebicu napuštenu imovinu, što za sam predmetni slučaj nije relevantno, inkriminirana ubojstva ostala su u velikoj mjesti nerazjašnjena, nije utvrdjeno niti da li su ovi optuženici inkriminirane prigode bili u Gošiću, a kamoli tko je od njih, zašto i kako usmrtio kojega od oštećenika.

Slijedom navedenog, u odnosu na optužene valjalo je donijeti oslobadajuću presudu, a temeljem čl. 340. t. 3. ZKP, jer nije dokazano da su optuženici počinili djela za koja se terete.

Valja istaći da je od stranaka tijekom raspravljanja bilo predloženo i saslušanje niza svjedoka koji bi takodjer potvrditi dodatno, alibije optuženih, na čemu obrane nisu inzistirale, a sud nije nalazio shodnim uz kompleksne raspoložive dokaze dodatno provjeravati te okolnosti, a sud takodjer nije prihvatio niti prijedloge optužbe u pravcu pregleda video-zapisa očevida, jer takav pregled ne bi pružio nikakve nove dokaze, uz utvrdjenja iz zapisnika o očevidu i fotodokumentacije, a po

192

ocjeni suda nije bilo nužno niti provoditi psihijatrijska vještačenja optuženih, obzirom na konačnu odluku o oslobađanju od optužbe, koja isključuje razmatranja o stupnju kaznene odgovornosti optuženih, radi čega su ti prijedlozi odbijeni.

U odnosu na kaznena djela pod 7/ presude:

Konačno, optužnicom Županijskog državnog odvjetnika terećeni su I-opt. [REDACTED] III-opt. [REDACTED] VI-opt. [REDACTED] i VIII-opt. [REDACTED] da su dana 28. rujna u popodnevnim satima u mjestu Varivode kod Kistanja, po prethodnom dogovoru da iz toga mjesta protupravno oduzmu sve preostale vrijedne stvari, kako su to u više navrata i ranije radili, obučeni u maskirne odore HV i naoružani dugim oružjem, u mještane pripadnike srpske manjine koje su zatekli kod kuće ili na seoskom putu, pucali iz oružja cal. 7,62 mm, kojom prigodom su usmrtili devetoro mještana i to [REDACTED] [REDACTED] i [REDACTED] pa da su time počinili kaznena djela kvalificiranih ubojstava iz koristoljublja iz čl. 34. st. 2. t. 4. KZ RH, u stjecađu, (čl. 43. OKZ RH).

Dakle, kako je ranije komentirano u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću (list 67/ ove presude), i koncept ove optužnice trpi ozbiljne primjedbe, jer se optuženicima, očito u nedostatku sigurnih dokaza, inkriminira zajedničko i dogovorno djelovanje u pravcu ovih kvalificiranih djela ubojstava, pojedinačne radnje nigdje se precizno ne određuju, generalno se tvrdi da bi optuženici sa punom odgovornošću počinili sva inkriminirana djela, što prvenstveno ukazuje na nerazjašnjenost i ovoga inkriminiranog slučaja prije optuženja, a nikako na pravno stajalište da bi zbog pojedinačnih radnji i ponašanja optuženici trebali odgovarati za ukupnost kriminalnih radnji i ukupnu posljedicu ovoga zločina.

U ovoj presudi već je precizno interpretirano kako se optuženici brane na raspravi, da na raspravi svi suglasno i decidirano poriču učine ovih kaznenih djela, a optuženici koji su tijekom istrage, točnije na prvom istražnom ročištu drugačije govorili objašnjavaju razloge drugačijeg kazivanja u istrazi, identično kao u slučaju Gošić, da je to kazivanje rezultat psihofizičke presije i maltretiranja u policiji, a radi čega je sud bio u odnosu na ovaj kriminalni slučaj ponovno u situaciji ocjeniti prvotne inkriminirajuće izjave optuženih u kontekstu svih raspoloživih dokaza, radi ocjene da li se samo prema prvotno rečenom od opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] može na nedvojben način zaključivati kako to čini javna optužba.

U dokaznom postupku sud je raspolagao sa dvije grupe svjedoka, čije je iskaze bilo nužno analizirati, svjedoka očevidaca inkriminiranog slučaja ili točnije svjedoke koji nisu vidjeli sam slučaj, ali o njemu imaju saznanja, jer su vidjeli osobe iz kruga potencijalnih počinitelja, te svjedoka koji su ponudjeni u pravcu potvrde alibija optuženih, da se inkriminiranog dana uopće nisu mogli naći u Varivodama. Sud je svoja relevantna saznanja crpio kao u ostalim slučajevima iz kompleksnog balističkog vještva dipl. inženjera [redacted] i drugih vještaka, iz nalaza i mišljenja patologa dr. [redacted] iz konstatacija utvrđenih očevidom na mjestu stradanja, te je prvotne inkriminirajuće verzije - obrane opt. [redacted] i [redacted] podvrgnuo kompleksnoj analizi i kontroli u kontekstu svih ovih dokaza, te u kontekstu dosljednog poricanja ostalih optuženih da su u djelu sudjelovali, odnosno poricanja i samih opt. [redacted] i opt. [redacted], već tijekom istrage i na glavnoj raspravi.

Premda je već precizno interpretirano, radi analiza obrane, valja podsjetiti na obrane ovih optuženih na glavnoj raspravi.

I-opt. [redacted] (ova presuda list 15/ i dalje), brani se da ubojstva u Varivodama 28. rujna, 1995. godine nije mogao počinuti, niti u njima sudjelovati, pa ponavlja da je do 16. rujna bio napoložaju oko Drvara, tamo je s njim bio [redacted] a došavši kući saznao je da je njegova supruga imala vezu s drugim muškarcem, posvadjali su se radi čega je supruga otišla od kuće i ostavila ga samog sa maloljetnom djecom, radi čega je u vremenu od 17. rujna do 03. listopada isključivo bio vezan za kuću i djecu. Inkriminiranog dana nije uopće vidjao suoptuženike, pa nije s njima niti mogao ići u kradje na oslobodjena područja. U pravcu alibija ponudio je više svjedoka.

III-opt. [redacted] (ova presuda list 20/, pa dalje), na raspravi se brani da djela nije počinio, da točno ni danas nezna gdje se nalaze Varivode, da se je tih dana znao čuti jedino sa opt. [redacted] ali od 30. kolovoza niti s njim nije odlazio prema oslobodjenim područjima. Nakon pritvaranja rekonstruirao je kretanje tih dana, pa se prisjeća da je upravo 28. rujna pilao drva ispred kuće, dan prije popravljao svoj "Reno", što da mogu potvrditi susjedi, a dan nakon inkriminiranog slučaja sjeća se da je u diskoteci gostovao pjevač Novković, pa se sjeća i s kim se je družio prije tog gostovanja, nudi u tom pravcu i niz svjedoka.

VI-opt. [redacted] na glavnoj raspravi (ova presuda list 26/), navodi da nije učestvovao u ubojstvima u Varivodama, a objašnjava da je u istražnom postupku drugačije govorio isključivo zbog presije policije, dok se je u pritvoru prisjetio da je upravo toga dana i tih dana radio za [redacted] i njegovu firmu na poslovima uredjenja kotlovnice u knjiškoj pošti, koji su radovi trajali 10-tak dana, u kojem pravcu nudi i više svjedoka.

144

Konačno, VIII-opt. [REDACTED], na glavnoj raspravi (ova presuda list 30/, pa dalje), navodi da u inkriminiranim djelima u Varivodama nije učestvovao, o tome nema saznanja, a nakon što je pritvoren pokušavao se prisjetiti gdje je inkriminiranog dana bio, decidiran je da je toga dana bio u svom selu [REDACTED], za što nudi niz svjedoka, a prethodno i detaljnu obranu o svom kretanju toga i tih dana.

Opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] i u istražnom postupku gotovo su identično iskazivali kao i na raspravi, za razliku od opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED].

Tako opt. [REDACTED] u istrazi (376) navodi da inkriminirana djela nije počinio nikada nije bio u prigodi pucati ili ubiti civile, a detaljno opisuje poznanstvo sa optuženima i pojedinačna kretanja s njima na teren tijekom "Oluje" ili kasnije. Sa opt. [REDACTED] (" [REDACTED] ") u dobrim je odnosima i ne razumije zbog čega bi ga ovaj teretio. Opt. [REDACTED] vidio je na samom početku "Oluje" u Kistanjama, krajem kolovoza u Vodicama, ili pijanog ili drogiranog, inače da je uvijek takav, znao ga je vidjeti u prolazu, a u rujnu mjesecu i listopadu nije ga vidjao. Spreman se je zakleti i u svoje dijete da inkriminirana djela nije počinio. Decidiran je da u mjestu Varivode nikada nije bio, znao je za kretanje prema oslobođenom području koristiti svoj "Reno 4" crne boje i BMW zelene boje, a opt. [REDACTED] je znao koristiti "tamić", koji je našao u "Oluji". Ne može se točno sjetiti gdje je točno bio inkriminiranog dana, ali nabroja prijatelje [REDACTED] i [REDACTED], koji vjerojatno bolje od njega znaju opisati njegovo kretanje.

Isti optuženik u istrazi (454) objasnio je koje je oružje tijekom kolovoza do listopada imao u svom posjedu i kome je eventualno davao oružje, a na što je pitan za potrebe balističkog vještačenja.

Opt. [REDACTED], na glavnoj raspravi (528), nakon predodjenja obrane iz istrage naveo je da nema primjedbi barem ne bitnih na ono što je istražni sudac u istrazi upisao, a detaljno je opisao postupke policije prema njemu, koja ga je pokušavala u predkrivičnoj obradi natjerati ga da prizna sudjelovanje u zločinu u Varivodama, što je i tamo decidirano poricao, jer nije mogao priznati nešto u čemu nije učestvovao. Opisuje detaljno psihofizičko maltretiranje, dovodjenj [REDACTED] od koga su tražili da pred njim ponovi da su zajedno bili u Varivodama i tako slično.

Dakle, ovaj optuženik decidiran je tijekom kaznenog postupka u poricanju da bi sudjelovao u inkriminiranim djelima, a terećen od strane opt. [REDACTED] tumači time što je ovaj podlegao utjecaju i maltretiranju policije.

I-opt. [REDACTED] u istrazi (388), naveo je da nije točno da bi učestvovao u događaju u Varivodama, dana 17. rujna vratio se iz Drvara, na odmor, posvadjaio se sa suprugom, jer je

145

utvrdio da ga je varala sa osobom po imenu [REDAKCIJA], pa u vremenu do 05. ili 06. listopada nije se makao iz kuće u Tribunju, radi djece stare svega 7 i 4 godine, što da može posvjedočiti više osoba, čija imena navodi, posebice susjedi i poznanici. Kroz to vrijeme samo je jedne prigode bio odsutan radi odlaska u Centar za socijalni rad Šibenik, pretpostavlja da se to može provjeriti u njihovoj evidenciji. Opt. [REDAKCIJA] poznaje iz vidjenja, nisu u prijateljskim odnosima, opt. [REDAKCIJA] sretao je samo na početku "Oluje". Sa opt. [REDAKCIJA] je bio u boljim odnosima, znali su ići zajedno na oslobođena područja radi uzimanja napuštenih stvari. Opt. [REDAKCIJA] i opt. [REDAKCIJA] da nemaju razloga neistinito ga teretiti za događaj u Varivodama, ali da zna za njih da su alkoholičari i narkomani, pa im svašta može pasti na pamet. Opt. [REDAKCIJA] prije inkriminiranog slučaja vidio je 28. kolovoza kada su išli u Kistanje sa njegovim "Renoom 4".

Opt. [REDAKCIJA] na glavnoj raspravi, na prednošenje obrane u istrazi, u odnosu na inkriminirani slučaj u Varivodama, ponovio je da nema primjedbi na konstatacije o njegovoj obrani iz istrage, detaljno ponavljajući gdje se je mogao nalaziti inkriminiranog dana, nudeći svjedoke u tom pravcu, te inzistirajući na činjenici da nije ni mogao napustiti kuću radi čuvanja djece.

Dakle, i opt. [REDAKCIJA] decidiran je tijekom cijelog kaznenog postupka da u inkriminiranom događaju nije mogao sudjelovati, te nudi svjedoke svog vremenskog alibija.

Međutim, opt. [REDAKCIJA] i opt. [REDAKCIJA] drugačije su kazivali na prvim ispitivanjima u istrazi.

Tako, VI-opt. [REDAKCIJA] u istrazi na prvom ispitivanju (361-363), navodi da se ne može sjetiti dana, ali jedne prigode u kafiću "VD" u Vodicama sreo je poznanika [REDAKCIJA] ([REDAKCIJA]), razgovarali su pa mu je [REDAKCIJA] predložio da idu sutra u jedno selo, da ima tamo par četnika, pa da će ih "očistiti". [REDAKCIJA] da nije govorio da su to civili, niti koje je to mjesto, pomislio je da ovaj govori o tome da će ih uhvatiti i predati policiji. Po dogovoru našli su se sutradan oko 16 ili 17 sati na raskrižju kod Krkovića, kako mu je [REDAKCIJA] rekao da uzme pušku sa sobom, a prethodno se je razdužio sa svojom puškom, sjetio se je kako naći pušku.

Poznaj [REDAKCIJA] iz Ladevaca i znao je da Relja ima automatsku pušku "Ciganku" sa preklopnim kundakom i da ju drži iza vrata konobe, pa je odlučio uzeti tu pušku bez njegova znanja.

Sutradan je oko 15 sati obukao uniformu, otišao do šefa za koga je tih dana radio [REDAKCIJA], pitati ga da mu posudi auto kojim bi otišao do onoga raskrižja, ključeve od auta dala mu je njegova supruga [REDAKCIJA], pa je "Alfa Romeom" [REDAKCIJA] otišao do raskrižja, a potom do Ladevaca, zaključio da [REDAKCIJA] nema kući, jer mu nije vidio traktor, vidio mu suprugu koja je čuvala ovce, pa je iz njegove konobe, provlačeći se kroz grmlje uzeo i našao onu pušku sa jednim okvirom streljiva, a još jedan okvir nosio sa sobom.

Došavši do raskrižja oko pola sata je čekao dolazak [REDACTED] [REDACTED]), koji je došao sa crvenim "Fićom" bez registarskih oznaka, a s njim je kao suvozač bio njemu potpuno nepoznat momak plave kose, viši od njega. Kada su krenuli vidio je da i njih dvoje imaju automatske puške, do dolaska u Varivode nisu govorili ništa. Kada su došli do raskrižja za Varivode skrenuli su u desno i odmah na početku sela vidjeli parkirani BMW zelene boje bez tablica, pa je [REDACTED] "Fiću" parkirao iza njega. Taj BMW prepoznao je, jer je i ranije vidjao njegovog vlasnika ([REDACTED]). [REDACTED] je rekao da krenu prema selu pješke i njih trojica krenuli su, s tim što je onaj plavi mladić skrenuo desno, a [REDACTED] i on ravno prema selu. Ugledali su i [REDACTED] vlasnika BMW-a, (opt. [REDACTED]). [REDACTED] je pitao [REDACTED] što on radi u tom selu, a ovaj mu odgovorio da nešto traži po kućama. [REDACTED] i on krenuli su prema centru sela, a onaj nepoznati mladić i [REDACTED] krenuli su iza kuća desno. Već je počeo padati sumrak i u jednom trenutku vidio je da je opt. [REDACTED] počeo pucati ispred sebe, vidio je tri civila, čini mu se da su bila 3 muškarca ili 2 muškarca i jedna žena, misli starije dobi, to troje stajali su na nogama negdje otprilike pred ulazom u dvorište jedne od kuća. Kada je čuo da [REDACTED] puca viknuo mu je "[REDACTED] zašto pucaš, ne to su civili", a ovaj odgovorio "Što ima veze, to je sve ista banda". Istovremeno je čuo i pucnjavu iz onog pravca gdje su krenuli opt. [REDACTED] i onaj nepoznati.

I on sam negdje desno od sebe ugledao je jednog starijeg čovjeka, obučenog u plavo, kratke sijede kose i kratke sijede brade, iza tog čovjeka vidio je i drugog, kojeg ne može opisati, pa je instinktivno opalio 2, 3 kratka rafala prema njima, vidio je da čovjek sa bradicom pada, a onaj drugi posrće, nakon tog odmah se je okrenuo i potrčao prema autu, a kroz to vrijeme i dalje je čuo pucnjavu, ali ne može odrediti iz kojeg smjera.

Došavši do auta, sjeo je na zadnji sic, kroz vjetrobran vidio da prema autu trči [REDACTED] i onaj nepoznati, dok [REDACTED] nije vidio. [REDACTED] je sjedio za volan, upalio auto i pobjegli su iz Varivoda. Putem nisu razgovarali. Da je znao što će se tamo dogoditi sigurno s njima ne bi išao u Varivode. Kada ga je [REDACTED] iskrcao, otišao je natrag do kuće [REDACTED], da ga niko ne vidi vratio pušku i okvir sa streljivom tamo gdje ih je i uzeo, otrčao do auta i vratio se u [REDACTED]. Auto je ostavio ispred šefove kuće [REDACTED], ali mu se nije htio javiti.

Dodaje, da osobno nije ulazio niti u jednu od kuća u Varivodama, niti što uzimao, nezna da li su ostali. U Varivodama prije rata nikada nije bio, nakon "Oluje" svega dva puta, ali kada bi mogao poći tamo, mogao bi pokazati gdje se je događalo ono što opisuje. Puška koju je uzeo od [REDACTED] je bila sa piturana u crnu boju. Toga dana nije konzumirao alkohol, znao je konzumirati marihuanu, ali toga dana nije.

147

Na istome istražnom ročištu, a nakon predodjenja zahtjeva za provedbu istrage (364) opt. ██████████ rekao je da ostaje kod ranije iznesene obrane, pojašnjavajući da je opt. ██████████ u jednom trenutku počeo pucati, vidio je tri osobe ispred njega, vidio je da te osobe posrću, ali ne i da padaju, a kada je ██████████ pripućao on je bio udaljen 30-tak metara od njih (██████████ od ovih osoba), a on od ██████████ svega oko metar, okrenuo se je u desno i na 5, 6 metara vidio je jednog starca, iza njega još jednog, na koje je pripućao. Po njegovoj procjeni od dolaska u Varivode do odlaska moglo je proći 20 minuta. Inače, u dva navrata ranije u Varivodama je bio sa ██████████

Također u istrazi (372) i to 19. listopada 1995. godine, dakle dan nakon prvog ispitivanja, nakon što je opt. ██████████ od istražnog suca tražio da ga pozove na razgovor, naveo je da sve što je ranije rekao u odnosu na odlazak u Varivode je laž, da je to izmislio, da ga je bilo strah od policije, da će ga policija prebiti i maltretirati, radi čega da je izmislio cijelu priču. Iako ga istražni sudac nije maltretirao, svejedno ga je bilo strah, pa je ponovio izmišljenu priču o Varivodama. Žao mu je zašto je u to umiješao opt. ██████████ i ██████████. U Varivodama je bio samo dva puta, prije toga slučaja, sa ██████████. Svi detalji kretanja prema Varivodama, da su izmišljeni, a toga dana bio je doma u Vodicama, radio sa svojim šefom ██████████ čuo je u mjestu kako govore da su u Varivodama ubijeni civili.

Na predodjenje prvotne obrane opt. ██████████ iz istrage naveo je da to nije istina, a nezna razloge zbog čega bi opt. ██████████ tako govorio.

Na glavnoj raspravi (535), opt. ██████████ a na predodjenje prve obrane u istrazi posebice je objasnio da je 15. listopada po njega došla policija, prevaren je pa odvezen u Zadar, tamo je ispitivan o svom učešću u ratu, o oružju kojeg je zadržao, pitali su ga za brojne osobe koje pozna i ne pozna, a nakon toga se je počelo na njega vikati i prijetiti mu, te ga udarati po cijelom tijelu, ne bi li priznao da je tobože učestvovao u ubojstvima u Gošiću i Varivodama. Ovi u policiji znali su da njegov poznanik ██████████ ima pušku, pa su inzistirali da je on tu pušku uzeo kada je tobože bio u Varivodama, radi čega je on to ponovio i u istrazi, pod presijom, izmišljajući detalje. Iza ponoći policija ga je vodila i po pušku ██████████. Kroz noć su mu više puta predočavali kako su drugi priznali taj zločin i kako ga terete, ujutro kad su krenuli kod istražnog suca tražili su od njega da to iznudjeno priznanje ponovi, jer da će slušati ispred kancelarije suca, ako to ne ponovi da će ga vratiti u policiju. Istražnom sucu ponovio je ono što se je od njega u policiji tražilo, a da bi bio uvjerljiviji izmišljao je neke detalje.

Svi optuženici prigovorili su opt. ██████████ pa i na način da su naveli da je iz njegova pričanja u istrazi vidljivo

148

da bi on bio vezan za događaje u Varivodama, te inzistirajući da u tom slučaju prizna tko je sve s njim točno bio, ali je opt. [REDACTED] ustrajao na tome da je njegova prvotna obrana rezultat presije doživljene u policiji i tamo nametnute iskonstruirane priče i priznanja, koga je nastojao potkrijepiti izmišljenim priznanjima.

Dakle, opt. [REDACTED] nakon prvog ispitivanja, već sutradan zatražio je od istražnog suca da ga primi i istovremeno porekao prvotnu obranu, za koju se može reći da bi bila barem djelomično priznanje učešća u inkriminiranom slučaju, odnosno djelomično terećenje opt. [REDACTED], ali i opt. [REDACTED].

VIII-opt. [REDACTED] u istrazi, na prvom ispitivanju (368), naveo je da se ne može točno sjetiti koji je to bio dan, ali da su se on i [REDACTED] ([REDACTED]) dan ranije našli u kafiću, te dogovorili da sutra krenu na oslobođeno područje njegovim ([REDACTED]) "Fiatom 132" zelene boje. Sa sobom je uzeo puškomitraljez sa 7 okvira, a [REDACTED] pušku sa drvenim žutim kundakom, sačekao je [REDACTED] ispred njegove kuće, odatle su otišli u Kistanje, u Kistanjama sreli mladiće po nadimcima "[REDACTED]" ([REDACTED]) i "[REDACTED]" ([REDACTED]). U Kistanjama su tražili po kućama, nisu ništa našli, a onda su [REDACTED] i [REDACTED] odlučili da svi krenu prema Vodicama, a putem su svratili u Varivode, misleći da tamo mogu što vrijedno naći. [REDACTED] je vozio prvi svoj "Reno 4" crne ili plave boje, a oni su išli za njim.

Kada su se zaustavili u Varivodama, izašli su iz auta, svaki je zasebno otišao u neku od kuća, sjeća se da je [REDACTED] imao automatsku pušku "Ciganku", a [REDACTED] istu pušku kao i [REDACTED].

U jednom trenutku čuo je od [REDACTED] kako viče "Eno četnika", čuo je pucnjavu, više dugih rafala. I on sam je ušao u jednu kuću i vidio dva čovjeka kako bježe, bili su to stariji ljudi, udaljeni od njega 50-tak metara, pa je u njihovom pravcu "potegao jedan rafal", jedan od njih je pao, a drugi je pobjegao. Sve skupa pucnjava je trajala oko 4 minute, čuli su dolazak nekog auta pa su pobjegli. [REDACTED] ga je odvezao u hotel, a [REDACTED] i [REDACTED] su otišli negdje u selo. U Varivodama nisu uspjeli ništa uzeti od vrijednih predmeta, za to nije bilo vremena. Toga dana njegov cilj bio je naći video- rekorder i nije očekivao da bi se što drugo moglo dogoditi. Sa sobom je nosio 7 okvira municije. One zgrade kada je pucao u ona dva čovjeka, nije vidio da bi oni bili mrtvi, nije vidio nijednog mrtvog čovjeka, sjeća se da je kod ulaska u auto [REDACTED] rekao "Ja sam 3 makao".

Za događaj misli da to nije trebalo učiniti, da je to malo žalosno, ali da je bilo ogorčenja u njegovom postupku, jer da su ga kroz rat protjerali iz kuće, srušili mu kuću, da je izgubio puno prijatelja.

Dodaje, da su kritičnog dana iz Vodica krenuli oko 10 ili 11 sati, do Kistanja ima sat vožnje, u Kistanjama su se zadržali par sati, u Varivode došli oko 13 ili 14 sati, sumrak sigurno nije bio, prolazili su kraj Krkovića, ali kraj Krkovića nisu stajali, niti se zaustavljali. Dok se je pucalo u Varivodama, svi su bili odvojeni, nije vidio nikoga od njih dok se je pucalo.

Na istražnom ročištu od 16. studenog 1995. godine (414), opt. [REDACTED] porekao je vjerodostojnost svoje prvotne obrane, objašnjavajući da nije istina da bi bio inkriminirane prigode u Varivodama, da je u policiji pitan gdje je bio 28. rujna, što nije odmah mogao znati, ispitivan je cijelu noć i cijeli dan, pušten kući, te potom ponovno lišen slobode, stalno je pitan za crvenog "fiću", da li ima toga "fiću" i zna li voziti, a on objašnjavao da nema vozački ispit i da nezna niti voziti. U policiji tukli su ga, prijetili mu da će ići u Haag, pitali ga što je napravio u Varivodama i kako više nije mogao izdržati maltretiranje, rekao im je da je bio u Varivodama. Inzistirali su u policiji da to mora ponoviti i na sudu. Od maltretiranja imao je i povreda po tijelu. Istražnom sucu na prvom ročištu govorio je kako mu je rečeno u policiji, jer ga je bilo strah da će ponovno biti vraćen u policiju.

Inače, sjeća se da je u rujnu mjesecu i to na dan pada Drvara bio u Ličkoj Kaldrini, nakon toga otišao kući u [REDACTED] zvao ga je brat u [REDACTED] radi kredita za obnovu kuće. Slijedećeg dana odlazio je u [REDACTED] radi otpremnine, a nakon povratka u Vodice javljao se u Policiju Skradin inspektoru [REDACTED] što se može provjeriti. Par dana nakon toga radio je i čistio srušeno po kući u Dubravicama, čekajući ponovni poziv na teren, koji je trebao uslijediti 01. listopada. Pretpostavlja da inkriminirani događaj pada upravo u dan kada je bio u Dubravicama, što da mogu potvrditi brojni svjedoci.

Pitan u istrazi (453), na okolnosti oružja kojim je raspolagao u inkriminirano vrijeme (a za potrebe balističkog vještačenja), opt. [REDACTED] naveo je da je sa terena oko Drvara došao sa puškomitraljezom kojega je zadužio u postrojbi, a iz toga PM-a pucao je 3 ili 4 okviru na terenu kod Mrkonjić-grada u listopadu.

Opt. [REDACTED] na glavnoj raspravi, a nakon što je iznio svoju obranu, na predčenje prve obrane u istrazi (538), naveo je da inkriminirana djela nije počinio, opisujući detaljno maltretiranje koje je doživio u policiji, a jednostavno je bio izvan sebe, batinjanja nije mogao izdržati, pa je ponavljao u policiji što je od njega traženo. Već dva dana nakon izjave istražnom sucu, pismeno je od suca tražio da ga ponovo primi da bi izmjenio obranu i rekao istinu, ali je to istražni sudac učinio tek nakon mjesec dana. Kod prvog ispitivanja u istrazi nije vjerovao niti da je tamo njegov branitelj - advokat, bio je uvjeren da je i to policajac.

Na primjedbe suoptuženih, posebice opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] upućenih opt. [REDACTED] da ih je na ovaj način lažima "uvukao" u ovaj kazneni postupak, opt. [REDACTED] pojašnjava da ga je bilo strah od policije, da se je bojao za obitelj i djecu, a izvinjava se ostalim optuženicima.

Kako je bilo komentirano u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću, tako je i u odnosu na inkriminirani slučaj u Varivodama, a budući su prvotna djelomična priznanja ili djelomična terećenja opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] poreknuta, bilo nužno ocjeniti da li bi prvotne inkriminirajuće izjave i obrane ovih optuženika mogle biti vjerodostojne po kriterijima po kojima se svaki iskaz logički i psihološki ocjenjuje, dakle da li su te prvotne izjave opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] bitno suglasne da li su detaljne, precizne, uvjerljive, da li se međusobno upotpunjuju i da li su osnažene drugim raspoloživim dokazima, posebice materijalnim - objektivnim dokazima.

Koliko se precizno i egzaktno "seciraju" prvotne obrane opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED], tada valja utvrditi da osim pukog "indirektnog" priznanja ovo dvoje optuženih u prvim obranama, da su "negdje" u inkriminirano vrijeme ili tih dana bili u Varivodama, kada se pucalo prema civilima i da je u tom sastavu bio [REDACTED] i [REDACTED], nemoguće naći drugih bitnih suglasnih detalja, momenata i okolnosti.

Naime, prvotne verzije opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] nisu suglasne ni u vremenu kretanja prema Varivodama, ni u načinu dogovora kada će se i zašto krenuti, niti u načinu na koji su bili naoružani, niti o mjestu polaska iz Vodica, pogotovo ne o vozilima koja su korištena za put do Varivoda, niti o tome gdje su se svi optuženici zajedno sreli i našli, te nadalje nema bitnih dodirnih točaka u tim verzijama niti oko toga kada se opisuje što su njih dvojica vidjeli, tko je gdje i u koga inkriminirane prigode pucao.

Dakle, već i svaka površna analiza, a kamoli precizna i detaljna usporedba njihovih prvotnih obrana, isključuje mogućnost zaključivanja o tome tko je i na koji način inkriminirane prigode u Varivodama usmrtio koga od oštećenika, jer u tom pravcu ove verzije obrana ne pružaju dostatnih detalja, niti kada se odvojeno pokušaju sagledati, dakle, sve kada bi se ignorirala proturječja i to bitna u tim verzijama.

Ovakove bitne nesuglasnosti u prvom obranama opt. [REDACTED] dovode u sumnju vjerodostojnost već njihovih prvotnih obrana, a ta vjerodostojnost posebice će biti do [REDACTED] u pitanje kada se dalje analiziraju primjerice oni detalji tih obrana, koji su [REDACTED] najprecizniji i najdetaljniji, kao što je primjerice navod opt. [REDACTED] detaljan i precizan, gdje je i od koga za tu prigodu uzeo automatsku pušku.

151

Kako je to ranije rečeno za inkriminirani slučaj u Gošiću, zaista i u ovome slučaju valja ozbiljno postaviti pitanje da li su obrane opt. [redacted] i [redacted] rezultat njihova psihičkog statusa kod prvog ispitivanja u istrazi, dakle rezultat psihofizičke presije u policiji ili njihovo priznanje, kao rezultat kajanja za počinjena kaznena djela, jer ukoliko je ovo potonje, zaista nije jasno kako ta "priznanja" ni u čemu nisu bitno suglasna.

Prema svjedokinji [redacted] (404), proizlazi da je boravila u Varivodama do 27. rujna, te da je bilo dosta problema sa civilima i vojnicima, koji su dolazili i odnosili stvari i stoku, inkriminiranog dana bila je kod [redacted] i [redacted], a potom kod [redacted] sve do 11 sati, a potom otišla kući, kuća joj je daleko oko 500 metara. Popodne oko 17 sati čula je iz pravca kuće [redacted] 5 ili 6 rafala, pucalo je više ljudi, trajalo je to oko pola sata, pa se je sklonila u jednu štalu sve do 21,00 sati. Sutra ujutro kod nje je došao jedan policajac koji joj je rekao da su [redacted] mještani nad [redacted] mrtvi. Inkriminiranog dana osim mještana u Varivodama je vidjela jedog čovjeka koji je znao dolaziti kod [redacted] sa žutim "fićom" bez registracije, u civilu, brade dugačke 10 cm, i taj je uzimao stoku i perad na silu. Taj je uvijek dolazio sa puškom. [redacted] inkriminiranog dana toga čovjeka vidjela je oko 15 ili 16 sati u Varivodama, vidjela ga je i dan nakon ubojstava. Policija joj je pokazivala više slika potencijalnih izvršitelja djela i ona je prepoznala [redacted] zadarskoj policiji toga čovjeka kojega opisuje.

Na glavnoj raspravi ista svjedokinja (716) dodala je da nije bilo za očekivati da će se dogoditi tragedija, jer su se mještani počeli vraćati iz sabirnih centara, obilazio ih je Crveni križ. U policiji je prepoznala po slici vojnika koji je dolazio sa žutim "fićom" u Varivode, koliko je kasnije saznala ta osoba je smrtno stradala, mrtva je, a rodom je iz Žažvića kod Bribirskih mostina.

Dakle, ova svjedokinja, premda nije očevidac inkriminiranog slučaja očito je jedina osoba prema predkrivičnom postupku koja je ukazala na identitet potencijalnog sudionika ubojstava, ali je jasno da osoba koju ova svjedokinja opisuje niti po opisu nije nijedan od optuženika, a za vjerovati je da je zaista riječ o osobi koja je naknadno smrtno stradala, premda o tome nema raspoloživih dokaza u spisu. Ono što je zanimljivo je spominjanje vozila - "fiće" kojim bi počinitelji dolazili u Varivode, koji detalj vidimo u prvotnoj obrani opt. [redacted] i obrani opt. [redacted]. Valja podsjetiti da ga je prvotno opt. [redacted] tvrdio da je u Varivode sa "fićom" odveo i vratio upravo opt. [redacted], dok je opt. [redacted] tvrdio da je [redacted] njega vozio "Fiatom 128".

Svjedok [redacted] (406), naveo je da je [redacted] koji je živio u Varivodama svekar od njegove sestre, pa je zato odlazio pomoći mu i zaštititi ga u Varivode, sredjivao mu

152

dokumente, pa je tako rano ujutro došao i 29. rujna, kada ga je zatekao mrtvog. [redacted] selu je našao [redacted], a potom i jednog policajca pa su pronašli i druge stradale. Sjeća se da je [redacted] rekla da je oko 17,00 sati čula pucnjavu po selu.

Ne samo prema iskazu ovoga svjedoka, već u nedostatku iskaza drugih svjedoka, koji bi pomogli u identifikaciju počinitelja ubojstava, sud nije mogao zaključivati o relevantnim okolnostima, pa niti okolnostima kojima bi provjerili prvotne obrane opt. [redacted] i [redacted].

Na glavnoj raspravi i tijekom istražnog postupka saslušano je niz svjedoka koji su direktno ili indirektno potvrdili alibije optuženih u odnosu na inkriminirani dan, od kojih svjedoka se može ustvrditi da oni koji su posebnim i prijateljskim vezama ili rodbinskim vezama sa optuženima, mogu imati realnog motiva da optužene privilegiraju svojim iskazima, ali to generalno nije moguće ustvrditi za sve saslušane svjedoke, pa u nedostatku drugih dokaza, koji bi bili za optužene tereteći, generalno svjedocima saslušanima na okolnosti alibija optuženih, sud nije mogao odreći vjerodostojnost.

Tako svjedok [redacted] (408 i 553), navodi da je opt. [redacted] kod njega počeo raditi 28. rujna 1995. godine, bio je četvrtak, sjeća se da su rano ujutro krenuli za Knin njegovim kamionom, s njima je išao radi poslova u kotlovnici na kninskoj pošti i [redacted] i [redacted]. Od toga dana do 15. listopada svakodnevno su, osim nedjeljom odlazili raditi. Ne vodi posebnu evidenciju o poslu, nije posebno evidentirao ranike, pa tako ni optuženika. Sjeća se točno i precizno da je opt. [redacted] upravo inkriminiranog dana počeo s njim raditi. [redacted] je dugo s njim radio i prije rata, znao mu je posuditi osobno vozilo "Alfa", ali samo na kratkim relacijama, ne vjeruje da bi netko od [redacted] posudjivao vozilo.

Svjedokinja [redacted] (411 i 553), iskazala je bitno identično kao i njezin suprug [redacted], sjeća se da je opt. [redacted] počeo raditi 28. ili 29. kolovoza 1995. godine svakodnevno s njezinim suprugom, a osobno nikada nije opt. [redacted] davao njihovo vozilo na korištenje.

Dakle, već prema iskazima ovog dvoje svjedoka, posebice svjedoka [redacted] proizlazilo bi da opt. [redacted] inkriminiranog dana nije mogao biti u Varivodama kako se tereti, a nadalje proizlazi da nema ni govora o tome da bi mu [redacted] posudjivala vozilo, kako je to prvotno u svojoj obrani za inkriminirani dan naveo opt. [redacted].

Putni radni listovi koji su za potrebe razjašnjenja ovih navoda svjedoka izuzet od [redacted] (410), a nalaze se u prilogu spisa ne omogućuju razjašnjenje decidirane tvrdnje svjedoka [redacted].

153

Svjedok [REDACTED] (435 i 551), naveo je da radi kao portir u skladištu prehrane Poduzeća "[REDACTED]", da dobro pamti i sjeća se četvrtka 28. rujna, kada je bio slobodan, jer prethodnog dana radio, točnije radio je utorak, a slijedeći i četvrtak bio slobodan. Toga dana puhala je bura, a slijedećeg dana u petak padala je kiša, predvečer. Sjeća se četvrtka, jer je tog dana njegov mali dobio bicikl, sjeća se da je nakon ručka prilegao, a probudilo ga je pilanje drva, pa je pogledao i vidio da to opt. [REDACTED] pila drva ručnom motornom pilom, pomogao mu je u vremenu od 15,30 do 19 sati. [REDACTED] opt. [REDACTED] je susjed i toga dana opt. [REDACTED] poklonio mu je sinu bicikl.

Na glavnoj raspravi, ovaj svjedok posebno je pojasnio da se je inkriminiranog dana precizno mogao sjetiti, jer je znao da će biti predložen za svjedoka, pa je prethodno u svojoj firmi pogledao tzv. "Dnevnik straže", te da je točno ono što opt. Jakovljević tvrdi da je inkriminiranog dana u popodnevnim satima pilao drva.

Dakle, ovaj svjedok direktno bi i precizno potvrdio alibi opt. [REDACTED] u odnosu na inkriminirani dan, odnosno na popodneve sate, a nije sporno prema svjedokinji [REDACTED] da su civili u Varivodama stradali negdje oko 17,00 sati.

Svjedok [REDACTED] (436 i 554), naveo je da je zajedno sa [REDACTED] upravo inkriminiranog 28. rujna došao kod opt. [REDACTED] između 19 i 20 sati, rekao im je da je cijeli dan pilao drva i da su mu pomagali susjed i jedan momak. Sutradan, u petak sa [REDACTED] i opt. [REDACTED] išli su u pravcu Očestova [REDACTED] kamionom, a predvečer se vratili jer je [REDACTED] morao raditi u Disko-klubu "[REDACTED]", jer je u petak gostovao pjevač Boris Novković.

Identično ovome svjedoku iskazao je i svjedok [REDACTED] (437 i 555), pa su ovi svjedoci na taj način potvrdili alibi opt. [REDACTED] ali i logiku po kojoj se je prisjetio inkriminiranog dana, vezujući to za događaj koga se je notorno lako sjetiti i provjeriti ga - gostovanje estradnog umjetnika Novkovića, kako to suglasno navode ovi svjedoci i opt. [REDACTED]

Svjedok [REDACTED] (440), naveo je da je opt. [REDACTED] mnogo puta u bio u njegovoj kući u [REDACTED] da njegovu kuću dobro poznaje i da je istina da je u svojoj kući držao jedan automak "Kalšnjikov", što je svako tko je dolazio u kuću mogao vidjeti, automat je bio crne boje, nije primijetio da bi neko tu pušku uzimao.

Iskaz svjedoka [REDACTED] relevantan je prvenstveno u pravcu kontrole prvotne obrane opt. [REDACTED] gdje je najdetaljniji i najprecizniji kada navodi da je upravo kod događaja u Varivodama neprimjetno uzeo i iz nje pucao, [REDACTED] pušku, koja je puška od svjedoka [REDACTED] oduzeta radi balističkog vještačenja neposredno nakon lišenja slobode opt. [REDACTED]

159

Kako svjedok [REDACTED] sigurno nije imao prigode iz te puške, kako i sam tvrdi pucati nakon inkriminiranog dana, a i sam nezna da bi bila uzimana, što znači [REDACTED] ška nije mogla mijenjati karakteristike cijevi niti otežati identifikaciju kod usporedbi sa čahurama streljiva pronadjenim očevidom u Varivodama, to znači direktno da ukoliko je prvotna okolina [REDACTED] bila u bitnom vjerodostojna, da bi se balističkim [REDACTED] tačenjem moralo utvrditi da je iz te puške ispaljivano streljivo koje je ostavilo čahure u Varivodama, što kako će biti komentirano u analizi balističkog vještva, se nije pokazalo točnim, a što još jednom verziju obrane opt. [REDACTED] na prvom ispitivanju čini deplasiranom i neistinitom i to u okolnosti koju je istražnom sucu najprecizije i najdetaljnije opisao, [REDACTED]

Svjedokinja [REDACTED] (550) [REDACTED] tvrdila je obranu opt. [REDACTED] da je ovoga sredinom rujna 1995. godine napustila supruga, pobjegla s drugim čovjekom, radi čega je opt. [REDACTED] bio stalno kući, ukupno 15-tak dana, koliko je trajao suprugim bijeg, jer je bio vezan za djecu. Koliko zna niko im nije znao pomagati čuvati djecu, sjeća se da je opt. [REDACTED] teško i s mukom uspijevao održavati funkcioniranje obitelji, tih dana pomagala mu je oko djece, nije se događjalo da bude odsutan iz kuće.

Ova svjedokinja indirektno je potvrdila obranu opt. [REDACTED] u dijelu kada tvrdi da inkriminiranog dana nije mogao biti u Varivodama jer je i tih dana bio direktno vezan za obitelj zbog bijega supruge.

Svjedok [REDACTED] (558), potvrdio je da je inkriminiranog dana 28. rujna oko 11,00 sati bio kod opt. [REDACTED] kući i da ga je zatekao kako pila dima. Sjeća se da su početkom rujna opt. [REDACTED] ukradeni ključevi od "Renoa 4", i to jedne prigode u Kistanjama, pa je taj auto [REDACTED] mogao koristiti samo pokrećući ga samo pomoću spajanja žica, a ne na ključ.

Svjedok [REDACTED] (560) potvrdio je navode iz obrane opt. [REDACTED] gdje bi se opt. [REDACTED] nalazio inkriminiranog 28. rujna 1995. godine.

Svjedok navodi da je toga dana radio u [REDACTED] u kafiću, a oko 16,30 sati prolazeći sa prijateljem [REDACTED] vidio je opt. [REDACTED] i njegovog brata, uz njihovu kuću. Kuće su im blizu. [REDACTED] i on pojeli su kod njega doma, a oko 17,00 sati [REDACTED] je dolazio pitati kruha, pa su zajedno gledali video-kazetu sa lokalnom nogometnom utakmicom, trajalo je to oko sat vremena, sjeća se da je na jednom detalju bio snimljen opt. [REDACTED]. Dobro se sjeća datuma, jer je sutra dan 29. rujna radio u [REDACTED] u restoranu gdje je bio simpozij TEP-a, a radilo se je o 100-godišnjici HEP-a kada je na proslavu dolazio i premijer Valentić.

155

Dakle, prema svjedoku [REDACTED] koji je uvjerljiv radi detalja koje navodi u vezi s inkriminiranim danom, bila bi potvrđena obrana opt. [REDACTED] da inkriminiranog dana nije mogao biti u Varivodama.

Svjedok [REDACTED] (561), svjedočio je na istu okolnost kao i svjedok [REDACTED] i potvrdio da je inkriminiranog dana u popodnevnom satima vidio opt. [REDACTED], tvrdi da je siguran da je to bilo 28. rujna, a siguran je, jer je sutradan bio Sv. Mihovil blagdan sveca zaštitnika Šibenika. Ovaj svjedok naveo je identične okolnosti oko vidjanja i komunikacije opt. [REDACTED], kao i svjedok [REDACTED] potvrđujući tako autentičnost i vjerodostojnost kazivanja svjedoka [REDACTED] ali i opt. [REDACTED].

Svjedok [REDACTED] čno je naveo kao i opt. [REDACTED] precizan je u rekonstrukciji kretanja u dane [REDACTED] 28. i 29. [REDACTED] 1995. godine, potvrđuje da je kritičnog dana sa opt. [REDACTED] čistio staru kuću u [REDACTED] te da je u popodnevnom satima vidio [REDACTED] i [REDACTED], kod kojih je opt. [REDACTED] išao po kruh, tamo [REDACTED] držao i na povratku komentirao da je s njime gledao utakmicu. Svjedok [REDACTED] tvrdi da precizno može odrediti datum, po simpoziju HEP-a, koji je bio 29. rujna 1995. godine, a mjesec dana ranije 28. kolovoza da je bila proslava godišnjice HEP-a. Decidiran je da nitko od njih u obitelji nema svoj osobni automobil, da ga nema ni optuženik, da opt. [REDACTED] niti nezna voziti osobni automobil.

Ovaj svjedok potvrđuje također alibi opt. [REDACTED], pa ukoliko se može sumnjati u njegovu vjerodostojnost, jer je optuženik, njegov brat, teško je odreći vjerodostojnost iskazima svjedoka [REDACTED] i [REDACTED], koji po ocjeni suda nemaju razloga u ovakovom predmetu, lažnim alibi, [REDACTED] girati opt. [REDACTED].

Svjedokinja [REDACTED] (581), supruga opt. [REDACTED] potvrdila je njegovu obranu u dijelu koji se odnosi na njegov boravak kući uz djecu, inkriminiranog dana, pa navodi da je sa ratišta u Drvaru opt. [REDACTED] vratio [REDACTED] a navečer, posvađjali su se, pa je pobjegla [REDACTED] kuće, uzevši svoje [REDACTED], a ostavila je suprugu djecu, staru 4 i 6 godina. Svadja je bila vezana za stalno učešće supruga na ratištu, što ju je opterećivalo [REDACTED] nije mogla živjeti normalno, a nije se bojala te prigode suprugu ostaviti djecu, jer je on bio brižan otac. O djeci su se inače uvijek sami brinuli, bez pomoći [REDACTED] jeda ili rodjaka. Bira je odsutna 20-tak dana, kroz to vrijeme [REDACTED] je kontaktirala sa suprugom, a 02. ili 03. listopada skupila je hrabro [REDACTED] i vratila se iz Benkovca u [REDACTED] te saznala da je za to vrijeme njezin suprug bio stalno kući.

Ova svjedokinja, makar supruga opt. [REDACTED], radi čega njezin iskaz valja posebno kritički cijëniti, indirektno je potvrdila obranu opt. [REDACTED] u pravcu alibija i za inkriminirani dan, a ne govori o okolnostima odlaska iz kuće na način kako je to učinio opt. [REDACTED] radi drugog muškarca, makar je u tom dijelu

opt. [REDACTED] uvjerljiviji, jer govori o okolnostima koje su za njega neugodne, da je njegova supruga kroz spomenuto vrijeme pobjegla s drugim muškarcem, ostavljajući mu djecu.

Svjedok [REDACTED] (666), naveo je da je u rujnu mjesecu u više navrata dolazio u Varivode, isključivo vozeći rodbinu [REDACTED], koji su mu nosili hranu i obilazili ga. Zadnji put je u Varivodama bio par dana prije ubojstava. Kroz to vrijeme sjeća se da je na relaciji do Varivoda bilo dosta policijskih patrola i policijskih punktova, ne sjeća se da bi takovog punkta bilo na ulazu u Varivode. Ništa što se je događalo u mjestu nije ukazivalo na predstojeće tragične događaje, jedini problemi za koje je saznao od [REDACTED], jest da su mu ukrali stvari. Jedne prigode 23. ili 24. rujna bio je u Varivodama i vidio jedno vozilo "Audi 100" crne boje bez registarskih oznaka sa 2 muške osobe u maskirnim uniformama, koje je opisivao i u policiji u predkrivičnom postupku, ali se sjeća da je [REDACTED] za te osobe komentirao da su prijatelji. Tih prigoda vidio je i vozilo BMW starijeg tipa, svijetlo plave boje sa njemačkim registarskim oznakama, sa dva muškarca civila, a potom i 2 uniformirana u tom vozilu, vidio je i "Zastavu 101" bijele boje šibenske registracije.

Iskaz ovoga svjedoka nije dao relevantnih podataka o inkriminiranom slučaju, kazivanje svjedoka očito je bilo bitno u predkrivičnom postupku radi kontrole svih potencijalnih počinitelja, iskaz valja tumačiti samo na način da svjedok ničim ne ukazuje na okolnosti koje bi mogle koga od optuženika povezati sa inkriminiranim slučajem, niti u obliku da bi prije toga slučaja dolazila u mjesto Varivode.

Konačno, svjedok [REDACTED] (567), naveo je da poznaje opt. [REDACTED], upoznao ga je nakon akcije "Oluja", u [REDACTED], gdje je ostao živjeti sa obitelji i opt. [REDACTED] mu je u više navrata donosio hranu i slično, radi čega ga je ocjenio kao poštenog i korektnog. Inače, u Ivoševcima gdje je ostao živjeti nakon "Oluje", živi ukupno 9 osoba. Istina je, da se je upravo opt. [REDACTED] požalio na maltretiranje i prijetnje koje je u to vrijeme doživljavao, a opt. [REDACTED] se je ljudio na takva ponašanja prema civilima, obećavajući da im se ništa neće dogoditi i donio im je hrvatsku zastavu da bi je istakli, kako bi ih ostavili na miru, pa mu je zahvalan za takvu podršku, dapače to je jedan od osnovnih razloga za što je njegova obitelj i ostala u Hrvatskoj.

Dakle, ovaj svjedok svjedočio je po ličnosti opt. [REDACTED], opisujući ga kao korektnog hrvatskog vojnika, dakle, osobu koja ničim ne bi bila opterećena u smislu kakove mržnje prema preostalim civilima na tom području srpske nacionalnosti, indirektno dakle ukazujući da po svojstvima ličnosti opt. [REDACTED] ne bi mogao sudjelovati učinu djela koje mu se inkriminira.

157

Iskazi svih saslušanih svjedoka u odnosu na inkriminirani slučaj u Varivodama dakle, ni na koji način ne inkriminiraju niti terete optuženike, dapače generalno rečeno idu im u korist, posebice u dijelu gdje se besprijeckorno potvrđuju ponudjeni alibiji optuženika, a valja ipak cijeniti da su posebice opt. [REDACTED] i opt. [REDACTED] već na prvom ispitivanju u istrazi bili odmah na početku istražnog postupka bili decidirani u tome gdje su se mogli nalaziti i nalazili inkriminiranog dana.

Obrane optuženih bilo je na kraju moguće, s obzirom na teze optužbe deplasirati jedino kakovim materijalnim dokazima, no međutim, [REDACTED] analiza drugih dokaza nije dala rezultata u prilog tezama javne optužbe.

Prema zapisniku o uvidjaju inkriminiranog slučaja (328) od dana 29. rujna 1995. godine, proizlazi da je u mjestu Varivode ukupno zatečeno devet usmrćenih osoba i to svi ubijeni iz vatrenog oružja.

Na mjestu označenom pod brojem 1/ pronadjen je leš muške osobe, identifikacijom je utvrđeno da se radi o [REDACTED] [REDACTED] rodjenom 1937. godine, za koga je patolog pregledom utvrdio postojanje strijelne rane glave sa zgnječenjem mozga kao uzrokom smrti.

Na mjestu br. 2/ - kbr. 45/ identificirano je tijelo [REDACTED] [REDACTED], za koga je patolog dr. [REDACTED] utvrdio da je usmrćen iz vatrenog oružja, da ima smrtonosne ozljede glave nanesene iz neposredne blizine, radi čega je uzrok smrti zgnječenje mozga. Kod prva dva tijela po patologu smrt je nastupila prije najmanje 12 sati.

Na mjestu br. 3/ pronadjen je leš muške osobe koji je identificiran kao [REDACTED] rodjen 1920. godine, te tijelo identificirano kao [REDACTED] rodjen 1913. godine. Pregledom tijela [REDACTED] utvrđene su brojne strijelne ozljede, sa uzrokom smrti hemoragijskim šokom izazvanim krvarenjem, a smrtno stradanje nastupilo je najmanje, prije 12 sati. Po utvrđenju patologa [REDACTED] usmrćen je prije najmanje 12 sati strijelnom ozljedom zadanom iz neposredne blizine, a uzrok smrti je zgnječenje mozga.

Na mjestu br. 4/ kod kuće br. 62/ u Varivodama zatečena su 3 leša, jedan muški i 2 ženska tijela, koji su identificirani kao [REDACTED] [REDACTED] rodjen 1926. godine, [REDACTED] [REDACTED] rođena 1926. godine i [REDACTED] [REDACTED] rođena 1924. godine.

Patolog je utvrdio da je [REDACTED] [REDACTED] usmrćen iz vatrenog oružja sa više hitaca, sa strijelnim ozljedama iz relativne blizine, manje od jednog metra, a uzrok smrti je zgnječenje mozga.

158

██████████ usmrćena je iz vatrenog oružja sa više prostrijelnih rana, uzrok smrti je zgnječenje kičmene moždine i hemoragijski šok izazvan razdorom pluća. ██████████ usmrćena je na isti način sa više strijelnih i prostrijelnih rana, a uzrok smrti je traumatski i hemoragijski šok, sa razdorima vitalnih unutarnjih organa.

Na mjestu br. 5/ pronadjeno je tijelo koje je identificirano kao ██████████ rođjen 1913. godine, za koga je patolog utvrdio da je usmrćen sa više ustrijelnih i prostrijelnih ozljeda, a uzrok smrti je zgnječenje mozga i traumatsko-hemoragijski šok.

Konačno, na mjestu označenom br. 6/, u dvorištu kuće br. 36/ u Varivodama pronadjeno je tijelo ██████████ rođjenog 1911. godine, sa ustrijelnom ranom glave, pa je uzrok smrti zgnječenje mozga.

Sve ovo identično proizlazi iz fotodokumentacije očevida, u prilogu spisa, a posebnu pažnju očevidna ekipa posvetila je konstatiranju tragova u vidu pronalaska čahura, koje su poslužile u pokušaju identifikacije oružja za predmetni slučaj, od strane balističara.

Već prema ovim utvrdjenjima sa očevida moguće je komentirati jedino inkriminirajuće za optuženike, prvotne verzije obrana opt. ██████████ i opt. ██████████.

Naime, bez obzira što se iz nepreciznih obrana tih optuženika, na prvom ispitivanju, ne može ni približno ocjeniti o kojim mjestima ubijanja civila oni govore, bez obzira koju bi od tih verzija uzeli vjerodostojnom, očito da bi u tom slučaju oni govorili o prvim mjestima stradanja civila, kako to je opisano u zapisniku o očevidu, jer je i očevid pošao od prostornog slijeda gledano od ulaska u mjesto Varivode.

Medjutim, valja odmah ukazati da ukoliko bi i pretpostavili da svaki za sebe različito opt. ██████████ i opt. ██████████ opisuju usmrćenja civila koja su pronadjena na mjestu 1/ ili 2/, po zapisniku o očevidu, tada bi te njihove prve obrane bile dezavuirane i neistinite, posebice jer utvrdjenja patologa govore o mehanizmu smrti karakterističnom za pucanje ih neposredne blizine ili relativne blizine, a oboje spomenutih optuženika spominje u prvotnim obranama pucanje prema civilima iz određene udaljenosti.

Niti po opisima civila koje su opt. ██████████ i ██████████ dali u prvotnim obranama, nije moguće rekonstruirati na koja bi se od usmrćenja civila to odnosilo, jer su ti detalji do kraja neprecizni i nepotpuni.

Prema potvrdi o oduzimanju predmeta (360), proizlazi da je od ██████████ oduzeta automatska puška CZ, ona ista za koju je opt. ██████████ u prvotnoj obrani tvrdio da ju je koristio

u Varivodama kritične prigode, a koja ukoliko je bio vjerodostojan navod opt. [REDAKTIRANO] je zasigurno morala biti identificirana po balističkom vještačenju, kao sredstvu izvršenja nekoga od inkriminiranih djela, o čemu će se komentirati uz nalaz balističara u tom dijelu.

Iz bilješke i obavijesti Policijske uprave Šibenske (401), za opt. [REDAKTIRANO] proizlazi da prema operativnim saznanjima policije opt. [REDAKTIRANO] nikada nije vidjen u svojstvu vozača bilo kakovog vozila, te da nikada nije tretiran za kakav prekršaj u prometu.

Naime, činjenica je da je opt. [REDAKTIRANO] u prvotnoj obrani u istrazi decidirano opisao kako ga je opt. [REDAKTIRANO] vozio svojim "fičom" u Varivode, a opt. [REDAKTIRANO] decidiran je u kaznenom postupku, od samog početka, što su potvrdili i saslušani svjedoci, da uopće ne zna voziti osobni automobil, da je po tome poznat, da ga tako nije mogao voziti ni inkriminirane prigode, da osobni automobil ni tada, ni ranije nije imao, što je i ovim dokazom potvrđeno, pa je dodatno otklonjena vjerodostojnost prvotnog iskaza opt. [REDAKTIRANO], u dijelu kada detaljno opisuje čime ga je i kako tobože opt. [REDAKTIRANO] vozio u Varivode i iz Varivoda.

Prema potvrđama Okružnog zatvora u Zadru (626 i 627), kod prijema opt. [REDAKTIRANO] i opt. [REDAKTIRANO] u Okružni zatvor konstatirane su ozljede u vidu modrica, za koje valja vjerovati, a kako je to i ranije komentirano u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću, da su nastale u policiji, tijekom obrade ovih optuženika kao potencijalnih izvršitelja djela, a o okolnostima pod kojima su ih zadobili optuženici detaljno, precizno i uvjerljivo na raspravi svjedoče.

Konačno, od raspoloživih dokaza sud je analizirano i nalaz balističara [REDAKTIRANO] čija utvrđenja se neće u cijelosti ponavljati, obzirom na već rečeno u svezi vještačenja kod inkriminiranih slučajeva u Gošiću i Zrmanji - "Potkom". Valja jedino dodati, da je ovaj vještak decidiran, da kompleksnim vještačenjem i materijala izuzetog u Varivodama, na dan očevidanja, ali i kasnijom pretragom nije identificirano niti jedno od brojnih oružja cal. 7,62 mm, koje je komparirano, da je jedino utvrđeno da je iz istog oružja pucano i to samo jednog u Gošiću i Varivodama, a na glavnoj raspravi vještak (573), pojašnjava da zna da je u predkrivičnom postupku opt. [REDAKTIRANO] tvrdio da je u Varivodama pucao iz puške koju da je uzeo od [REDAKTIRANO], ali da je identifikacija toga oružja sa čahurama pronađenim u Varivodama bila negativna, što znači da to oružje nije korišteno kod ubojstava u Varivodama, ukoliko je točno da iz njega nije kasnije pucano, ukoliko su pretragom izuzete i čahure - sve koje se odnose na inkriminirani slučaj, a propusti su bili mogući, radi čega je tu pušku moguće isključiti sa sigurnošću.

Dakle, kako je realno moguće pretpostaviti da je mala vjerojatnost da barem jedna čahura toga oružja ne bi bila

pronadjena očevidom ili kasnijim pregledom terena od strane balističara, a time bi zasigurno onda bilo to oružje identificirano, jer opt. ██████ tvrdi da iz njega naknadno nije pucano, kao i svjedok ██████ to znači da je i u tim realno najpreciznijim detaljima obrana opt. ██████ na prvom ispitivanju u istrazi laž, što u kontekstu i drugih utvrđenja potpuno deplasira vjerodostojnost njegovog prvotnog kazivanja i realno na toj obrani nije moguće utvrđivati relevantno činjenično stanje.

U konekstu svega navedenog, zaista je za zaključiti da su i opt. ██████ i opt. ██████ u prvotnim obranama i svijesno lažno iskazivali, makar pritom tereteći suoptuženike, ali i sebe same, uz okolnosti koje nije moguće provjeriti raspoloživim dokazima, koje su lažne u dijelovima koji su provjereni, a od kojih odmah u istrazi odstupaju tvrdeći da su te obrane rezultat presije u policijskoj obradi, što uz utvrđeno i analizirano presudom, realno nije moguće isključiti ni zanemariti.

U odnosu na inkriminirani slučaj u Varivodama, to su bili svi raspoloživi dokazi, do drugih dokaza koji bi bitno mijenjali činjenično stanje nije se moglo doći, do drugih svjedoka događaja, a kako to proizlazi iz traženja suda i odgovora policije (579 i 690), nije moguće doći, jer su nedostupni, makar bi ti svjedoci, što nije dokaz, ali je vidljivo iz njihovih izjava u predkrivičnom postupku, mogli govoriti samo o okolnostima koje dalje privilegiraju ove optuženike, jer spominju ti svjedoci sasvim druge okolnosti koje bi mogle ukazivati na druge počinitelje, a ne na optuženike.

Iz svega naprijed navedenog slijedilo je da valja odbiti dokazne prijedloge optužbe u pravcu pregleda video-snimaka očevida ili psihijatrijskog vještačenja optuženih, jer time novih kvalitetnih dokaza ne bi dobili.

Uvažavajući navedeno, uz činjenicu da su prvotne tereteće obrane opt. ██████ i opt. ██████ poreknute, da su mogućom kontrolom drugim dokazima u bitnim detaljima te obrane deplasirane i potvrđene kao neistinite, da je niz svjedoka na uvjerljiv način potvrdio alibije optuženih za inkriminirani dan, kojim svjedocima nije moguće generalno isključiti vjerodostojnost, da je učinjena vjerojatnom obrana svih optuženika da su opt. ██████ i ██████ na samom početku istrage govorili o okolnostima koje su rezultat presije u policiji, jedino je moguće zaključiti da ove optuženike budući da inkriminirani slučaj u ničem bitnom nije razjašnjen, zbog nedostatka dokaza valja osloboditi od optužbe (čl. 340. t. 3. ZKP), a pritom nije bilo moguće zaključivati niti o kakovom pojedinačnom učinku u okviru ubojstava u Varivodama, kako se je prvotno moglo ocjeniti iz obrana opt. ██████ i opt. ██████.

Posebice valja ukazati i na propust istražnog suda, a što je komentirano u odnosu na inkriminirani slučaj u Gošiću, da su i kod ovoga slučaja opt. ██████ i opt. ██████ na prvom ispi-

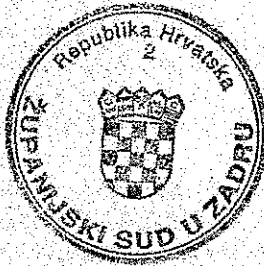
tivanju tobože bili spremni na kritičnom mjestu pokazati slijed događaja u kome da su učestvovali, što im nije omogućeno, a što bi već u tom trenutku bitno razjasnilo činjenično stanje te ili te prve obrane učinilo vjerodostojnim ili lažnim.

Radi navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude, dok je o trošku postupka odlučeno temeljem zakona, obzirom na dio troškova koji se odnose na ova kaznena djela, u slučaju kada se donosi oslobađajuća presuda.

U Zadru, 15. srpnja 1996. godine.

ZAPISNIČAR:

Marija Bagić

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Milan Petričić

PRAVNA POUKA:

Suglasnost ovog prijepisa sa
izvornikom ovjerava,
Ovlašteni radnik: *[Signature]*

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u Zagrebu, u roku od 15 dana, od dana prijema pismenog otpavka presude, s tim da se za optuženike i branitelje rok računa od dana prijema pismenog otpavka presude optuženicima.

Žalba se u odgovarajućem broju primjeraka, za prvostupanjski, drugostupanjski sud, te za protivnu stranku, podnosi neposredno ovome sudu, ili na zapisnik kod ovoga suda ili putem pošte preporučenom pošiljkom.

Žalbom se presuda može pobijati zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kazni, troškovima krivičnog postupka i imovinsko-pravnom zahtjevu.

D N A :

- ŽDO - 2 puta,
- Optuženicima od 1/ do 8/,
- Braniteljima od 1/ do 7/,
- Oštećeniku *[Redacted]*
- U spis.